چەند سەرنجێک لەسەر کاردانەوەکانی قورئان سووتاندن!.. سەردار عەبدوڵا حەمە

موقتەدا سەدر فتوای دا کە قورئان سوتاندن بە کارێکی تیرۆریستی بزانێ ، بەهۆی ئەم فتواشەوە لایەنگرانی هێرشیان کردە سەرباڵوێزخانەی سوید لە بەغدا و ئاگریان لە بەشێکی بەرداو ١٠ کەسیش لە هێزە ئەمنییەکان و لایەنگرانی سەدریش بریندار بوون .
موقتەدا سەدر دەیەوێ داهێنانی تازە بکات سوتاندنی پیرۆزییەکان وەک تیرۆری ئینسان بە یەک چاو چاولێ بکا ئەمەش پێچەوانەی پێناسەیزانستیانەی تیرۆرو پیرۆزییەکانە .
سوتانی پیرۆزییەکان پەیوەندی بە ئازادی بیروڕاوە هەیە و تیرۆری ئینسان پەیوەندی بە تاوانەوە هەیە .
لە سوید سوتانی هەر پیرۆزییەک بە تاوان حساب ناکرێ بەڵام کوشتنی ئینسان تاوانە وسزای لەسەرە . بەسوتانی پیرۆزییەکان کۆمەڵێ کەسبێزارو خەمبار دەکرێن بەڵام هیچ کەس ژیان لەدەست نادات .
ئەوەی لە سوید قورئانی سووتاندووە لە یاسای ئەو وڵاتە لای نەداوە بەڵام ئەوەی موقتەدا سەدر دەیڵێ نەک لەیاسای وڵاتی سوید لایەداوەبەڵکو لە یاسای حکومەتی عێراقیش لایەداوە . هاندانی لایەنگرانی بە هێرش وتوندو تیژی لەسەر سەفارەتەکان بە یاسای عێراقیش تاوانە نەکبە یاسای نێودەوڵەتیش .
حکومەتی عێراقیش سەفیری خۆی لە سوید کشاندەوە و داوای لە ژنە سەفیری سویدیش کرد عێراق بەجێ بێڵێ، هەرێمی کوردستانیشنوێنەری خۆی لە سوید کێشایەوە.
لە کوردستانیش هەمان جۆر فتوای هێرش و توندو تیژی لە لایەن عەبدولەتیف سەلەفییەوە درا بە سەر کەنسوڵیەی سوید لە هەولێر(هەرچەندەئەو ووتی سەفارەتی سوید لە هەولێر) بەڵام هەر زوو پۆستەکەی سڕیەوە نەکا تووشی گەبە نەک بێت لە لای دەسەڵاتە دەستەکەی .
ئەم جۆرە بڕیارانە زۆر دواکەوتوون ناکرێ دەوڵەت وحکومەت بەکار بهێنرێ بە ئەم جۆرە کردەوانە چونکە ئەوە پەیوەندی بە تاکەوە هەیە نەکدەوڵەت و حکومەت و پەرلەمان . ئەگەر دەوڵەت لە عێراق و لە

کوردستان لەدین جیابوایە وەک لە کۆمەڵگا ئەوروپیەکان و ڕۆژئاوییەکان هەرگیزبڕیاری لەم جۆرەیان نە ئەدا . بە ڕاستی ئەمانە ئەگەر ئەوەندەی سوتانی قورئانیان بۆ گرنگە ژیانی مرۆڤیان بۆ گرنگە؟ نەخێر
عێراق وکوردستان کراوەتە دۆزەخێک بۆ خەڵکەکەی بەهۆی دزی وگەندەڵی هەر ئەم دەسەڵاتدارانەوە ، هەژاری و بێکاری و بێکارەبایی وبێئاوی هەر ڕۆژ زیاتر دەبێ کەچی دەیانەوێ عاتیفەی ئەو خەڵکە بجوڵێنن و تا وازیان لێ بێین بۆ خۆیان زیاتر گەندەڵی ودزی بکەن ئەمە بۆجمهوری ئیسلامی ئێرانیش هەمان شتە.
خاڵێکی تر شایانی باس کردنە ئەوەیە ، لەم ڕۆژانەدا میدیاکانی ئیسلامی سیاسی وسەلەفی زۆر گرنگیان دا بە بڵاو کردنەوەی ڤیدیۆیەککە کچێکی نیمچە ڕووت دژی قورئان سووتاندنەکەی دووەم جار ، کە اللە واکبر دەکات و جنێو بە قورئان سوتێنەرەکە دەدا وە ئافر□ین وجزاک اللەی بۆ دەنێرن خۆ ئەگەر بهاتایە هەر ئەم کچە بەم جل وبەرگەوە پشتیوانی بکردایە لە قورئان سووتێنەرەکە هەزاران جنێوی وەکقەحبە وبەڕەڵای بۆ دەچوو لە بەرئەوەی جلی نیمچە ڕووتی لە بەر بوو ، ئەمە دوو ڕوویی ئەم ئیسلامیانەیە.
قورئان سووتاندن بە لای منەوە کارێکی باش نیە و هەرگیز پشتیوانی لێ ناکەم و هانی کەس نادەم ئەم کارە بکا، بەڵام کەسێکی تر ئەیکات ئازادە. هەروەک چۆن پێم باش نیە مر□ق هاوڕەگەز باز بێت یا هەروەک چۆن پێم باش نیە مر□ق ه□□گری فڵان دین ولەگەڵ فلان بیروباوەڕوحیزب و ئایدیۆلۆجیا بێت، هەر ئاواش پێم باش نیە مر□ق ئ□م کارە بکات ، بەڵام ئەمانە دەبێ ئازاد بن بۆ خۆیان ئەوەیان پێ باشە بەمن چی.
من تەنها دەتوانم ڕەخنە بگرم لەمانە نەک سەرکوتیان بکەم و تیرۆریان بکەم .
مرۆڤەکان فرە ڕەنگن ناکرێ هەموو لەو ڕەنگە بن من پێم خۆشە . یاساودەستوری بەدەست هاتووی کۆمەڵگای مرۆڤایه□تی ئەمڕۆ لە سەرئەمەدەبێ بنیات بنرێ کە مرۆڤەکان ئازادبن ، ئەمە دەسکەوتی خەباتی سەدان ساڵەی خەڵکی جیهانە . کە چی مەلاو بانگخوازەکاندەیانەوێ دەستورو یاسای ئەم ووڵاتانە بگۆڕن و بیگێڕنەوە بۆ سەدەکانی ڕابووردوو. واتە دەیانەوێ ئەم دەسکەوتانە لە مرۆڤی ئەم ووڵاتانەوەرگرنەوە.
کۆمەڵگای عێراق و کوردستان پێویستی بەدەسەڵاتێکی عەلمانی و ئازادیخواز هەیە کە ئازادی بیروڕای تێدا بێ و ئازادی دینداری وبێدینیتێدا بێت دەبێ ئەوەی مرۆڤایه□تی تا ئێستا بەدەستی هێناوە لانی کەم ئەم کۆمەڵگایەی کورستان لێ ی بێ بەش نەبێ ، خەڵکی کوردستان□ک شایەستەی ئەمەیە بەڵکو شایەستەی لەمەباشتریشە .

سەردار عەبدوڵا حەمە

٢٠٢٣/٧٢

قووڵە بوونەوەی قەیرانی ئیسلامی سیاسی و سەلەفی ؟!.. سەردار عەبدوڵا حەمە

ماوەیەکە گوێ بیستی کۆمەڵێک جیدال و باسین کە پێشتر نەمان بیستووە لە لایەن چەندین مەلاو بانگخوازو لێکۆڵەوەر لە ئیسلام و ئیسلامی سیاسییەوە . ماوەیەکە هەندێ مەلا و بانگخواز هەندێ کاری قێزەونی وەک دزی و درۆ و دوو ڕوویان ئەنجام داوە کە کۆمەڵگای کوردستان نەفرەتیان لێ دەکات .

ئەمانە سەرجەم پێ ی دووترێ قەیرانی ئیسلامی سیاسی وەڵوتە جیاجیاکانی بە سەلەفی وئەشعەری و سۆفیەوە .
هۆکارەکانی ئەم قەیرانانە زۆرن هەندێکیان بابەتی و هەندێکیان زاتین ؟
هۆکاری بابەتی ئەوەیە لەسەردەمی سەرمایەداریدا ، بەرەو پێشچوونی پیشەسازی و زانست دەبێتە هۆی پاشەکشە بە بیروباوەری خورافیانەی ئایینی لەسەر ئاستی جیهان. تا پیشەسازی وداهێنانی تەکنەلۆجی زیاتر پێشکەوێ ، ئایین زیاتر پاشەکشە دەکات . لە خۆوە نیە لە ئەفغانستان وهەندێ وولاتی ئیسلامی تەلەفزیۆن و ئایفۆن و کۆمپیوتەرو وئایپادەکان دەدەنە بەرچەکوش ودارووبەرد و ووردووخاشیان دەکەن ، چونکە وەک ڕابەرانی ئیسلامی سیاسی خۆیان دەڵێن ئەم شتانە خەڵک لە دین وەردەگێڕێنن ، لە خۆوە نیە تاڵیبان لە ئەفغانستان یاسای ئەوە دەردەکا ژنان نابێ لە زانکۆکان بخوێنن .
ئەوکۆمەڵگایانەی کە پیشەسازین ئایین تیایاندا بێ هێزە و بەپێچەوانەوە ئەو کۆمەڵگایانەی پیشەسازی نین ئایین تیایاندا بە هێزە ، ئەمە بەپێ ی ئامارە فەرمیەکان . دەبێ ئەوەش بزانین سەرمایەداری پێویستی بە پێشکەوتنی پیشەسازی یە بۆ قازانجی زیاتر

هەر بۆیە ئەو کۆمەڵگایانەش تا ئێستا دوواکەوتوون لەم ڕووەوە ئەوا پێویستە بەرەو پێشەوە ببرێن ئەمەش کاردەکاتە سەر ئایین و گۆشەنەکردنی و چوونە دواوەی . هەر ئەم هۆکارە دەبێتە هۆی نەمانی ئایین.

کوردستانیش بەشێکە لە جیهانی سەرمایەداری وڕۆژانە زیاتر کاریگەری ئەم پێشکەوتنە دەبینرێ لەسەر ڕەوتە ئایینی و خێڵەکیەکان . . بەپێچەوانەی ئەوەی کە ڕابەڕانی ئایینی بەپشتیوانی دەسەڵات ومیدیاکانی و بە فریوکاری خەڵک بانگەشەی ئەوە دەکەن کە ئاییندە بۆ ئایینەکەی ئەوان دەبێ چونکە پێ یان وایە تەنها ئەوان لەسەر هەقن ئەمە تەنها ئیسلامیەکان نین ئەمەدەڵێن و دووبارەی دەکەنەوە ڕۆژانە بەڵکو مەسیحیەکان و جووەکان وهیندۆس و بودایەکانیش ئەم پروپاگەندەیان هەیە . بەڵام ڕەوتی مێژوو پێچەوانەی ئەم پروپاگەندەیە. لەجیهاندا ڕێژەی بێدینی لە پەرەسەندنی خێرادایە بە تایبەت لە ناو توێژی خوێندەوارو نووسەر وهونەر پیشەو ئەکادیمی و زنایاندا . ئەم پەرەسەندنە لە کۆمەڵگای کوردستانیش دەبینرێ بە تایبەت لە ناو ئەم توێژەی کۆمەڵگادا .

هەر ئەمە دەبێتە هۆکاری بنەڕەتی بۆ پەرەسەندن و قووڵ بوونەوەی قەیرانەکانی ئیسلامی سیاسییش شانبەشانی قەیرانە ئابوری و سیاسیەکان .

هۆکاری خودیش یا (زاتیش) لە خودی ئایینەوەیە کە ناتوانێ وەڵام دەرەوە بێت بۆ پێداویستیەکانی مرۆڤ لەم سەردەمەی ئێستادا کە گرانی وهەژاری و برسیەتی وبێکاری سەرتاپای کۆمەڵگاکانی جیهانی گرتوەتەوە. ئایینەکان نەک نەیانتوانیوە چارەسەری ئەم بارودۆخە بکەن بەڵکو خۆیان هۆکاری مانەوەی ئەم بارودۆخەن . ئایینەکان پشتیوانی دەکەن لە مانەوەی زەمینەکان و هۆکارەکانی هەبوونی ئەم بارودۆخە وەک ئەوەی ئەوان دژی خاوەندارێتی تایبەتی و کاری بەکرێ و سەرمایە نین کەسەرچاوەی بوونی هەژاری و برسیەتین.

بەپێچەوانەوە ئیتر ئایین دەبێتە پیشەسازی وپیاوانی ئایینیش دەبنە سەرمایەدار و بازرگان .

لە کوردستان دا ماوەیەکە ئەمە بەڕۆشنی بەرچاو دەکەوێ ، مەلاو بانگخواز هەیە لەم ڕێگایەوە زەکات لەخەڵک وەردەگرێ وپێڕژەی پێ دەکاتەوەو دزی لەخەڵک دەکات ، مەلاو بانگخواز هەیە زەکات لەخەڵک وەردەگرێ چوار ژن دەهێنێ و لە باشترین شوێنی حەوانەوەو لە باشترین خزمەتگوزاری بەهرەمەندە ، جگە لە زەکات ئەمانە پارە لە دەسەڵات و وڵاتانی تریش وەردەگرن پێی دەچنە حەج وعومرەو لە کاتی نەخۆشیشدا دەچنە ئەوروپا بۆ چارەسەر . بۆیە ئەمانیش بوونەتە چینێکی سەرمایەدارو مشەخۆر لەسەر حسابی چینی کرێکارو زەحمەتکێش

وە بەشدار دەبن لەوەی خەڵکی هەژاروبرسی بکەن .

یەکێ لەهۆیەکانی تر هۆشیار بوونەوەو ناڕەزایەتی خەڵکی کرێکارو زەحمەتکێش وپەرەسەندنی هێزی ئازادیخوازو چەپ و سکۆلاریستی ک□م□گایە کە ئیسلامیەکان دەخاتە ناو گێژاوی ئەم قەیرانەی ئێستایان چۆن ؟

خرۆشانی ژن ژیان ئازادی پێشەنگی ئەم کاروانەیە لەم ڕۆدا کە کاریگەری لە سەر کوردستان وناوچەکەش داناوە . خەڵک ناتوانێ ڕەوتی ئیسلامی سیاسی قبوڵ بکا کەسەرچاوەی نەهامەتیەکانی بێت ، خەڵک قبوڵ ناکا ڕۆڵەکانی لە سێدارە بدرێن وەک ئەوەی لە ئێران ڕوویدا وەیا تیرۆر بکرێن لە بەر جیاوازی بیروڕایان وەک ئەوەی لە تیرۆری ماریا و خواناسدا بینیمان لە کوردستان .

ئەوە فشاری بەرەی ئازادیخوازوئینسان دۆست بوو مەلاو ڕابەرانی ئیسلامی سیاسی وسەلەفی هێنایە قسە وقڵشتی نێوانیانی زیادکرد هەریەکەیان ئەوی تر تاوانبار دەکا بە داعش .

یەکێکیان دەڵێ سەلەفیەکان داعشی بێ چەکن و یەکێ تر دەڵێ سەلەفی نامۆیە بە کۆمەڵگای کوردستان وئەشعەری ئاینی خەڵکی کوردستانە و سەلەفیش هەرەشە لەمانی تر دەکات و بەداعش تۆمەتباریان دەکات.

. ئەوە فشاری بەرەی ئازادیخوازە وا لە مەلاو بانگخوازو وەزارەتی ئەوقاف دەکات ڕۆژێک فتوایەک دەربکاو ڕۆژێکی تر لێ ی پەشیمان بێتەوە .

ڕۆژێک دەیانووت پیاوەکان وەک خاوەنی کچان وژنان بێ شەرەفن و گەوادن کە ڕێگا بدەن ژنەکانیان وکچەکان سفور بن و بۆن لە خۆیان بدەن ، کەچی مەلا هەڵۆ لەم ڕۆژانەدا ووتی ئەو پیاوەی ژن بکوژێت قاتلە دەبێ حاکمی موسڵمانان ئەم بڕیارە بدات کە پێشتر ئەمەی نەوتووە . ئەوە فشاری ئەم بەرەیە بوو توانی پاشەکشە بە مەڵا هەڵۆ بکات کە بکوژەکەی خواناس ووریا گلی بە تاوانبار پیشان بدا لە کاتێکا فتواکانی خۆی هۆکار بوون بۆ ئەنجام دانی ئەم تاوانە .

ئەوە بەرەی ئازادیخوازو عەلمانیەکانە ئەشعەریەکانی کوردستانی ناچار کرد بەدژی سەلەفیەکان قسە بکەن و عەبدولەتیف سەلەفیش داوای دیبەیت بکا لەگەڵیان و لەگەڵ ئەوانەی بەسەلەفیان ووتوە داعش.

ئەوە بەرەی ئازادیخواز و عەلمانی بوو کە ووتارە دژ بەیەکەکانی مەلاو بانگخوازە سەلەفیەکان ئاشکرا بکات وەک ئەوەی دەیانووت خۆشەویستی حەرامە بەڵام خۆیان خۆشەویستیان لەگەڵ ژناندا کرد دەنگی هەڵو و عەبدولەتیفیان لەم بارەو□ ب□□او کردەوە.

ئەوە هەرئەم بەرەیە ئێستا ماهیەتی مەلایەکی دزی وەک مەلا هەورامانی ئەندام پەرلەمانی سەر بە کۆمەڵی دادگەری ئیسلامی دەربخات کە وەک دز دەربکەوێ لە کاتێکا پێشوو تر ووتبووی دزەکان دەبێ دەستیان

ببڕدرێ .
ئێمە بەرەی چە پ و ئـازادیخواز ئەگەر بەردەوام و جیـددی تـر کـار بکەین دەتوانین پاشەکشەی زیاتر بەئیسلامی و سیاسی وسەلەفی و ئەو دەسەڵاتەش بکەین بە پێدانی ئیمکانی ماددی و مەعنەوی کردوونی بە بەڵاو و بەرھەمھێنەری نەھامەتی وکوێرەوری و کردوونی بە بازرگان و خاوەن ژیانێکی بەھشتی لەم دونیا و بەخەڵکیش دەڵێن دوای مردن بەبەھشت و حوری شاد ئەبنەوە . دەبێ ئەو ڕێنسان□ی لە کۆمەڵگای کوردستاندا بەڕێکەوتوە بەردەوام بێ بۆ ئەوەی کۆمەڵگای کوردستان لە جیاتی ئەوەی ببێتە ئەفغانستانی ژێر سایەی تاڵیبان ببێت بە کۆمەڵگایەکی پێشکەوتوو وە ئینسان دۆست .

سەردار عەبدوڵا حەمە
٢٠٢٣/٧/٨

ن□ھ□ر□ی ک□س□ن□زانی وس□ر□انی ی□ک□ت□ی نیشتمانی!.. سەردارعەبدوڵا حەمە

دەسەڵاتی بۆرژوازی لە کاتی قەیرانەکاندا کە رووبەڕووی ناڕەزایەتی جەماوەری دەبێتەوە بەھۆی شکاندنەوەی قەیرانەکانی بە سەر جەماوەری کرێکارو زەحمەتکێش وخ□□ک□ی ھەژاردا ، ناچار دەبێ بۆ پاراستنی دەسەڵاتەکەی پەنا ببات بۆ ھەموو سەرکوت و درۆوفێڵ وچەواشەکاریەک ، خەڵکی کوردستان لە ماوەی ٣٠ ساڵی ئەمدەسەڵاتەدا ئەم دیاردەیان بینیوە بە چاوی خۆیان ئێستائەم دەسەڵاتە متمانەی دۆڕاندووە و چیتر خەڵک باوەڕ ی پێ ناکا.
قەیرانی مووچە دیارترینی ئەو قەیران□ن□یە کە ئەم دەسەڵاتە دزو تاڵاچیەی بە جێگایەک گەیاندووە پەنا بۆ شێخ و فریوکاریەکانی ببات. لەم کاتەدا شێخ نەھرۆی کەسنەزانیباشترین ئامرازە بۆ ئەم فریوکاریەی دەسەڵات . سەرانی دەسەڵاتەکەی یەکێتی بە تایبەت بەرھەم ساڵحی سەرۆک کۆمارو پاق□□ تاڵەبانی ھاوسەرۆکی یەکێتی و وەزیریگەشت و گوزار ، یەک لە دوای یەک سەردانی شێخ نەھرۆیان کرد

بە کردنەوەی پڕۆژەی بە کەربەلا کردنی شاری سلێمانی و کردنەوەی مەزارگەیەک بە گۆڕی باوکی شیخنەهرێ تا بەڵکو دەروێشەکانی سەردانی بکەن و لەم ڕێگاوە سەرمایەگوزاری بکەن ، گوایا لە بەرژوەندی خەڵکی نەداری کوردستان دەبێ وەک نەهرێ خۆی ووتیچارەسەری کێشەی مووچەی پێ دەکات . ئەوەی نەهرێ ووتی درۆیەکی تازە نیە . سەرانی دەسەڵاتی کوردی هەمیشە ئەم قسەیان دووبارەو چەند بارە کردوەتەوە ئەمجارەئەم دەسەڵاتە ئەم درۆیە بە شیخ نەهرێ دەکا چونکە بە گەمژاندنی خەڵک ئامرازێکی گونجاوە بۆیان . بۆ ئەوەی بزانین شێخ نەهرێ بۆچی ڕاست ناکا سەرەتا دەبێ بزانینشێخایەتی و سۆفی گەری و دەروێش کۆکردنەوە لە سەر بنەمای درۆ وە فڕوفێڵ و فریوکاری لە منداڵدانی کۆمەڵگایەکی نەخوێندەوارو دواکەوتوو لە دایک بووە ، چونکەکۆمەڵگای بێ ئاگا و دەسەڵاتی زۆردار پیاوی فێڵبازوسەختەچی دروست دەکا بە ڕۆشنایی ئەمە با بگەڕێینەوە بۆ کتێبەکەی ئەحمەد کسرەوی کە پێش حەفتا ساڵ باسیهاتنی شێخ و سۆفی گەرایی دەکا:

(کسرەوی دەربارەی رەگو ریشەی سۆفیگەری دەڵێت “سۆفیگەری هەروەك زۆر شتی دیکە لە فەلسەفەی یۆنانیەوە سەریهەڵداوە، دامەزرێنەرەکەی پلۆتینەس-ی فەیلەسوفە کە پێیوایە سەرچاوەی جیهانو هەموی ئەوەی هەیە یەك شتە ئەویش خودایە، هەمو شتەکانی تر لەو جودا بونەتەوە، بۆیە پێویستە مرۆق گیرۆدەی مادیگەری نەبێو خۆیرادەستی چێژو خۆشییەکانی دنیا نەکات، ئەوەی گۆشەگیرو بێخود بێت دەتوانێت پەیوەست بێتەوە بەخوداو پەروەردگارەوە”.

کسرەوی ئاماژە بەوە دەکات کە لەسەدەکانی سەرەتای سەرهەڵدانی ئیسلامەوە ئەم جۆرە بیرکردنەوە فەلسەفییە یۆنانیانە رویانکردە وڵاتی موسڵمانانو رۆژهەڵاتوئێمانیش زیاتر بەڕۆویان پێداو زۆری نەخایاند سۆفیگەری گەشەی کردو تەکیەو خانەقا دامەزرا بۆ ئەوانەی تەرکی دنیایان دەکردو جلو بەرگێکی زبریان دەپۆشی، ئەو دەڵێت”ئیتر شێخەکانی سۆفیگەریش پاگەندەی ئەوەیان دەکرد کە نوێنەری پێغەمبەرو خودان، هەمو شتێکی ئەم دنیایە بەدەستی ئەوان دەسوڕێو تەنانەت کار گەیشت بەوەی بەنیئیزرائیلیش بەبێ رەزامەندی شێخ عەبدولقادری گەیلانی گیانی کەسی پێناکێشرێت”)*

ئێستا وازانیمان بناخەی سەرهەڵدانی شێخ و سۆفی گەری چیە ئەنجا دەبێ بزانین شێخ نەهرێی کەسنەزانی و دەسەڵاتدارانی زۆنی سەوز بۆ دوای چیەوەن ؟ لە وەڵامدائەمانە بەدوای ئەوەن سێکتەرێکی تری ئابوری زیاد بکەن بە کوردستان بەڵام ئایا سەرمایەکەی بۆ کێ دەبێ ؟ . دیارە چەندین سێکتەری ئابوری لە ماوەی ٣٠ ساڵدا بەکێ بووە ئەمەشیان هەر بۆ ئەوە.، نەوت ، گومرگ ، بازرگانی ، کۆمپانیەکان ، باجەکان ، پارەی ئاووکارەبا هتد … ئەو سێکتەرە ئابوریانەن کە لە

لایەن سەرانیئەودەسەڵاتەوە قۆرخ کراون بۆ خۆیان خەڵکی کوردستانیش بێبەش کراوە لە داهاتی ئەمانە .
ئەمجارەیان ئەم سێکتەرە ئابوریەی شێخ نەهرەش زیاد دەبێ بەیان ، جیاوازیەکەی ئەوەیە شێخ نەهرەش دەبێتە شەریکە دزی ئەم دەسەڵاتە لە مەودوا .ئەمانە هەموو پێکەوەخەریکی کەڵەکەی سەرمایە دەبن چونکە سیستەمی ئابوری ئەمانە سەرمایەداریە لە سیستەمێکی لەم جۆرەدا هەژاری هەر زیاد دەکا و دەوڵەمەندیش زیاتر دەوڵەمەندتر دەبێ بۆیە قازانجی کردنەوەی تەکیەو مەزارگە و مەرقەدی کەسنەزانی بە ئەو چینە دەوڵەمەندە دەبێ خەڵکیش بەدرۆ و بەفێڵ دەخەنە حاڵەتی چاوەڕوانیەوە. بە ڕاستیئەمەش دەکرێ ئاوڕێ لە خەڵکی کەربەلاو نەجەف وکوفە و بەغدا بدەینەوە بزانین چەندە سوودمەند بوون لە شوێبە پیرۆزیە ئاینیەکان . هەموو دەزانین خەلکی برسی وبێکارو هەژاری ئەم شارانە بۆ ماوەی دە مانگ لە سەر جادە بوون دژی دەسەڵاتی دزوگەندەڵی میلیشیای عێراق . ئەگەر بە بووونی شوێنی پیرۆزیەکان بوایە و لە بەرژورندی خەڵکەکەیدا بوایە دەبوایە ئەو خرۆشانە گەورەیی جەماوەر هەرگیز ڕووی نەدابایەو چونکە خەڵکەکەی تەرو تەسەل دەبوو!!! .
لە لایەن دەسەڵاتەکەی یەکێتیەوە شێخ نەهرە بە کار دێت وەک بەشێک لە پرۆژە چاکسازیە درێینەکەی بەڵام لە لایەن شێخ نەهرە خۆیەوە پرۆژەکەی بەکار دەهێنێ بۆ بەرزکردنەوەی پلەی سیاسی خۆی وەک دەڵێن خۆی ئامادە دەکا بۆ پلەی سەرۆک کۆماری عێراق ، دیارە ئەمەش بە پشتیوانی ئەمەریکا یە ، چونکە ئەمریکا دەیەوێ هێزێک لەعێراقدا دەسەڵاتی هەبێ لە بەرژوەندی خۆیدا بێت بەدوای شکستی بەدیلەکەی دوای رووخاندنی سەدام کە بووە هۆی بەهێزکردنی پایەگای ئێران و لاوازی خۆی لەناوچەکەدا.بە چەندین بەڵگەی ناو تۆڕە کۆمەڵایەتیەکان شێخ نەهرە پیاوی خودی ئەمریکا یە .بۆیە ئەو پێشبینیە جێ ی خۆیەتی کە ئەمەریکا ئەمجارە دەیەوێ سەرۆکێکیسۆفی گەرا لە عێراق دا دابنێ لە بەرانبەر ئێران و شیعەو سوونەی سەلەفی و داعشیدا.
هەرجۆرە خۆشباوەڕیەک بە پروپاگەندەکانی یەکێتی و شێخ نەهرە وەک ئەو خۆشباوەریەیە کە دەروێشەکان هەیانە بە شێخ نەهرە . مووچەو مافەکان بە هێزو فشاری خەڵکبەدەست دێت نەک بە بەڵێنە هەنگوینیەکانی دەسەڵات و شێخ نەهرە ی کەسنەزانی.

سەردار عەبدوڵا حەمە
١٢/١/٢٠٢١
تێبینی :
• ئەو دوو پەرەگرافەم لە نویسنێک وەرگرتوە کە لە ماڵپەری ئاوێنە

لە سەر کتێبەکەی ئەحمەد کسروی سەبارەت بە شیخ و سۆفی گەری چاپ کراوە زیاتر لە ۷۰ساڵ پێش ئێستا بۆ شارەازیی زیاتر ئەم ل□ینکە بکەوە
https://www.awene.com/detail?article=41156

جیاوازی سەلەفیەکانی کوردستان لەگەڵ داعش !.. سەردار عەبدوڵا حەمە

دیارە سەلەفیەکانی کوردستان چەند جۆرێکن لە ڕوواڵەتداو لە ڕووی کاریگەریان لە سەر خەڵک جیاوازن ، هەیانە زۆرتر کاریگەری دائەنێن وە هەیانەکەمتر . هەموویان یەک ستراتجیان هەیە ئەویش گەیشتنە بە حوکمی قۆرئان و خودا . ئەمانیش گروپی خۆیان هەیە بەڵام ناویان لێ نەناوە ،جیاوازیان لەگەڵ گروپ و حیزبەکانی ئیسلامی سیاسی وەک یەکگرتوو و کۆمەڵ و بزووتنەوەی ئیسلامی ئەوەیە کە زۆر ب□ ن□ه□نی کارەکانیان ئەنجامدەدەن . بەڵام هەموو ئەمانە (ئیسلامی سیاسی و سەلەفی) یەک ستراتجیان هەیەئەویش حکومەتی ئیسلامی و حوکمی شەریعەیە بەڵام ڕێگاکانیانجیاوازە . ئەی جیاوازی سەلەفیەکانی کوردستان لەگەڵ داعشدا دەبێ چی بێت.؟

واتێ گەیشتووم تاکتیکی ئەمانە لە ئێستادا ئەو تاکتیکەیە کە محمد پێغەمبەری ئیسلام لە مەککە هەیبوو کە لە وکاتەدا هێزی نەبوو وە لاواز بوو هەوڵیئەدا بە سازشەوە لەگەڵ نەیارەکانی مامەڵە بکات . لەو کاتانەدا بوو دەیووت ئیسلام ئایینی پێکەوە ژیانە و ئایینی خۆتان بۆ خۆتان و ئایینی خۆمانبۆ خۆمان . بەڵام کاتێ هێزی پەیدا کردو توانی مەدینە داگیر بکا تاکتیکی خۆی گۆڕی تاکتیکی نوێ ی بەکار هێنا وەک(بیانکوژن لە پێناویڕێگای خوادا) (دەست بکەن بە کوشتنی هەرکەس ئیسلام نەبێ سەری ببڕن و ماڵ و سەروەتیان داگیر بکەن و ژنەکانیان بکەنە کەنیزەک) وەکئەوەی کردیان لە گەڵ جوولەکانی هۆزی بەنی قۆریزە ، دواتریش هەمان ماڵوێرانیان بەسەر خەڵکی جیهان دا هێنا .

سەلەفەکیانی کوردستان بە تایبەت گروپەکەی عەبدول لەتیف لە قەناخی سەردەمی« مەککەدا » ئەژین و تاکتیکیان ئەوەیە سات و سەودا و سازشبکەن لەگەڵ نەیارەکانی خۆیان لەگەڵ ئایینەکانی تر و بێئاینەکان و عەلمانیەکان هەرکەس ئایینی خۆی بۆ خۆی و باوەڕی خۆی بۆ خۆی پیادەئەکەن . بارزانی بە وەلی ئەمر دائەنێن و خۆپیشاندان و ناڕەزایەتی بە لابردنی ئەو دەسەڵاتە و هەرجۆرە توند ڕەویەک لە دژی ئەو بە کارێکی باشنازانن و پێیان باشە موسڵمانان لێی دوور بن . بەڵام ئایا ئەم تاکتیکە تاکەی درێژەی دەبێت ؟ ئەگەر ئەمانە هێزیان پەیدا کرد تاکتیکی خۆیاندەگۆڕن ؟ دەست ئەبەن بۆ توندو تیژی و پەلامارو کوشت بێین وەک سەردەمی «مەدینە» ؟ بەڵێ چونکە هەرکارێک پێغەمبەری ئیسلام کردوویەتیئەمان بەڕاست و دروستی دەزانن لادان لەی کوفرە ، ئەمانیش حوکمی ئیسلامیان دەوێ کە خۆیان ئەستا بانگەوازی بۆ دەکەن و ناوی دەبەن بەحوکمی اللە ، وە سەوابتەکانی ئیسلامیان دەوێ لە دەستوور و یاسا دا . ئەمە حوکومەتی سیاسیە چونکە سیفەتی حکومەت کردن واتە سیاسەتکردن . لەم دەسەڵاتەدا ئیتر ئەوەی نەک ئیسلام نەبێ بەڵکو ئەگەر نوێژیش نەکاو وەک ئەوان نەبێ بە شمشێر سەری دەبڕن ، ئیزیدیەکان ئەنفالئەکەنەوە و ژن و کچ و منداڵیان ئەبەن و پیاوەکانیش سەردەبڕن . مورتەد و زیناکار دەکوژن و زاناکان و فەیلەسوفەکان و شاعیر و نوسەرەکانئەگەر مولحید بن دەیانکوژن .

بەڵام ئایا ئەتوانن بگەنە سەردەمی قۆناغی « مەدینە » تا ئەم تاکتیکە ئەنجام بدەن ؟ ئەوە پەیوەندی بە ململانێ ئەوان هەیە لەگەڵ هێزە پێشکەوتووخوازەکان و عەلمانیەکان و زانستدا . من خۆم بە زەحمەتی ئەزانم لەم سەردەمەدا بگەنە ئەو تاکتیکە ، بەو دەلیلەی زانست و عەلمانیەت وپێشکەووتوو خوازی و چەپ و کۆمۆنیست لە ئارادایە و لە بەهێزیدایە وەک سەردەمی« مەدینە » نیە ئەم هێزانە نەبوون لەو کاتەدا.

بەڵگەیەکی تر ئەوەیە داعش کەوتە ئەو قۆناخەوە واتە قۆناخی «مەدینە » و کوشت و کوشتار بەڵام شکستی هێنا ئەوانیش چارەنووسیان لە داعشباشتر نابێت ئەگەر دەستی بۆ ببەن . جیاوازی سەلەفیەکانی کوردستان و داعش لەوەدایە لە دوو تاکتیکی جیاوازدایە ئەوانەی کوردستان وەکسەردەمی « مەککە » تاکتیکیان هەیە بەڵام داعش وەک سەردەمی « مەدینە» .

عەبدول لەتیف جارەکیان لە تەلەفزیۆنەکەیەوە لە وەڵامی ئەندامیکی کۆمەڵەی ئیسلامیدا ئەو ڕاستیەی درکاند کە ئەستا ئەوان دەبە وەک

سەردەمی « مەککە » کار بکەن و تاکتیک ئەنجام بدەن نەک وەک سەردەمی « مەدینە » تاکتیکی مەدینە ئەوە بوو بە هێرش پەلاماردان بۆ سەر دەسەڵاتیجوولەکە و دەوڵەتی ئیسلامی دامەزرا .

بەڵام وایە هۆشیاری خەڵک لە ئاستێکدایە کە بواریان پێ نادا ئەم هەدەفەیان بە ئاکام بگات و بگەنە سەردەمی بەکارهێنانی تاکتیکی « مەدینە».

تەنانەت ڕابەرەکانیان ومەلاکانیان لە ئێستادا بوونەتە جێگای مەخسەرەو گاڵتەو گەپی ناو سۆشیال میدیاکان .

تاکتیکی ئێستاشیان وا خەریکە بەرەو شکست دەڕوا چونکە ئاستی ئاگاهی کۆمەڵگای مرۆڤایەتی و زانست و تەکنەلۆجیا بواریان پێ نادا درۆ بکەن .ئەوکاتەی تازە کۆرۆنا لە چین پەیدا بووبوو ووتیان ئەوە غەزەبی خواو سەربازی خوایە بۆ بێ باوەڕان هاتووە چونکە گۆشتی سەگ وپشیلە و ماردەخۆن ، ئەگەر شەش مانگ درێژە بکێشت ووڵاتی چین لە ناو دەبات زیاتر لە ٦ مانگی خایاند و چین لە ناو نەچوو بەڵکو سەرکەوتبەسەرکۆرۆنادا، دواتر کە زۆر ووڵاتی ئیسلامی گرتەوە بە هەزارەها موسڵمان مردن بەهۆی کورۆناوە ڕایان گۆڕی و ووتیان کۆرۆنا هەر لە لای خواوەهاتووە بەڵام ئەگەر ئیمانداری کوشت ئەوە شەهیدە و ئەگەر بێ ئیمانیشی کوشت ئەوە تۆڵەی خوایە و هەندێکیان پێیان وابوو خوا بۆ تەمبێ ی ناردووەبەڵام بە زیان دەبێ و کاتیەو نامێنێ . جگە لەوەی ئەمانە هەموو بە درۆ خرانەوە هەرلە هۆکاری پەیدابوونی ئەم ڤایرۆسە تا زیانەکانی وەک ئەوەدەرنەچوو ئەم سەلەفیانە دەیانووت خۆشیان خستە جێگایی مەخسەرەو نوکتەو گاڵتەوگەپی ناو سۆشیال میدیا . ئەوان بۆیە ئەو پروپاگەندەیان کردوەک کارێکی سیاسی بۆ لێدانی ووڵاتی چین و بەهێز کردنی ئەو وەک کارێکی سیاسی و ئایینی بۆ بڵاو کردنەوەی جەهالەت بوو بەڵام بەیان نەکرا.

کاری ئەمانە درۆ کردن و ڕاگۆڕین و ڕیاکاری بە پێ ی بەرژەوەندی خۆیان . دەبێ خەڵک لەوە تێ بگات کە ئەمانە سیاسەت دەکەن بەم جۆرەمامەڵەیان لایەنگرو دەست بۆ خۆیان پەیدا دەکەن ، ئەگەر درۆ نەکەن بە ناوی خواو قورئانەوە کەسیان بۆ کۆنا بێتەوە. دەبێ درۆ لەوە گەورە تر چیبێ بە منداڵێکی چوارساڵانە کە سورەتی فاتیحەی لە تەلەفزیۆنێکەیەوە(کەناڵی ئامۆژگاری) خوێند بڵێ ی هەموو عەلمانیەکان و مولحیدەکانی دونیائەوەندەی تۆ سوودیان بۆ مرۆڤایەتی نەبووە !!. کە هەیە نەزانە بەرەنگار بوونەوەی کۆرۆناو

هەمووو نەخۆشیەکان و داهێنانی کارەباو ڕادیۆو تەلەفزیۆن وئەنتەرنێت و کۆمپیتەر و ئۆتۆمبیل و فڕۆکەو مانگە دەسکردەکان و چوون بۆ ناومانگ و مەریخ و بۆشایی ئاسمان کە لە لایەنعەلمانیەکانەوە بووە ورەسوودەکی گەورەیان هەبووە بۆ مرۆڤایەتی بەڵام خوێندنی سورەتی الفاتیحە لە لایەن منداڵەکەوە بۆ مرۆڤایەتی چ سوودێکیهەیە؟ هیچ .

دەبێ ئەوەش بڵێین بارودۆخێک کە دەسەڵاتی کوردایەتی لە کوردستاندا لە ماوەی ۲۹ ساڵدا خوڵقاندوویەتی هۆکار بووە بۆ ئەوەی بەشێکی بەرچاو لەخەڵک بەدرۆی سەلەفیەکان باوەر بێنن درۆکانیان بەڕاستی بزانن . بێکاری و نەبوونی و برسیەتی و بێ مووچەیی و نەبوونی ئازادی و تیرۆر فڕاندنو ترساندن و تۆقاندنی خەڵک لە لایەن پارتی و یەکێتیەوە و ئەستایش بوونی کۆرۆنا هۆکارن بۆ هەز کەکردنەوەی سەلەفیەکان و ئیسلامی سیاسی ،خەڵک هیواو ئومێد بە ژیانێکی باشتر لە بەهەشتی دوای مردن لەمانە وەردەگرن چونکە لەم دونیایە بێ ئومێد بوون ، سەلەفیەکان و ئیسلامیسیاسییش زۆر پەیوستیان بە بارودۆخێکی لەم جۆرەیە بۆ گەشە کردنی خۆیان لە پەناو ئامانجە سیاسیەکانیاندا.

لە هەر وڵاتێکی دونیا بارودۆخی ئینسان باشتر بووبێ هێزی ئاینیەکان کەمتر بووە خەڵکی باوەڕ بە خورافات ناهێنن بە پێچەوانەشەوە ڕاستە. ئەمبارودۆخە نەک لە کوردستان لە ئاستی جیهان بواری زیاتر خۆش کردووە بۆ شوێن کەوتنی ئیسلامی سیاسی و سەلەفی بە هەردوو جۆرەسەرەکیەکەیەوە وەک دەووترێ بە توندڕەوەکە یەوە وەک داعش و قاعیدەوئەوانی ترەوە تا دەگاتە بەشە نەرمەکەی وەک سەلەفیەکانی ئەمڕۆیکوردستان .

دیارە کە من باوەرم بە توندرەو و نەرم ومیانڕەویان نیە بەڵام باوەڕم بەوە هەیە دوو تاکتیکی جیاوازیان هەیە ئەوەی بەخۆی دەڵێن نەرم و میانڕەوتاکتیکی ئیسلامی سەردەمی « مەککە » ی هەیە ئیسلام بۆ ئایینی پێکەوە ژیان و(لکم دینکم ولي دين) پێیڕەو دەکا و داعشەکەش کە پێ ی دووترێتوند ڕەو تاکتیکی ئیسلامی سەردەمی « مەدینە » ی هەیە (کە تەنها ئیسلام ڕێگای خودایە و ئەوانی تر نابێ بمێنن) پیادە دەکا . ئەمە یە خاڵیلێکچوون و جیاوازی هەردوو جۆرە سەلەفیەکان ی کوردستان و داعش.

سەردار عەبدوڵا حەمە

۱۱/۱۱/۲۰۲۰

قورئان لە خەلیفە عوسمان کوڕی عەفانەوە بۆ ڤلادیمێر لینین ! ... سەردار عەبدوڵا حەمە

ئەم ناو نیشانە جێگەی سەر سوڕمانە منیش هەوڵ ئەدەم لەم کورتە نوسینەدا ئەوە ڕوون بکەمەوە و لەو سەر سوڕمانیەتان بێنمە دەرەوە .

دووساڵ پێشتریش لە ووتارێکمدا ئاماژەم بەم مەسەلە یە کردووە وەک هەڵویستی لینین لە بارەی ئیسلامەوە بەڵام ئەم جارە هەوڵ ئەدەم تایبەت تر لەممەسەلەیە بدوێم تا زیاتر ئەوە ڕوون بێتەوە سۆشیالیزم چەندە ئازادیەکی بێ سنوری هەیە بۆ بیرواڕاکانی کۆمەڵگا چ بۆ بیرو ڕای ئایینی بێ یانائایینی . واتە ئەو ئازادیەی لەم سیستەمەدا هەیە لە هیچ سیستەمەکی تردا نیە .

هەروەک مێژووی ئیسلام باس لەوە دەکا کە قورئان لە سەردەمی خەلیفەی سێ یەمی موسڵماناندا (لە ساڵی٦٥١ زایینیدا وە ١٩ ساڵ پاش مردنیپێغەمبەری ئیسلام بووە) کۆکراوەتەوە کراوە بە کتێب واتە لە لایەن عوسمان کوڕی عەفانەوە بووە . پێنج دانە لەم کتێبە دەنوسرێت هەریەکێیاندە نێردرە بۆ پێنج شاری ئیسلامی، دوو لەو نوسخانە دەمێنی دانەیەکیان لە قەصر قوپ قاپی تورکیا دەبێ دانەکەیشیان لە مەدینە دەبێ کە نوسخەیئەسڵی عوسمان کوڕی عەفان خۆی دەبێ. لە پاش مردنی ئەو خەلیفەیە عەلی کوری ئەبوطالیب دەبێتە خەلیفە ئەو نوسخە ئەسلیە دەنێت بۆ کوفە لەعێراق .

کاتێ تەیموری لەنگ ناوچەکە وێران دەکا ئەم نوسخەیە لە مزگەوتی بیبی خانوم لە پایتەختی سەمەر قەند دەپارێزرێ وەک ئاسەوارێکی گرنگیمێژوویی لەوێ دەمێنێتەوە تا ساڵی ١٨٦٨ زاینی .واتە تا ئەو کاتەی ئیمپراتۆریەتی ڕووسیا سەمەر قەند داگیر دەکا ئەو نوسخەی قورئانە دەبەن بۆ کتێبخانەکەی سان پترسبۆرگ(کە ئەمڕۆ بە کتێبخانەی نیشتمانی رووسی ناسراوە).

لە پاش ئەوەی شۆڕشی سۆشیالیستی ئۆکتۆبەر لە روسیا بە سەرکردایەتی لینین و بەلشەفیەکان بە سەرکەوتن دەگات ، لینین ئازادی دەداتە تەواو ئەو خەڵکانەی روسیا کە لە نەتەوەو ئایینی جیاواز پێک

هاتبوون وەزەربەیان کەماری سەربەخۆیی لە چواچێوەی یەکێتی سۆڤیەتدا پێک دێنن . یەکێلەوانە کەماری باشکوردستان بووە ئەو کاتە لینین ئەو نوسخەی قورئانە لە کتێبخانەکە دەردەکات و دەیکاتە دیاری بۆ خەڵکی ئوفا ی سەر بەم کەمارە(کەمارە بوو لە ناوچەی ڤۆلگا ی روسیای ئێستا). پاشان کەماری تورکستان زۆر داوای ئەم نوسخەیە دەکات تا دەدرێت بەوان لە شاری تەقشەند دائەنرێ و تا ئێستایش لەوێ ماوە .

زۆرن ئەو مەلاو بانگخوازانەی کەمەنیستەکان بەوە تاوانبار دەکەن ئەگەر دەسەڵات بەدەستەوە بگرن ئەوا ئیسلام لە ناو دەبەن و مزگەوتەکان ناهێڵن وقورئان دەسوتێنن کافرو بێ بەزەیین و شتی تریش . ئەوان لەم ڕێگایەوە دەیانەوێ خەڵک کوێرو نادیدە بکەن و مێشکی خەڵکی بەوە پڕ بکەن کەکەمەنیستەکان دوژمنی ئەوانن بەڵام پێچەوانەکەی ڕاستە هیچ کەس وەک کەمەنیستەکان دەستی خەڵک نین و هیچ سیستەمێکی نەتەوەیی وئایینی وتەلیتارتی و لیبرالی و دیموکراتی وەک سیستەمی سۆشیالیستی ئازادی بە کۆمەڵگا ناهێنێ . وە ئەوەی بە ناوی سۆشیالیستیەوە ئازادی پێشێل دەکالە بناغەدا سیستەمەکەی سەرمایەداری دەوڵەتی یە و ڕژێمە سیاسیەکەشی دیکتاتۆری بۆرژوازیە نەک دیکتاتۆری پرۆلیتاریا .

سیستەمی سۆشیالیستی لە روسیا تەنها ٥ ساڵ ژیاوە بەدوای ئەودا هەرچی ناوی لە خۆی ناوە دەوڵەتی سۆشیالیستی پەیوەندی بەو سیستەمەوە نەبووە.

کەمەنیستەکان نایانەوێ لە ڕێگای زەبروزەنگ و توندوتیژی و ترس و تۆقاندنەوە باوەڕی ئایینی خەڵک بگۆڕن بەڵکو لە ڕێگایەکی ئازادەوە دەیانەوێململانە ی بکەن بە شێوەیەکی زانستیانە . کەمەنیستەکان دژی داخستنی مزگەوت و سووتاندنی قورئانن وە بەڕێگایەکی ناکەمەنیستانەی دەزانن هەر لایەن و کەسێک ئەو کارانە ئەنجام بدات لەگەڵ میتۆدو بەرنامەی کەمەنیستەکاندا ناکۆکە .

کۆمەڵگا دەبێ لەو درۆ بەختانەی کە بە کەمەنیستەکان دەکرێ ڕزگاری بێ و پاک بکرێتەوە ، هەوڵەکان لەم پێناوەدا دەبێ چڕتر بکرێنەوە وە دەبێئەو ڕاستیەش بزانرێ کەمەنیستەکان ڕاستگۆترین و پاکترین و شەرافەمەند ترین کەسی کۆمەڵگان و پێشرەون بۆ گۆڕینی ریشەیی بارەدەخیناهەمواری چینە هەژارو کرێکارو زەحمتکێشەکان بە ژیانێکی شیاو بە ئینسان.

سەردار عەبدوڵا حەمە

١٨ تشرینی یەکەم ی٢٠٢٠

سەرچاوە:

Sent from Yahoo Mail for iPhone

پێوانەی چاکسازی باش بوونی گوزەرانی خەڵکە نەک پروپاگەندە! ... سەردار عەبدوڵا حەمە

ئەم ووتارە لە سەر بەشەکی قسەکانی مەسرور بارزانیە لە پەرلەمانی کوردستان لە ٥ی تشرینی یەکەمی ٢٠٢٠
سەرەنجام سەرەکی بە ناو حکومەتی هەرێمی کوردستان مەسرور بارزانی ئامادەی پەرلەمان بوو بەویستی خۆی نەک لە سەر بانگهێشت کردنیژمارەیەک پەرلەمانتار.
مەسرور بارزانی لە سەرجەم قسەکانیدا هەوڵی ئەدا شکستی کابینەکەی بخاتە ئەستۆی کابینەکانی پێش خۆی و حکومەتی عێراق و نەبوونی دەوریسەرەکی کەرتی تایبەت .

کابینەکانی پێشوو هۆی سەرەکی ئەم باردۆخەی ئێستان لە قسەکانی مەسرور بارزانیدا لە کاتێکا ئەوانیش هەمیشە ووتوویانە چاکسازی دەکەن !!
هیچ یەک لە کابینەکانی پێشوو نەیانووتوە چاک سازی ناکەن چ لە کاتی پروپاگەندەی هەڵبژاردنەکاندا بوو بێت یا دواتر هەمیشە درۆی باشتر کردنیبژێوی خەڵک و ڕووبەڕووبوونەوەی گەندەڵیان کردووە وەک ئەم کابینەی ئێستا . بە پێی قسەکانی مەسروربارزانی بێت کابینەکانی پێشوو درۆیانکردووەو چاکسازیان نەکردووەو خراپسازیان کردووە و کێشە و گرفتەکی کەڵەکە بووی زۆریان بۆ ئەم جێهێشتووە بۆیە بارودۆخەکە بە ئەو کۆنترۆڵناکرێ یا قورسایی زۆر لە سەر ئەو دا ئەنێ . هەر بەم بۆنەوە داوای چاوەڕوانی زیاتر دەکا لە خەڵکی کوردستان پێ یان دەڵێ بۆ یەک ساڵیکابینەکەی ئەو مەحاڵە سەرکەوتن بە سەر ئەو گرفتە کەڵەکە بووانەدئا بێتە دی و دەبێ کاتی زیاتری بۆ دابنێن . دیارە هێشتنەوەی خەڵک لە چاوەڕوانیداتەنها قسەی

مەسرور بارزانی نیە سەرجەم کابینەکانی پێشوو تر ئەم کارەیان کردووە هەموو بیرمانە لە نەوەدەکاندا لە بەرانبەر ناڕەزایەتییەکاندادەیانووت حکومەتەکەمان ساوایە و دواتریش بیانووی داعش و ئاوارەکان کرایە کەرەستەی هێشتنەوەی خەڵک لە چاوەڕوانیدا ، ئەمە تەنها پیشەیکابینەکانی پێشووش نەبووە بەڵکو هەمیشە حکومەتە بەرژواکان شتێکیان کردووە بە کەرەستە بۆ هێشتنەوەی خەڵک لە چاوەڕوانیدا وەک کاتی خۆیحکومەتی بەعس دەیووت جارێ لە شەڕداین لە گەڵ ئێران و جارێکی تر دەیووت لە شەڕداین لە گەڵ ئەمەریکا و وڵاتانی ڕۆژ ئاوا. نیشتمان لەمەترسیدایە با دوای ئەمانە ئاڵوگۆڕ دەکەین .

خەلکی کوردستان هەقیەتی بپرسێ کابینەکانی پێشووش هەرخۆتان بوون هەرپارتی و یەکێتی بوون خۆ حیزبی تر نەبوون بۆچی هێشتتان ئەو هەمووگرفتانە کەڵەکە بێ ؟ بۆچی زوو نەتان گۆڕین؟ یا ئەگەر ئەوەندە گرفتیان کەڵەکە کردووە وەک ئەوە مووچەیان لە کاتی خۆیدا نەداوەو قەرزێکی زۆریانکردووە و هتد دەبوو لێپرسینەوەیان لەگەڵ بکردنایە ، باشە ئەگەر وایە ئەوەندە کابینەکانی پیێشوو بێ توانا و شکست خواردوو بوون چۆنە دواتر هەرلە ناو حیزبەکانی خۆتانەوە هەڵتانبژاردن بۆ پلەی باڵاتر ، نیچیروان بارزانی کە سەرۆکی زۆربەی کابینەکان بوو کردتانە سەرۆکی هەرێمیکوردستان و بەرهەم صالحتان کردە سەرۆک کۆماری عێراق.

. دەبێ لەوە ڕیاکارانە تر چی بێت کە کابینەکانی پێشوو بکەیتە هۆی بەرەو پێشنەچوونی بە ناو چاکسازیتان یا بە مانایەکی تر شکستان .

حکومەتی عێراق یەکێ تر لە هۆکارەکانی ئەم بارودۆخەی کوردستان بوو لە قسەکانی مەسرور بارزانیدا چونکە مووچەی نە ناردووە و بودجەی پێنەداون ، باشە ئەگەر ئەوە هۆکار بووە بۆچی واز لەو حکومەتە ناهێنن ؟ بۆچی لە بەغدا ناکشێنەوە و بۆچی کار بۆ ئەنجامی ریفراندۆم ناکەن ؟ بۆچیپلە و پۆستان وەرگرت ؟ سەرۆکی کۆمار و چەندین وەزیر و ئەندام پەرلەمانی حیزبەکانتان لە بەغدا بۆچیە ئەگەر خێرێکیان نیە بۆ خەڵکی کوردستان؟ئەم جۆرە قسانە مایەپووچ دەبنەوە کاتێ ئەوە بە کردەوە بەغدا بە دەست دەزانن و بە قسەش بە دوژمنی دەزانن. مەسرور بارزانی لەلایەک دەیووتبارودۆخی خەلکی کوردستان باشترە لە دەوروبەرەکانی خۆی مەبەستی ئەو خەلکی ژێر دەسەڵاتی حکومەتی عێراقە کەچی چاوەڕوانی مووچەو بووجەی ئەو حکومەتەش دەکا ئەمە ئەوە ناگەیەنێ ئەو حکومەتە باشترە لە ڕووی داراییەوە ئەمە لە لایەک لە لایەکی ترەوە ئەو حکومەتە هیچ نەبێهەموو مانگێ مووچەی خەڵک دەدات بەڵام جەنابی مەسرور ئەوە

ئەوەش ناکەن بۆچی خەلکی کوردستان باشتر ئەژی هەردوو لاتان دوو دەسەڵاتیدزو مافیان نەخەڵکی عێراق و نە خەڵکی کوردستان ژیانێکی شایەستە بە مرۆقیان نیە لە سایەی ئەوەوە .

نەبوونی دەوری کەرتی تایبەت لە قسەکانی مەسرور بارزانیدا هۆکارێکی تر بوو بۆ شکستەکەیان بۆ یە پێ ی وایە کەرتی تایبەت ئابوری کوردستانپێش دەخات !! ئەمڕۆ لە سەرتاسەری جیهابدا نیولیبرالیزم ئەم پروپاگەندەیە دەکا کە گواایە دەبێ گرنگی بەکەرتی تایبەت بدرێ . باشە ئەوە جیهانیسەرمایەداری نابینن کە لە ژێر سایەی نیۆلیبرالیزمدا لە چ قەیرانێکدا یە ؟ چونکە کەرتی تایبەت بەدوای قازانجی شێتانەوەیە بۆ ئەمەش نرخ و بەها یکاڵاکانی بەرز دەکاتەوە ئەوە لە لایەک لە لایەکی تر بە ئامانجی قازانجی زیاتر کرێکار لە سەر کار دەردەکا و کرێ ی کەم دەداو سەعاتی کار زیاتردەکا تاوای لێ دێت هێزی کڕینی کاڵاکان کە زۆربەی خەلکە نامێنێ ، کەم دەبێتەوە بۆیە قەیران لە دوای قەیران ڕوو دەدات ، سیاسەتی کەرتی تایبەتلە جیهاندا ڕوو لە شکستە . مەسرور بارزانی هەر لە میانەی قسەکانیدا لەم بارەوە ووتی(خۆ ئەمە سیستەمی سۆشیالیستی و کۆمۆنیستی بنیاتنانێین)، ئەو پێ ی وایە ئەو سیستەمە باش نیە بۆ گەشەی ئابوری . هەر بۆ بیرهێنانەوە پێویستە نموونەی شۆڕشی سۆشیالیستی ئۆکتۆبەری روسیا بێنینەوە پاش سەرکەوتنی ئەم شۆڕش لە ڕووی ئابوریەوە چەند هەنگاوێکی کەم نرا وەک نەهێشتن یا کەمکردنەوەی کەرتی تایبەت ئەو کاتە ووڵاتیروسیای لە دواکەوتوترین ووڵاتی ئەوروپاوە کردە پێشکەوتووترین ووڵات لە ڕووی گەشەی ئابوریەوە بە جۆرێکی لێ هات بووە هاوشانی ئەمریکائەوەی کە ئەنجامەکەی چی بوو هۆکارەکەی ستالین و ئەوانەی دواتر هاتن نەیانتوانی کارەکانی شۆڕش تەواو بکەن ئەوە باسێکی ترە ، یەکەم کارێکشۆڕش لە روسیا کردی کارەبای گەیاندە دوورترین گوندی روسیا کەچی ئەوە کارەبای کوردستانتان بڕی و تا ئێستایش کورستان وەک ٣٠ ساڵپێشتری لێ نەهاتوەتەوە کە حکومەتکانی پێشووی عێراق لە ڕێ ی کەرتی گشتیەوە دابینیان کردبوو .

ئەگەر ئەوە پێتان وایە ئەو ووڵاتانەی کە سیستەمەکەیان سەرمایەداری دەوڵەتیە بە ناوی کۆمۆنیست و سۆشیالیستەوە بیانسەنن ئەوە هەڵە یەکی گەورەدەکەن. هەرچەندە کۆمۆنیستی و سۆشیالیتیش نین بەڵام کەرتی گشتیی بنەمای ئابوریانە کەچی گەشەیان کردووە لە ڕووی ئابوریەوە چین بۆنموونە ئەمڕۆ کەوتوەتە پێش هەموو سیستەمی ئەوروپا ورۆژئاواوە بە ئەمریکاشەوە . هەر بۆیە من پێم وایە کەرتی تایبەت دەوری نیە لە گەشەیئابوریدا چاو لە تورکیا بکەن بزانن کەرتی تایبەت چی لە ئابوری ئەو ووڵاتە کردووە . دەبێ ئەوەش لە

بەرچاو بگرین هەر گەشەپێدانی ئابوری گرنگنیە گرنگ دابەش کردنی سامانە بە شێوەیەکی یەکسان گرنگ ئەوەیە بزانین کام سیستەم لە قازانجی چینی کرێکارو زەحمەتکێش و چینە کەمدەرامەتەکانە تا کەرتی گشتی بالادەست بێت ئەم چینە خۆش گوزەرانتر دەبێت دەبێ سیستەمە هەڵبژێرین کە سامانی کۆمەڵگا بە هەموو کۆمەڵگا بێت نەک بە چەند کەسێک.

بیانووی کورۆنا یەکێ تر لە هۆیەکانی بەرەو پێشەوە نەچوونی چاکسازیەکان بووە لە قسەکانی مەسرور بارزانیدا، وەک پێشتر ووتم دەسەڵاتە بەرژواکان هەمیشە بیانوویەکیان هەیە بۆ خراپی بارودۆخی خەڵک. پرسیار ئەوەیە لێرەدا ئایا کورۆنا کاریگەری هەبووە لە سەر ژیان و بارودۆخیخودی مەسرور و باوکی و برازاکانی و سەرجەم بەرپرسان؟ نەخێر ئەی کەوایە نابێ هۆکاریش بێت بۆ خراپ بوونی بارودۆخی خەڵکی کوردستانیش، لە کاتێکا سیستەمێکی حوکمڕانی ئینسانی و عادیلانە هەبێ بۆیە گرفتەکە کۆرۆنا نیە بەڵکو سیستەمی ناعادیلانیە، دابەش نەبوونی سامانی وڵاتە بەعادیلانە . دەبوو کورۆنا ببوایەتە هۆی چاکسازی زیاتر نەک بیکەنە گرفت بۆ خەڵک دەبوو لەم کاتەدا سەروەت و سامی دزراو دابەش بکرێ بە سەرخەڵکیدا بۆ ئەوەی خەڵکی پارێزراو بێ لەو ڤایرۆسە و پێویستیان بە کار کردن و چوونەوە دەرەوە نەبێ وەک لە کۆمەڵگا پێشکەوتووەکاندا هەر ئەوکارە کرا ، بە پێچەوانەوە کۆرۆنا بوو بەخێر بۆ دەسەڵاتداران بازرگانی و بەقاچاخ بردنی نەوت و هێنانی دەرمانی ئیکسپایەر و بووە هۆیدەسکەوتی زیاتر بۆ خۆیان بەڵام چینەکانی خوارەوە ژیان و گوزەرانیان خراپتر بوو بەهۆی ئەم پەتاوە.

دوا قسە ئەوەیە ئەگەر چاکسازیەک بارودۆخ و ژیانی خەڵک باشتر نەکا ئەوە چاکسازی نیە و پرۆسەی چاکسازی فریوکاریەو درۆیەکی گەورەیە ئەمکابینەش هەر لە هەوڵی ئەوەدایە خەڵک خۆشخەیاڵ بکا بەوەی کاتی زیاتری بدەنێ تا چاکسازیەکانی بکات و خەڵک لە چاوەڕوانیدا بهێڵێتەوە تاکاتەکی نادیار لە ماڵەوە بن و نەیەنە شەقام بۆ داواکانیان ، خەڵکیش لە برسیەتی و لە هەژاریدا ڕاگرن و خۆشیان لە تێری و دەوڵەمەندیدا بهێڵنەوە . ئەم کابینەش وەک ئەوانی پێش خۆی نە ئەتوانێ چاکسازی بکا و نە ئەتوانێ دەسەڵاتەکی دادپەروەرانە دابین بکات بۆ خەڵکی کوردستان بۆیەچارسەر ڕاماڵینی یەتی .

سەردار عەبدوڵا حەمە

٦/١٠/٢٠٢٠

لە یادی ٥٣ ساڵەی ئیعدامی (چیگڤارا)دا … سەردار عەبدوڵا حەمە

دەوڵەتی کۆنەپەرستی بۆلیڤیا لە بەرواری ٩ ی تشرینی یەکەمی ١٩٦٧ چیگڤارای بە دیل کراوی ئیعدام کرد . ئەم تاوانە تا هەتایە وەک پەڵەیەکیەش دەمێنێتەوە لە مێژووی ئەم دەوڵەتە سەرمایەدارییە دا. چیگڤارا یا وەک لای خۆمان پێی دەووترێ جیڤارا لە ڕووی کۆمەڵایەتی وسیاسییەوە سەر بە کام دەزگای فیکری بووە؟ چەپ بوو یا کۆمۆنیست بوو ؟بەوەڵامی ئەم پرسیارە باشترە سەرەتا شتێک لە سەر ئەم دووشەیە بڵێین . جیاوازیەکە تەنها لە دەربڕینی دوو ووشەی چەپ و کۆمۆنیست دا نیە دابەڵکو جیاوازیەکە لە ناوەڕۆکدایە دەکرێ تۆ چەپ بیت بەڵام کۆمۆنیست نەبیت ، دەکرێ کۆمۆنیست بیت و چەپیش بیت (چەپی کرێکاری) . بۆرژوازی و ووردە بورژوازی دەتوانن چەپ بن و لە مەوقعیەتی چینەکەی خۆشیادا بمێننەوە بەڵام ئەگەر بوونە کۆمۆنیست ناتوانن هەر لەوێدا بمێننەوە بەڵکو دائەخزێن بۆ ناو پرۆلیتاریا. ئەم جۆرە چەپەی بۆرژوا یا ووردە بۆرژوازیە لە مێژوودا هەر لە سەرەتای سیستەمی سەرمایەداریدا بوونیان هەبووە و بەشێوەی جیاواز دەرکەووتون دژایەتی کۆمۆنیزمیشیان کردووە لە واقیعدا کاریان بۆ مانەوەی سەرمایەداری کردووە .

ئامانجی ئەم چەپە لە پراکتیکدا سۆشیالیزم نیە لە باشترین حاڵەتدا سەرمایەداری دەوڵەتیە، یا جۆرێک لە سۆشیالیزم کە لە واقعدا بەدی نایەت و هەرلە وەهمدا دەمێنێتەوە بەکارهێنانی پرولیتاریا و چینە هەژارەکان لە لایەن ئەم چەپەوە هەر بۆ ئەم ئامانجە بووە .

چەپێک لە جیهانی بە ناو سێهەم هەبوو تائێستاش پاشماوەکانی ماوە ، خەڵک گەرایە یا پۆپۆلیستە و ئەنتی ئیمپریالیستە، باس لە سۆشیالیزم دەکا ئەو پشت بەستووە بە ڕۆشنبیروجوتیار ، جەنگی چەکدارانە و پارتی زانی بۆ خەباتی سەرەکی خۆی دەزانێ و ئامانجیشی سۆشیالیزمەکی نازانستیە بۆیە سۆشیالیزمەکەی یا خەیاڵی دەبێت و بەدی نایەت یا سەرمایەداری دەوڵەتی لە ڕێگای کەرتی گشتیەوە بەدی دەنێت ، وەک چین و کوباو ڤیەتناموکوریای باکور، .هێزی سەرەکی ئەم

بەشێ لە چەپ پرۆلیتاریا نیە یا بەڵام چینی کرێکار نیە ، نایەوێ ئەم چینە وەک داینامۆی شۆڕشی سۆشیالیستی هەڵخڕێنێ ور ناتوانێ سەر بەم مەیلەی ناو چینی کرێکار بێت.
جیڤارا سەر بەم جۆرە لە چەپ بوو هەربۆیە لەهیچکام لەو ووڵاتانەی ئەو تێدا جەنگی سۆشیالیزم دانەمەزرا وە بنەمای کاری و بەبێ پشتی ئەوجوتیار بوو نەک چینی کرێکار ، چینی کرێکار لە ڕێگای شۆڕشی پارتی زانی و تیرۆر کردنی پیاوانی دەوڵەت و ئەفسەر و سەربازی دەوڵەتەوە بەسۆشیالیزم ناگا ، چینی کرێکار لە ڕێگای شۆڕشی کۆمەڵایەتیەوە بە مانگرتن و ڕاگرتنی چەرخی ئابوری سەرمایەو خۆپیشاندانی بە کۆمەڵ وسەرتاسەری و ڕێکخراو و بەکاری هەرەوەزی ودەست بەسەرا گرتنی هێزەکانی بەرهەم هێنان و لە کاتی پێویستیشدا بە پەلاماری چەکدارانە دەتوانێکۆتایی بە دەسەڵاتی سەرمایە بێنێت ودەسەڵاتی سیاسی و ئابوری خۆی دامەزرێنێت و سۆشیالیزم دامەزرێنێ و پەل بهاوێ بۆ جیهانیش .
بەڵام جیڤارا بۆ ئەمە خەباتی نەکرد ، هەربۆیە نە لە کوبا و نە لە هیچ یەکێ لەو دەوڵەتانەی ئەو تێدا تێکۆشاو ژیانی خۆشی لە سەردانا ئەم ئامانجە نەهاتە دی.
لەگەڵ ئەمانەشدا جیڤارا چەپ و ئینسان دەست بوو هەر ئەمەش بوو بووە هۆی ئەوەی ژیانی خۆی لە پێناو ئینسان دەستیدا بەخت بکا .
ئینساندۆستی و ئازادیخوازی ڕێگا نین بۆ گەیشتن بە سۆشیالیزم و کۆمۆنیزم . دەکرێ ئینسان دەست و ئازادیخواز بیت بەڵام ئامانجت سۆشیالیزم وکۆمۆنیزم نەبێت تەنانەت ڕێگریش بیت لە بەردەم گەیشتن پێ یان . کاتێ ژنێکی کاثۆلیک یا مەسیحی دەچێتە ئەفەریقا خواردن و دەرمان بۆ مناڵانیبرسی و هەژار دەبا ئەو مناڵانە لە باوەش دەگرێ و ماچیان ئەکا ئەمە کارێکی ئینسانی دەکا بەڵام ئەگەر پێ ی بڵێ ی ڕێگای ڕزگاری ئەم مناڵە برسیانە ڕووخاندنی سەرمایەداریە و بە دیهێنانی سۆشیالیزمە ڕەنگە بکەوێتە سەنگەری دژایەتیتەوە وە پێت بڵی نەخێر هەر سەرمایەداری باشە بەڵامدەبێ بە بەزەیی بێت بەشی هەژارانیش بدات ، زۆر کەس و ڕەوت هەن بەم جۆرە بیر دەکەنەوە سۆشیالیزمەکەی ئەم کەس و ڕەوتانە لەمە زیاتر نیەواتە دەسەڵاتێکی سەرمایەداری بە بەزەیی و دەستی هەژارانی دەوێ .
چیڤارایزم ڕەوتێکی پۆپۆلیستی چریکی و فیدائیە و خەڵک گەراو ئەنتی ئەمپریالیستیە نەک ئەوەی ڕەوتێکی کۆمۆنیستی و کرێکاری بێ ، ڕەوتێکیچەپی یە و کۆمۆنیستی نیە بە هەموو پێوانەکانی کۆمۆنیست بوون کە لە مانیفیستەکەی مارکس و ئەنگلس و یا بەلشەفیزمەکەی لینیندا پێناسە کراوە .
چیڤارا زیم ناتوانێ کۆمەڵگا لە چنگی سەرمایەداری دەربێنێ و

سۆشیالیزم دامەزرێنەوە ئەم جۆرە چەپە دەمێکە لای خەمان خەری ئاوابووە و بە بنبەست گەیشتووە و نەیتوانی درێژە بە خەبات و تێکۆشانی خۆی بدات .
ناوی چیڤارا و ئەوانەی وەک ئەو گیانیان بەخت کرد لە پێناو ئینسان دەستیدا هەر دەمێنێتەوە و لە بیر ناکرێن .

سەردار عەبدوڵا حەمە

٢٠٢٠/١٠/١١

ئاراستەیەکی تر لە نێوان کەناڵی «ڕووداو» و « مەریوانی هەڵەبجەیی »دا سەبارەت بە ئاییندەی ئیسلام؟!!

سەردار عەبدوڵا حەمە

لە یەکێ لە بەرنامەکانی تەلەفزیۆنی ڕووداودا ئاماژە بەوە کرا کە ئاییندە بە ئیسلام دەبێت مەریوان هەڵەبجەیی وەک مولحیدک وەڵامی ئەمپروپاگەندەی دایەوە. دیارە کەناڵی ڕووداو هەر لە خۆوە ئەم پێشبینییەی نەکرد بەڵگەیەکی خستە ڕوو ئەویش توێژینەوەی سەنتەرێکیئەمەریکی بوو کە پێ ی وایە ژمارەی موسڵمانان لە جیهاندا ولە وڵاتانی ڕۆژئاوادا لە مەسیحییەکان زیاتر دەبێت . دیارە زیاتر مەبەستیسەنتەرەکە زیاد بوونەکەلە ڕووی بیلۆگرافیایە واتە ژمارەی دانیشتوان نەک باوەڕ هێنان بە ئیسلام بە پێ ی ئەسڵی سەرچاوەکە . بە هەر حاڵ دەبێ ئەوە بزانین ئەم جۆرە لێکۆڵینەوانە و پرپەوپاگەندانە لە لایەن چینی دەسەڵاتدارەوە یە هیچ بنەمایەکی ماددی و زانستی نیە. لە هەمانکاتدا مەریوان هەڵەبجەیی نەیتوانی لە سەر ئەم بنەما ماددی و زانستیە وە هەروەها نەیتوانی وەک بەشێک لە پروپاگەندەی چینی سەرمایەدارو پەداویستیەکانی ئەم چینەوە ڕەخنەکانی ئاراستەی بەرنامەکەی کەناڵی « ڕووداو» بکات. ئەو

تەنها وەک ڕەخنەگرێک لە ئیسلام خۆینیشانداو وە هەوڵی دەدا پێشکەش کاری بەرنامەکەی ڕووداو بە نەزان و نەخوێندەوار نیشان بداو ڕیسوای بکا بێ ئەوەی کەناڵی ڕووداو وەکمیدیایەکی بورژوازی و دەهۆڵ لێدەری سیستەمی سەرمایەداری بخاتە ڕوو.

مەریوان هەڵەبجەیی نەیتوانی هۆکارە ماددییەکان بۆ سەرهەڵدانی ئیسلام و ئاییندەی بخاتە ڕوو.

ئەگەر ئاوڕێک لە مێژووی خەلافەتەکانی ئیسلام بدەینەوە کە لە سەردەمێکدا توانیویانە بوونیان هەبێ کە زەمینەی ماددی و زیهنی لە پشتیانبووە کۆمەڵگا لە ژێر ڕکێفی ئابوریەکی فیوداڵیدا بووە . زانست و تەکنەلۆجیا ئەو زەمینە ماددیەی گۆڕی زۆر نهێنی سروشت بە دەرکەوتن، هۆشیاری خەڵک زیادی کرد ئیتر زەمینەی ماددی ی و زیهنی نەما بۆ خەلافەتەکان و هیچیان نەمان لە سەردەمێکا کە نیوەی جیهانیان لە بندەستدا بوو.

لەگەڵ ئەوەشدا هەرچەند زەمینەی ماددی و زیهنی خەلک وەک سەردەمەکانی پێشوو لە بار نیە بەڵام سەرمایەداری بۆ دەرباز بوون ل□ قەیرانەکانی دیسانەوە پێویستییان بە ئایین هەیە بۆ بەردەوامی خۆیان لە سەر دەسەڵات بەتایبەتی ئیسلام لە هەموو دینەکان کارا ترە لەمپێناوەدا چونکە جێگای ژیانی خەڵکی سەر بەم دینە ئەو چواچێوە جوگرافیە یە کە بازاڕێکی باش ب□ی ، بەهۆیەوە دەتوانێ کاری هەرزانیدەست بکەوێ و دەتوانێ دەست بە سەر سامانی پڕ بەرەکەتیدا بگرێ وبیکاتە بازارڕ بۆ ساغ کردنەوەی کاڵاکانی و ساغ کردنەوەی چەک وتەقەمەنیەکانی خۆی . ئایینی ئیسلام بە تایبەت بەشە سەلەفیەکەی نەک هیچ گرفتێکی بۆ دروست ناکا بەڵکو باشترین یارمەتی دەری دەبێتچونکە خەڵک بێ هۆش و کوێر و نامۆ دەکا و ناهێڵێ خەڵک ناڕازی بن لە بەرانبەر سەماریەداریدا بۆیە ئەمەریکا و سەرمایەداری چەندینگروپ و تاقمی چەکداری لێ دروست کردن . پاش ئەوەی سەرمایەداری ئەم تاکتیکەی بۆ باش نەبوو ئێستا دەیەوێ تاکتیکێکی تر بۆ هەمانئامانج بە کار بێنێ ئەویش پڕو پاگەندەو بە یاسایی کردنی فرە کەڵتوریە . بەڵام تا زانست و تەکنەلۆجیا زیاتر پێش بکەوێ زەمینە ماددی وزیهنیەکانیش دەگوڕێن لەم تاکتیکەش شکست دەخواو قەیرانەکانی قوڵتر دەبنەوە تا سەردەمێک دێتە پێشەوە سەری خۆشی دەخوات وەکمارکس ووتی سەرمایەداری گۆڕهەڵکەنی خۆشیەتی.

بۆ چوونی من لە سەر ئەم کەناڵە ئەوەیە لەو ماوەیەدا پروپاگەندەکانی بۆ خۆرافاتی ئیسلامی زۆر زیادی کردوە بە مەبەستی دەربازکردنیدەسەڵاتی بۆرژوازی کوردی لە قەیرانەکانی ، ڕووداو دەبێتە هاوسەنگەری مەلا مەزهەر بۆ فرە ژنی و زۆر نموونەی تر . بۆ دۆزینەوەی ڕاستیپرپاگەندەگانی میدیای ڕووداو کە

ئایا ئایین□د□ بۆ ئیسلام دەبێت بۆئەوەی بزانین ڕووداو و ئەو سەنتەرە ئەمەریکیە ئەمە پروپاگەندەیە دەیکەنیا نا ئاوڕێک لە حوکم و پرە نسیبەکانی ئیسلام بدەینەوە تابزانین چەند سەختە مرۆڤەکانی ئەم سەردەمەش بتوانن باوەڕی پێ بێنن و بەکردەوە جێبەجێی بکەن نەک لە ئایین□شدا کە زانست و تەکنۆلۆجیا زیاتر و بە خێرا تر دەچێتە پێش .

با بزانینن هیچ کەس هەیە کە بتوانێ هەموو حوکمەکانی ئیسلام جێ بە جێ بکات لەم سەردەمەدا

بۆ نمونە تۆ ناتوانی بە خۆت بڵێێ ئیسلامم :

١-ئەگەر هاتنە داوای کچە ٩ ساڵەکەت بۆ پیاوێکی ٥٥ ساڵی ڕازی نەبیت .

٢ ئەگەرکوڕی یاکچ پەیوەندی خۆشەویستی ئەنجام بدەی.بە تایبەتی پەیوەندی هاوسەرگیری لەگەڵ ناموسڵماندا ئەنجام بدەی

٣ ئەگەر کچەکەت لەگەڵ کوڕێک پەیوەندی خۆشەویستی گرت و لێ ی قبوڵ بکەی یا نەیکوژی یا ئەگەر ڕازی نەبیت بیگرن و لە بەرچاوتەوە ب□ بەرد بیکوژن.

٤-ئەگەر دایک و خوشک و ژنەکەت سفور بن بۆن لە خۆیان بدەن و برۆیان بکەن مەکیاج بکەن.

٥ ئەگەرپێت بڵێن تۆی ژن کەم عەقلیت ولە ڕیزی کەرو سەگدای یا تۆ فیتنەی بۆ پیاو یا پێت بڵێن تۆ ئیشت خزمەت کردنی مێردومنداڵە و تۆ بۆئارەزوەکانی پیاو دروست کراوی و نابێ بە بێ پیاو بچیتە دەرەوەو بچیتە ناو تاکسی وپاس ئەگەر تۆ دژی ئەمانە بیت.

٦- ئەگەر پیاو بیت یا ژن باوەڕت بە فرە ژنی نە بێت.

٧- ئەگەر پیاوەکەت بڵێ ٣ ژنی تر دەهێنم یا هەر پرست پێ نەکا ژنی تر بێنێ ئەگەر ڕازی نە بیت .

٨ ئەگەر مێردەکەت چوو بۆ سەفەر لە گەڵ ژنی تر زەواجی موتعە بکات لەگەڵ چەند ژنی تر جووت بووبێت تۆش بەمە بزانیت ئەگەر ناڕازیبیت..

٩- ئەگەر پیاوەکەت هاوسەرگیری سیغەی کرد و یا ژنی کەنیزەکی هێنایەوە بۆ ماڵەوە تۆی ژن ئەگەر ناڕازی بیت .

١٠-ئەگەر دڵی پیاوەکەت شکاند و تۆ مەیلت نەبوو جووت بیت لە گەڵیدا هەرچەندە تۆ ماندوو بیت یا هەر هۆیەک وا لە تۆ بکات مەیلت بۆین□ بێت.

١١- ئەگەر لە کاتی دابەش کردنی میراتدا تۆی ژن ڕازی نەبیت نیوەی براکەت بدەنێ یا لە دادگا بە شاهیدت وەرنەگرن ئەگەر ناڕازی بیتلەوە.

١٢- ئەگەر پیاوەکەت لێ ی دای و هەمیشە لێدان بە کار بهێنێ لە

بەرانبەر تۆی ژن دا بەوە ڕازی نەبووی.
١٣- ئەگەر ه□زار بیت نەتوانی بچی بۆ حەج و عەمرە و نەتوانی خێرو سەدەقە بکەی و زەکات و سەرفیترە بدەی.
١٤-ئەگەر کاری بە کرێ یا هەر کارێ بکەیت بە تایبەت لەم سەردەمەدا کارەکان سەخت و تاقەت پڕوکێنن لەوانەیە نەتوانی ٥ فەرزە کە لەکاتی خۆیدا نوێژ بکەی و ٣٠ ڕۆژیش بە ڕۆژوو بیت .
١٥-ئەگەر تۆ لەگەڵ خەڵکی تر کار بکەیت و موسڵمان نەبن یا نزیک و دراوسێ بیت لەگەڵ مشرکین و نەصارا و جولەکە و مولحید و هیندۆسو بودی و کۆمۆنیست و دینەکانی تر.
١٦-ئەگەر گوێ لە گۆرانی و مۆسیقا بگریت و بچیتە سینەماوشانۆ و پیشانگای وێنەو موزەخانە وئاهەنگ و هەڵپەرکێ و سەما بکەی ئەگەریادی لە دایک بوون بۆ مناڵەکانت بکەیتەوە.
١٦- ئەگەر وێنە و ڤیدیۆ بگری و وێنە و تابلۆو پەیکەر لە ماڵەکەتدا بێت.
١٨-ئەگەر پێویستیت بەبڕە پارەیەک بێت و قەرزی بکەی لە بانک سوو بدەی بە بانک..
١٩-ئەگەر تۆ باوەڕت بە سزای ئیعدام و کوشتن و سەر بڕین و دەست و قاچ بڕین نەبێت.
٢٠-ئەگەر تۆ باوەڕت بە جیهاد نەبێت لەکاتی پێویستدا نەڕۆی خۆت بە کوشت بدەی خەڵکی سیڤیلی کافرەکان بکوژی.
٢١-ئەگەر باوەڕت بە دوعا نەبێت و هەر نەخۆش بکەوی و بچیتە دوکتۆرو نەخۆشخانە ودەرمان و دەرزی بە کار بهێنیت ئەگەر نەڵێ ی مردنهەر بە دەستی خوایە و ڕۆژی مردنت بۆ نوسراوە.
٢٢-ئەگەر کۆمەک و یارمەتی و سۆشیال و پارەی کەمئەندامی وەر گریت هەرچەندە ئەو پارەیە لە دەوڵەتەوە بۆت دێ بەڵام بەشێکی زۆریباجی کۆکراوەی دیسکۆکان وباڕەکان و شوێنەکانی قومار کردن و…هتد . بە تایبەت بۆ ئەوانەی لە ئەوروپا دەژین.
٢٣- ئەگەر نەخۆش بیت لەوانەیە پێویستیت بە فەحس بێت ئەگەر قبوڵ بکەی دوکتۆرەکەت ها□□گ□زی خۆت نە بێت یا لە دینێکی تر وە یا بێدین بێت..
٢٤-ئەگەر مەشروب بخۆیتەوە یا جگەرە بکێشی ئەگەر گۆشتی بەرازو گۆشتی حەرام بخۆی.
٢٥- ئەگەر فەرزەکانی ئیسلام جێ بەچێ نەکەیت..
٢٦- ئەگەر منداڵەکانت نەخستە سەر ئایینی ئیسلام و مێشکی ناسکی ئەوانت پڕ نەکرد لەترسی عەزابی قەبرو مارودووپشک و ئاگری دۆزەخ.
٢٧- ئەگەر تۆ باوەڕت بەو زانستانە بێت کە ئیسلام رەد دەکەنەوە وەک ئەوەی زەوی خڕە و بەدەوری خۆردا دەسوڕێتەوە.. .

٢٨- زۆر پرەنسیب و ئەحکامی تر......

تۆ وەک موسڵمانێک لەوانەیە چەند خاڵێک لەوخاڵانە بە عەقل و بە کردەوە بتوانی پەسەند بکەی بەڵام نەک هەموویان جا ئەگەر هەمووتپەسەند نەبن ئیتر تۆ ئیسلام نیت ، لە سەر ئەم بنەمایانە پێم وایە لە ٠/٠٩٩ ی موسڵمانان ئیسلام نین . بۆیە ناکرێ بووترێت لە جیهاندا یەکملیارو نیو ئیسلام هەیە .ئەم حوکمە من نای□د□م ئ□و□ ناو□□ک و حوکمی شەریعەی ئیسلام دەیدات.

خەڵک لەم سەردەمەی ئەمڕۆدا هەرگیز بۆی ناکرێ هەموو ئەو حوکمانە بەعەقل و بە کردەوە قبوڵ بکا ،لەوانەیە چەندین حوکمی تریش هەبننەتوانن باوەڕی پێ بێنن و بە کردەوە ئەنجامی بدەن . هەر لەم سەردەمەدا ڕێژەی پەشیمان بوونەوە لە ئیسلام زۆر زیادی کردوە بە تایبەتئەوانەی ڕوویان لە ئەوروپا کردوە یا دەبنە مولحید یا مەسیحی یا زەردەشتی . ئەگەر ئازادی لەو ووڵاتانەش کە ئیسلام تێدا زۆرینەیە هەب□ت□د□نیام ڕێژەیەکی زۆر لە خەڵکەکەی واز دەهێنن بەڵگەش بۆ ئەمە کوڕو نەوەی پیاوانی ئایینیە کە لەدەروەی وولات دەژین ، هۆکارەکەشپرەنسیب و ئەحکامەکانی ئیسلامە کەلە گەڵ ئاستی هۆشیاری و پێشکەوتنە زانستی و کۆمەڵایەتیەکاندا نایەتەوە تا ئەم پێشکەوتنە بەردەوامبێت ئاییندە نە بۆ ئیسلامەو نە بۆ هیچ ئایینێکی تر .

سەرەڕای ئەمانە ئیسلام لە چەندین مەزهەب و تایفە پێک هاتوە هەموو شیان ئەوانی تر بە ئیسلام نازانن لە بۆچوونی ئەواندا تۆ ئیسلام نیت: ئەگەرشیعەبیت ،ئەگەرسونە بیت ،ئەگەر سەلەفی بیت ،ئەگەر سەلەفی جیهادی بیت ،ئەگەر سۆفی و دەرویش و شێخ بیت، ئەگەر عەلەوی یا اسماعیلی بیت،ئەگەر ئیسلامی سیاسی بیت و باوەڕت بە حیزب وپەرلەمان هەبێت.

جگە لەمانە لە ناو خۆی ئەمانەشدا چەندین مەزهەب و تایفە هەن یەکتری رەد دەکەنەوە هیچکامیان ئەوی تر بە ئیسلام نازانێ . ئەگەرجارێکی تر لە سەر ئەم پێوەرانە موسڵمانەکان بخەیتە ژێر فەحسەوە کەسی نامێنێت .

لە ڕووی واقعەوە ئیتر تۆ چۆن دەتوانی بڵێ ی ئیسلام یەک ملیارونیوە یا داهاتووش بۆ ئیسلام دەبێت بە هەموو پێوانەیەک ئەمە ڕاست نیە .

ئەوەی کەناڵی ڕووداو باسی دەکا کە ئایندە بۆ ئیسلامە یا میدیایەکی تر دەیلێت بۆ هەر ئاینێکی ترە ، لە ئاستی پروپاگەندەی سیستەمیسەرمایەداری بۆ گەرم کردنی بازاڕی خۆی هیچی تر نیە بە بڕوای من . وەک مەنسوری حیکمەت دەڵێت ئایندەی ئایینەکان وای لێ دێ خەڵکوەک جۆک ونوکتە باسیان دەکا یا وەکو ئەفسانەی دێو و خێوەکانی لێ دێت . هەر ئێستاش ئەم ڕاستیە دەبینرێ لە ناو

کۆمەڵا نێکی زۆریخۆڕێکی جیهاندا .
ئەوەی ڕاستیە زەمینە ماددیەکانی کۆمەڵگای چینایەتی ئێمەیە بۆ بەدی هێنانی کۆمەڵگایەکی ئازاد و یەکسان ئامادەیە ئەگەر پراکتیک ولایەنی هۆشیاری مرۆق ئامادە بکرێ بۆی . زەمینەی ماددی بۆ شۆڕشیکی سۆشیالیستی و کۆمۆنیستی ئامادەیە .

سەردار عەبدوڵا حەمە
١٢/٢/٢٠٢٠

ئازادی بیر وڕا به مەرجی نەبەزاندنی سنوری پیرۆزیەکان ! … سه ردار عه بدولا حه مه

پێت دەڵێ تۆ ئازادی لە دربڕینی بیرو ڕای خۆت بە ڵام بەو مەرجەی لە سنوری خۆت دەر نەرچیت هێرش نەکەیتە سەر پیرۆزیەکان ، بە رای من ئەو مەرجە یەکسانە بەوەی کە تۆ ئازاد نیت ئیتر ئازادی دەبێتە درۆیەکی گەورە ئیتر ئازادی دەبێتە سەر کوت ودەم کوت ئەگەر ئەو شتانەی لای تۆی دەسەڵاتدار و فڵانە گرووپ و تاقم پیرۆزە لای من پیرۆز نیە هەقی خۆمە ڕای خۆم بدەم لە سەریان . هەموو دەسەڵاتە فاشیە دیکتاتۆرەکان هەمان ئیدیعا دەکەن بۆ ئازدی ڕادەربڕین مەرجیان داناوە بۆ ئەم ئازادیە مەرجی وەك گەل ، نیشتمان ،ئاڵا، سروود، دین ، مەزهەب ،سەرۆك ، سەرکردە ،ئیمام ، عەقیدەی زۆربە ی خەڵك…هتد ئەگەر تۆ ڕەخنەت لە مانە هەبوو ئیتر تۆ لە سنوور لاتداوە مەرجە کەت جێ بەجێ نەکردووە بۆیە تۆ مەحکومی جا حوکمە کە یا دسەڵاتەکە دەیدا بە سەرتا یا خەلکێك کە لایەنداری ئەم مەرجەیە .

لە کاتێکا ئازادی دەتوانێ مانای هەبێ کە هەموو کەس بتوانێ بیروڕای خۆی بە ئازادنە دەربڕێت وە هیچ سنورێکی بۆ دیاری نەکرێ لە ژێر ناوی سووکایەتی بە پیرۆزیەکانی خەڵك و بریندارکردنی شعوری خەڵك. ، ئازادی هیچ مانایەکی نابێت کاتێ بێت دیاری بکەن تۆ نابێ لە سەر فلانە ئایین و مەزهەب یا فلان حیزب وسەرکردە کەی یا فلان پیرۆزی ڕەخنە بگری ، .ڕەخنە ئەگەر زۆر یە توندیش بێ هێشتا نابێ

سنوری بۆ دانرێ بۆچی ؟ چونکە ئەو کەسە ی کە ڕەخنەکەی هەیە بۆی هەیە لە سەر هەق بێ یا لە سەر ناهەق لەوانە یە پرسیاریشی هەبێ بۆیە دەبێ وەڵام وەرگرێت بیسەلمێنە بۆی کە تۆ لە سەر هەقیت نەك سەرکوتی بکەی ،یا تیرۆر ی بکەی یا هەڕەشەی لێ بکەی ،یا تەمێی بکەی بەوناوەی سوووکایەتی کردەوە ، کەسێك ڕەخنە ئەگرێ گومانی هەیە دەکرێ ئەو گومانەی نەهێڵێت ڕێگای لەیەك تێگەیشتن بگرە بەر .

لە کۆمەڵگا پێشکەوتووەکاندا ئەوە بووەتە دەسکە وتی کۆمەڵگا کە هیچ کەس نابێت سنوری بۆ دابنرێ بۆ دەربڕینی بیرو ڕای خۆی تەنانەت تا ئاستێکی زۆر توندیش ڕەخنە بگرە کەس پێت نالێ : بوەستە و سنوری خۆت بەزاند و سووکایەتیت کرد ئەمە یەکێکە لە دەسکەوتە گەورەکانی ڕێنسانس کە لە ٥٠٠ ساڵی ڕابوردووەوە دەستی پێ کردووە دەنا پێش ئەو سەردەمە کۆمەڵگاکانی ئەوروپاش لە ژێر کاریگەری کلیساو مەسیحیەتدا بووە مەرج و سنور بۆ دەربڕینی بیروڕا دیاری کراوە .

لەو سەردمە دا چەندین زاناو بلیمەت کەوتوونەتە بەر هەڕەشە هەندێکیان وازیان لە فیکری خۆیان هێناوە وەك(بریخت)باسی گالیلۆ دەکات کاتێ تەلیسکۆبی داهێنا سەیری ئەستێرەکانی پێ دەکرد ووتیان دەبێ لە سێدار بدرێ چونکە سنوری بەزاندووە دەیەوەێ خواوعیسا بە درۆ بخاتە وە بۆیە پەشیمان بویەوە لە کارەکەی . کەچی ئێستا زانست و تەکنۆلجیا ڕاست ودروستی کارەکەی گالیلۆی بە هەزاران قات سەلماندوە ، پاشان لە بەر ئەم هۆکاری سەرکوتەی کلیسا ،ڕۆشنبیران و ئازادیخوازان جموجۆلیان کردو دەسەڵاتی کلیسایان نەهێشت بە سەر کۆمەڵگاوە مەودا بۆ ئازادی ڕادەربڕین فراوان بوویەوە . بەڵام کۆمەڵگای ئێمە بە تایبەت کۆمەلگای عێراق و کوردستان بە داخەوە ئێستا لەم قۆناخەی ئەوروپای پێش ٥٠٠ ساڵە ، بۆیە دەڵێم بە تایبەتی عێراق وکوردستان چونکە هەندێ ووڵاتی عەرەبی و ڕۆژهەڵاتی ئەم قۆناخەیان تا ڕادەیەك بڕیوە بۆ نمونە لە دوای بەهاری عەرەبی چەند ووڵاتێکی وەك تونس ومیسر لە سوریاش بەشی کوردستانی ڕۆژئاوا مەودای ئازادی تیایاندا فراوانتر بوویەوە خەڵك دەتوانێ ڕەخنە لە هەموو شت بگرێ چەندین کەناڵی تەلفزیۆنی و سۆشیال میدیا هەن کە ڕەخنە لە پیرۆزیەکانیش دەگرن .

ئەگەر ئەوە راست ومەنتیق بێت لە هەر کۆمەلگایەك زۆربەی خەڵکەکەی سەر بە کام ڕەوتی سیاسی و هەڵگری کام عەقیدە بن دەبێ شعوری ئەو خەڵکە بریندار نەکرێ نابێت هیچ کەس رەخنە بگرێ لە پیرۆزیەکانی ئەو خەڵکە ڕاو بۆچوونی خۆی دەربڕێ ؟! ، هەر لە سەر ر ئەم مەنتیقە

ئەو کاتە ئەم مافەش بە کۆمەڵگاکانی تر بدرێت کە زۆربەی خەڵکەکەی کە وەك تۆ نین زۆربەشن تۆ کە کە مایە یتیت بۆت نیە نابێ تۆش بیرورای خۆت دەربڕی و شعوری ئەوان بریندار بکەیت چونکە دەبێتە دژایەتی کردنی پیرۆزیەکانی کۆمەلگاکەی ئەوان بۆ نموونە لە سریلانکا بودایی عەقیدەی زۆربەی خەلکەکە یەڵتی موسڵمانەکان لەوێ کە مایەتین ئایادەکرێ موسڵمانەکان ڕەخنەیان نە بێت لە سە دینی بودایی ؟وە ئەگەر ڕەخنەیان گرت بیانکوژن یا سزایان بدەن ؟ یازیندانیان بکەن؟ هەر وەك ئێستا دەیبینین . لە ووڵاتی چیك لە%٩١ ی گەنجەکان باوەڕیان بە دین نیە لە چین لە %٨٨ ی خەلك باوەڕیان بە دین نیە لە سوید لە%٨٠ی خەلك ولە بەرتانیا لە %٧٠ ی خەلك باوەڕیان بە دین نیە کە ئەمانە زۆربەن ئایا راستە ئەگەر مەسیحیەکان یا جولەکەکان یا موسڵمانەکان رەخەنی خۆیان نەبێ لە بۆ دینەکان وقسەی خۆیان نەکەن نەوەکا سنوی پیرۆزیەکان ببڕن؟ دواتر بیانکوژن یا هەڕەشەیان لێ بکەن وتەمێیان بکەن وسزایان بدەن ؟ ئایا دەکرێ لە ووڵاتێکی وەك کەنەدا کە ڕیژەی ئیسلام تێیدا ل%٤ موسڵمانەکان قسەی خۆیان نەبێت لە سەر کریستیان کە لە %٥٥ و یا لە سەر بۆ دینەکان کە ڕێژەیان لە%٢٦ ؟

.. یا کاتێك بەهایەکان و زەردەشتیەکان وکۆمۆنیستەکان لە ئێران کە کە مایەتین نابێ ئازاد بن چونکە ئەوانە سووکایەتی بە عەقیدەی زۆربەی خەلك دەکە ن لە روانگەی ئیسلامی دەسەڵاتداری ئەو ووڵاتەوە . ئەم عەقلە بۆ شیعەکانی باشوری عێراق بۆ ناسیونالیستەکانی کوردساتانیش نامنتیقیە کە نابیت ئینسان ئازاد بێت لە دەربڕینی رای خۆیدا چونکە سوکایەتی کردنە بە عەقیدەی زۆربە ی خەلك بەڕای ئەوان .

لە کۆتایدا دەلێم هیچ لایەنێك وکەسێك بۆی نیە سنوور بۆ ئازادی ڕادەربڕین دیاری بکات لە ژێر ناوی بەزاندنی سنوری پیرۆزیەکان . ئەم مافە لە بەرنامەی جاڕدانی گەردوونی مافی مرۆڤی نەتەوە یەکگرتوەکانیشدا هاتووە کە ئازادی ڕادەبڕین سنوری نیە مافی هەرکەسە ئازادانە ڕاوبۆچوونی خۆی دەر بڕێت ئەوە بە هیچ جۆرەك سووکایەتی نیە بە لکو بیرو رایەکی پێچەوانەیە گەر ڕەخنە بگری لە رەوتێکی سیاسی دینی کۆمەڵایەتی تر بۆ من تەنها یەك جۆر سووکایەتی هەیە ئەویش هەڵکوتانە سەر ژیانی تاکە کەس وشکاندنی کەرامەتی ئینسانی تاکی کۆمەلگایە ، سووکایەتی ئەوەیە کە ڕێگا نەدەی خەلکی جیاواز بیر بکاتەوە حوکمی مێژووش وایە کە کەس ناتوانێ ڕێگا بگرێ لە ڕەوتی بەرەو پێش چوونی کۆمەلگا بەرەو کۆمەلگایەکی ئازاد

ومۆدێرن بهڵام ده‌بێ به پراکتیکی پێشڕه‌وانی ئه‌م مه‌یدانه به‌دی هاتنی ئه‌م ئامانجه خێراتر بکرێ.

سه ردار عه بدولا حه مه
٢٠١٩/٥/ ٢٦

چاوێك به ئایینه‌كانی جیهاندا بگێڕن ... ئه‌حمه‌د شاملۆ

وه‌رگێڕانی له فارسیه‌وه : سه‌ردار عه‌بدوڵا حه‌مه

باوهڕ بوون وئیمانداری به ئایینه‌كان و مه‌زهه‌بكان هه ر له بت په‌رستیه‌وه ده‌ست پێ بكه‌ین تا ئایینی موسا و بۆدائی وئایینی زه‌رده‌شت ومه‌سیحی و چی وچی هه‌میشه وه‌ك سندوقێكی داخراو له باوانه‌وه بۆ نه‌وه‌كان به شێوه‌ی میرات به‌جێ ماوه و. گوازراوه‌ته‌وه به باوهڕێكی نزیك له ڕه‌هاوه دهڵێم ئێمه هه‌موومان كه له ژێر ئه م سه‌قفه‌دا كۆبووینه‌ته‌وه‌وه ئه‌گه‌ر مه‌زهه‌بمان هه‌بێت سه‌ر به‌مه‌زهه‌بێكین كه باوانمان به ئێمه‌یان به‌خشیوه. لێره‌دا ته‌نها قسه له سه‌ر مه‌زهه‌به نه‌ك ئایین، ئایین سه‌رچاوه‌ی یه‌كه‌م ئ وئه‌سڵیه. ئایین به بهڵگه‌ی جۆراوجۆر له هه‌ندێك كاته‌كانی مێژوودا تووشی لێكترازان وپارچه پارچه بوون بووه مه‌زهه‌بی جۆراوجۆری لێ په‌دا بووه بۆ خۆیان سه‌ربه‌خۆ كاریان كردووه . گوایا ئاینی ئیسلام حه‌فتاوچه‌ند مه‌زهه‌ب ولق وپۆپی لێ دروست بووه كه تا به ئه‌مڕۆ به سه‌دو چل دانه گه‌یشتووه هه‌ر مه‌زهه‌به‌كێش بۆ خۆی كۆمهڵێك زانای ئایینی وموفه‌سیری خۆی هه‌یه .
زانا ئایینی وموفه‌سیره‌كانی هه‌ر مه‌زهه‌بێك پێان وایه ته‌نها مه‌زهه‌به‌كه‌ی خۆیان ڕاسته وهه‌ق به ئه‌وه و ئایین ومه‌زهه‌به‌كانی تر كافرن وههڵه‌ی زۆریان هه‌یه. تا ئێره قه‌یناكا چونكه ئه‌گه‌ر باوهڕێكی له‌م جۆره‌یان نه‌بێت ده‌بوو بچوونایه ئایینێكی تریان بۆ خۆیان ههڵبژاردایه.

ئێستا با بۆ تاوێك مه‌زهه‌به‌كانی جیهان وشهڕوناكۆكیان له سه‌ر كافر بوونی یه‌كتر بخه‌ینه لاوه با خۆمان له دووره‌وه وله ده‌ره‌وی ئه‌وان

چاوپیاخشاندنێك لە سەرەوەیان بکەین :
مەسیحی لەگەڵ(کاتۆلیك و پرۆتستانت وئنجیلی وکواکر وگریگۆری وئەرتەدۆکس) هیچ ناکۆکین چونکە ئەمانە بۆ جەنگی ناوخۆیی خۆیانە .
موسلمان لەگەڵ (سونەو شیعەوحەنەفی وحەنبەلی مەزهەبەکانی تری) هیچ ناکۆکین
بودایی لەگەڵ (شینتۆ و کیفۆسیوسی ودائۆیی) هیچ ناکۆکین هەموو ئەمانە بە زەردەشتی ومیهری ومانوی وبتپەرست وخۆر پەرست وئاگر پەرست وشەیتان پەرست وگا پەرست وجولەکە ….هەموو ئەمانە پێیان وایە مەزهەبەکەی خۆپیان ڕاستەو لە سەرهەقە.

باشە ئەگەر بچین لە سەرووەوە تێیان بڕوانین بۆ ئێمە پرسیارێك دێتە ئاراوە ئەویش خۆ ناکرێ هەموو ئەمانە لە سەر هەق بن ئایا بەحوکمی عەقل دەکرێ یەکێ لەمانە لەسەر هەق بێت؟ مەبەستی من ئەوەیە یەك نموونە باس بکەم کە بۆ گفت وگۆ نیە .من لەو پلەوئاستەدا نیم کە حوکم بدەم ئەم مەزهەب ڕاستە ئەوی تر ڕەد بکەمەوە بەڵام من ئەتوانم ئەوە بڵێم کە بەپێی ئیدعای ڕابەری ئایینی بودائیك کە دەڵێت دینەکەی من لە سەر هەقە ئەتوانم بڵێم نەخێر ڕاست نیە هەرگیز چونکە بەیەگ بەڵگەی سادە پێی ئەڵێم تۆ دینەکەن بە میرات وەرگرتوە نەك بە لۆجیك وبە هەڵبژاردنی خۆت وئارەزووی خۆت بۆیە هیچ شتێکی پێ نیە بیسلمێنێ کە ئیدیعاکەی ڕاستە بودایی بوونەکەی بە میرات بۆ هاتووە بۆیە بەڵگەکەی لاوازە کە دەڵێت دینەکەی من ڕاستە ولە سەر هەقە، ئەگەر لە خێزانێکی بت پەرست لە دایك ئەبێت دیەنەکەی بە میرات بۆ دەمێنێتەوە ودەڵێت تەنها دینەکەی من راستە ولە سەر هەقە . تەنانەت ئەگەر بۆ تاوێکیش قبولمان کرد دینی بودائی ڕاستە هێشتا قسەی ئەو پاپایە هیچ نیە..

مرۆڤی بەهەست تەنها ئەکرێ بە شتێك باوەڕ بێنێت کە لە ژیانیا بە تەجروبە پێی گەیشتبێ وهەستی پێ کردبێت ، لەگەڵ تەجروبەی باباتیانە ، زانست ، کردار ، بەراوردکاری ، فەلسەفی بە لەبەرچاو گرتنی کات وشوێن .

وتارێك لە زانکۆی برکلی
ئەحمەد شاملۆ

adabyate_Radical
وەرگێڕانی لە فارسیەوە : سەردار عەبدوڵا حەمە
١٢ ئایاری ٢٠١٩

بزووتنەوەی شورایی وبزووتتەوەی کوردایەتی لە بیرەوەریەکانی خۆمدا … سەردار عەبدولا حەمە

پاش ئەوەی لە ڕۆژی ٨ی مارسدا لە ناو زیندانی ئەمنە سورەکە ئازاد کرام وبەخێزان وهاوڕێ ودۆستەکانم شاد بومەوە . ڕووم کردە وە چالاکی نواندن لە شوراکاندا ، ،سەردانی شورای شیخ محی الدین وسەرشەقام وکانیسکانم کرد زۆربەی هاوڕێکانی خۆم دۆزیەوە کە پێشتر دەمناسین . یادی هەڵەجە لە ١٦ی مارسدا کرایەوە بەڕێپێوان دەستی پێ کرد کە هەزاران کەس لە شوراکانی گەڕەك وکارگەکانەوە ڕوویان دەکردە بەردەرکی سەرای سلێمانی لەوێ هەموو کۆبوونەوە بەرنامەیەك دانرا بۆ مەراسیمەکە لە نێو بەرناماکەدا لە لایەن چەند هاوڕێیەکی زیندانی ئەمنە سورەکە ولیژنە ی مەراسیمەکەوە من دیاری کرام ووتەیەك بە ناوی سەرجەم زیندانە سیاسیەئازادبووەکانە وە پێشکەش بکەم لە ووتەکەمدا وێرای سوپاس و ستایشی خەڵکی ڕاپەڕیوم کرد کە دەرگای زیندانیان لە ئێمە کردەوە ووە ووتم خەڵکی شۆڕشگێڕ هەر کات ئیرادەی یەکگرتوانەیان هاتە مەیدان هیچ هێزیەك بەرگەی ناگرێ پێشتریش شۆڕشگێڕان لە شۆڕشی فەرەنسادا توانیان دەرگای زیندانی باستیل بشکێنن و زیندانیەکانئازاد بکەن ..هتد. شایانی ووتنە ئەمە تەنها یاد کردەنەوەیەك بوو بۆ هەڵەبجە لەو ساڵەدا بزووتەنەوەی کوردایەتی وبەرەی کوردستانی بەرەسمی ئەو یادەیان نەکردەوە چونکە ئەوەندە هێزی جەماوەریان نەبوو وەك شوراکان .

ڕۆژانی دواتردرێژەم دا بە کارو چالاکیم لە شورای گەڕەکی کانیسکان کەبنکەکەی لە قوتابخانەی کانیسکانی سەرەتایی بوو لەسەر جادەی کانیسکان خوار فولکەی ئاسکەکان .بڵند گۆیەك دانرابوولە سەربانی بنکە بۆ بانگەواز وسرووده کرێکاریەکان وشیعری شۆڕشگێڕانە . لە پشتەوەی ئەم بنکەیە بارەگایەکی یەکێتی نیشتمانی کوردستانیشهەبوو بەڵام خەڵك ڕووی لە ئەوان نە دەکرد زیاتر ڕوویان لە بنکەکەی ئێمە دەکرد وە خەڵکی گەڕەك گوێیان لە ئێمە دەگرت ئەگەر ئەوان ئاگاداری وبانگەوازیان هەبوایە بە ئێمەیان دەووت ئەو ەمان بۆ بخوێننەوە لە بڵندگۆکەی خۆتانەوە ئێمەش یارەماتیمان دەدان لەو بارانەوە .

دواتر من پێشنیاری کۆبونەوەی گشتیم کرد بۆ خەڵکیگەڕەك ، بانگەوازەکەمان لە بڵند گۆوە خوێندەوە بۆ ڕۆژی دواتر خەڵکی گەڕەك بە ژن وپیاو و بە گەنجیانەوە تەنانەت مەلای مزگەوتی بن تەبەقیش هاتن وبەشداریان کرد لە کۆبوونەوە گشتیەکەدا . کۆبونەکەمان لە حەوشەی قوتابخانە کرد مێز وکورسی پێلەکانمان دانابوو بۆ دانیشتن، پاش ئەوەی خۆم ناساند وەك یەکەم قسەکەریکۆبونەوەکە هاتمە سەر باسی شورا چیە؟ ئامانجی چیە؟ باسی ئەوەم کرد شورا بۆ بەڕێوەیبردنی کۆمەڵگایە و سیستەمێکی دیمکراسی ڕاستەوخۆی خەڵکە ونوێنەران لە کۆبونەوە گشتیەکاندا هەڵدەبژێردرێن وهەرکات باش نەبووون کۆبونەوەی گشتی ئایینده دەنگیان پێ نادرێ .لە پاش قسەکانی من مەلای گەڕەك هات و ووتی شورا شتێکیزۆر باشە وخواش لە قورئاندا باسی کردووە بۆیە دەبێ پشتیوانی لێ بکەین ،دەنگدان دەستی پێ کرد لە ١١ کاندید ٧ کەس هەڵبژێردران وخۆم ژێکرای دەنگەکانم بە دەست هێنا دوای دەنگەکان سوپاسی خەڵکی گەڕەکم کرد وکەمێك باسی بەرنامەی شورام بە ڕونتر کرد باسی یەکسانی ژن و پیاوم کرد باسی مافی تەڵاقم کرد کە نابێ تەنهاپیاو ئەو مافەی هەبێت دەبێ ژنیش خاوەن ئەو مافە بێت ، لە کاتی ئەم قسانەمدا مەلاو دوو پیاوی تر کۆبوونەوەکەیان جێ هێشت چونکە زانیان ئەمە ئەو شورایە نیە کە ئەوان لێی تێ گەیشتوون . دواتر کۆتایمان بە کۆبوونەنوە گشتیەکە هێنا ،.

ڕۆژانە خەڵك زیاتر ڕووی تێ دەکردین وەك تاکە هێزێکی جەماوەری گەڕەك بووین چەندین گرفتی کۆمەڵایەتی خەڵکمان چارەسەر کرد .چەند ڕۆژ دواتر بەرەی کوردستانی بەیانێکیان بڵاو کردەوە کە دەبێ شوراکان داخرێن بەیانەمەیان لە دیواری بنکەکەی ئێمەیش هەڵواسی وچەند چەکدارێکی یەکێتی بە ئێمەیان ڕاگەیاند کە دەبێ وازلە شورا بێنین ئێمەیش پێمان ووتن شورا بەردەوام دەبێ ئێوە ئەو مافەتان نیە بە ئێمە بڵێن شورا داخەن بەیانەماکەمان لێ کردەوە وبەردەوام بووین لە سەر کاری خۆمان .

ڕۆژی دواتر خەڵکێکی زۆر لە کەرکوکەوە ئاوارەی سلێمانی بوون بەهۆی هێرشی ڕژێمی بەعسەوە بۆ کەرکوك وناوچەکانیانی داگیر کردبووە وە، ئیتر کاری شورابوو بە کۆمەك کۆکردنەوە بۆ ئەم ئاوارانە ژەمەکانی خواردن وجلو بەرگ وپێداویستیکان لە خەلکی گەڕەك وەر دەگرت و دەمانگەیاندە ئەوان (بۆ زانین ئەم کارەی ئێمە دەمان کرد بۆ ئاوارەکان بەرەی کورادیەتی نەی دەکرد بۆیان). کەچی بەرەی کوردستانی سوور بوون لە سەر داخستنی شوراکان تا کار گەیشتە ئەوە

ووتووێژ ڕاگەیانرالە نێوان وەفدێكی باڵای یەكێتی و وەفدیكی باڵای شورا لەو بنكەی ئێمە كۆبونەوە ئەوەی لە بیرم بێت خەسرە وسایە لە وەفدەكەی شورا بوو ، شورا تەسلیم بە داواكەی یەكێتی نەبوو هەرچەندە چەند بنكەیە داخران بۆ ئەوەی شەڕ ڕوو نەدا بەڵام ئێمە بنەكەكەمان دانەخست . دوای چەند ڕۆژێك دەنگۆی ئەوەهات كە ڕژێم هێرشی هێناوە وگەیشتوەتە چەمچەماڵ ئێوارەی هەمان ڕۆژ هێزێكی چەكداری شوراكان بەرەو بازیان بەڕێ كەوتن كە بە پاسێكی ڕیم خۆیان گەیاندە دەربەندی بازیان بۆ وەستانەوە لە بەرانبەر لەشكركێشیەكەی بەعس ئەو كاتە خەڵك پێ ی وابوو هێزەكانی بەرەی كوردستانیش دەچن بۆ شەڕ كردن لە گەڵ سوپاكەی بەعسدا كەچی وا دەرنەچوو تەنهاهێزەكەی شورا چوو بوو لەجیاتی ئەوە بینیمان پێشمەرگە و مەسولەكان لە پێش خەلك كەوتوون بەرەو دەرەوەی شار ڕووەو ئەزمەڕو عەربەت دەڕۆن تومەز بڕیاری پاشەكشەیان داوە . هێشتا تاریك نەبوو بوو ئێمە وەك شورای كانیسكان بازگەمان لە بەردەم بنكە ولەسەر جادەی كانیسكان دانا خەلكێكی زۆر بەئۆتۆمبیل بە پیادە بەڕێكەوتبون بۆ دەرچون بۆ دەرەوەی شار ئێمەیش هەر كەس گومانمان لێ بكردایە داوای هەویەو ئەحوال مەدەنی جنسیەمان لێ دەكردن لەوانە چەندین بەرپرسی هێزەكانی پێشمەرگەش بوون پێمان دەووتن كاكە ئێوە بۆ كوێ ئەچن ؟دەیان ووت فەرمانمان پێ كراوە شەڕ نەكەین لە گەڵ حكومەت كە زۆر ی پێ دەچوو بە ڕێكەوتنسەركردایەتی بەرەی كوردستانی ئەم بڕیارەی پاشەكشەی دابێت . هەرچەند پێمان دەووتن كاكە مەڕۆن با شار تەسلیمی بەعس نەكەینەوە دەیانووت نەخێر ناتوانین بمێنینەوە بۆ شەر كردن فەرمانمان پێ نیە ووتمان باشە چەكاكانتان بدەن بە ئێمە چونكە ئێمە شار تەسلیم ناكەین.

شەو بە سەرداهات وهەواڵ گەیشتە لامان سوپای حكومەت گەیشتوەتە دەربەندی بازیان وهێزەكەی شوراش لە بازیان شكستی هێناوە چونكە هێزەكە زۆر كەم بوو لە بەرانبەر سوپاكەی حكومەت كە بەدەیان دەبابەو مودرەعەو تەیارەی سەمتی بەشدار بوو تێدا بەداخەوە لەو شەڕەدا نزیك بە دە كەس لە هێزە چەكداریەكەی شوراكانگیانیان بەخت كرد ئەوەی لە بیرم بێت ناوی نەوزاد وشوان لە ڕیزی گیانبەختكرداوندا بووو. بە بیستنی ئەو هەواڵە جگە لەوە ی زۆر خەمبار ونیگەران بووین ئێمەیش بڕیارمان دا ئەو ناوە چۆڵ بكە ین ، من لەگەڵ چەند هاوڕێ یەكەم لە شورای شیخ محی الدین وشورای سەرشەقام وخەبات بەڕێ كەوتین بەرەوە ناوشار ڕوو لەسەیتەرەكەی عەربەت بەڵام هێشتا بڕیارمان نەدابوو شار چۆڵ بكەین بە تەواوی من چەكە كەم دەمانچەیەك بوو كە هاوڕێم حەمە قەدڕ پێی دابووم خۆشی

لەگەڵ هاوڕێکانی تر کڵاشینکۆفیان پێ بوو ئەو شەوە پێکەوە بووین تا بەیانی .

لە کاتی نیوە شەودا بوو شار چۆڵ بووبوو بیستووبوومان هێزێکی چەکداری موجاهدین خەلقی ئێراندزەیان کردووە لە ناوشاردان ئێمەیش بەدوایاندا دەگەڕاین لە سەر جادەی کاوە کەسێکمان بینی لە دوورەوە بەرەو ڕووی ئێمە دەهات لە پڕێکدا هاوارمان کرد بە سەریدا لە جێگایی خۆت نەجوڵێی بوەستە میلمان لێ هێنایەوە ئەویش وەستا ووتمان زەلام تۆ کێی ؟ ووتی کاکە من کوردم وخەڵکی قەڵادزەم نەمتوانی بڕۆمەوە بۆ قەلادزەسەیارە نەبوو لە گەراج .ئەویش ووتی : ئەی ئێوە کێن ؟ووتمان هێزی چەکداری شوراین ئەویش ووتی دەك ئافەرین بۆ ئێوە خۆ مەسولە کانی بەرەی کوردستانی گەیشتوونەتە سنوری ئێران کەچی ئێوە هشتا لێرەن ، .لەڕێگەماندا بڕوات ، لە جادەی کاوە بەڕێی کەوتین بەرەو گەڕەکی خەبات وحاجیاوا کەمێك لە خوار شار نزیکسەیتەرەکەی سلێمانی عەربەت توشی هێزێکی پێشمەرەگەی یەکێتی بووین نزیك دووی سەر لەبەیانی بوو ووتیان ئێوەهە کێن ؟ ووتمان شوراین مەسولەکەیان ووتی یا وەرن لە گەڵمان ئەچین بۆ شەڕ بەرەو چەمجەماڵ یا چەکەکانتان بدەن بە ئێمە دەمانزانی درۆ دەکەن تەنها مەبەستیانە چەکمان بکە ن و چەکەکانمان لێ بسەنن .پێمان ووتن نە لەگەڵ ئێوە دێین بۆ شەڕ نە چەکیشتان ئەدەینێ .مەسولەکە فەرمانی کرد بە پێشمەر گەکانی ئادەی ئەو چەکانەیان لێ بسەنن لە پڕێکد میلمان هێنایەوە لێیان یەکێ لە چەکدارەاکانمان ژن بوو قیژانی ووتی هەرکامتان بڕبێنە پێشەوە کوژروان کەچی مەسولەکە ووتی های ئەو خۆ ئافرەتیشە وچەکی پێ یە کوا ئافرەت و چەکداریانوتوە ئادەی ئەو چەکەی لێ بسەنن ،ئەویش ووتی ئێوە ناتوانن ئەو چەکە لە من بەبسەنن مەگەر بە سەر لاشەکەمدا بڕۆن ئەو چەکەم بە خوێن بە دەست هێناوە هەر مەگەر بە خوێنیش دایینێم. کاکی مەسولی پێشمەرگە زانی کە ناتوانێ بە ئاسانی چەکمان بکات وووتی لێیان گەڕێن با بڕۆن .

کات نزیك بەیانیەو من و چەند هاوڕێیەکوەك لە بیرم بێت من وحەمە قەدۆو عەزیز یادی بەخێر بڕیارمان دا بچینەوە بۆ کانیسکان بۆ ماڵ ئێمە بۆ نان خواردنی بەیانی نزیك سەعات ٨ی بەیانی بوو خەریکی نان وە ماست خواردن بووین تەقە درا لە دەرگای حەوشەکەمان ووتم بوەستن باسەیر بکەم بزانم کێ یە لە قاتی سەروە دەژیاین بینیم هەردوو هاوڕێ م سامان کەریم و وەستاسابیرە بە دوو کڵاشنکۆفەوە دوای چاك وچۆنی ووتیان کاکە ئێوە خەریکی چین وا بە ئیسراحەت لێی دانیشتوون وا سوپا گەیشتووە تە قەراخ شار خێرا ئێرە بەجێ بهێڵن ووتیان وەرن

لەگەڵ ئێمە هەموو پێکەوە دەرئەچین لەشار ووتمان ئێوە بڕۆن ئێمە لە لایەکی ترەوە دەر ئەچین ڕوویان لە من کرد ووتیان کاکە وەرن لەگەڵ ئێمە سروەی هاوسەرت ومناڵکەشتان لای ئێمەن تا ئەو کاتەش من نە ئەمزانی هاوسەرم ومناڵەکەم لە کوێن ،ئیتر وا ڕێکەوتین من لە گەڵ ئەوان بڕۆم دوو هاوڕێ یەکەی تر بەرەو سنوری عەربەت بڕۆن زۆە بە پەلە هەنگاومان دە نا بەرەو ماڵی هەڵاڵە رافیع کە لە نزیك ئەزمڕ بوولای تووی مەلیك کاتێ گەیشتینە ماڵکەیان پڕ بوو لە هاوڕێیانیشورا وسروە وه□قی کچم کە ئەو کاتە ساوا بوو لەوێ بوون لە هاوڕێکانی تریش وەك بیرم بێتەوە هاورێ جەبار موستەفا یادی بەڕێز بێت و هاورێ ئاسۆ کەمال و هەڵاڵە رافع وج رێنوارو جەمال ی بەلەدیە وسامان کەریم و وەستا سابیرو سەرجەم ئەم هاوڕێیانە ش خێزانکانیان لەوێ کۆ بوو بونەوە تا پێکەوە لە شار دەرچین ودواتربەڕێ کەوتین بەرەو چیای ئەزمڕ کە گەیشتینە سەر چیا بە هێلی کۆپتر وسەمتیەکانی ڕژێم هێرش کرایە سەرمان بە دۆشکەو ڕەشاش دەسترێژیان لێ کردین بێجگە لە ئێمە خەڵکی تریشی لێ بوو چەند ئاربجیەك نرا بە هیلۆکۆپترە کانەوە کەمێك بەرگری کرا سەرەنجام هاوڕێکانی خۆمان هیچ کەسمان هیچی لێ نەهات .

سەردار عەبدولا حەمە

‌ ٢٠١٩\٣\١٣

بۆچی ژنان ئاوارەی ووڵاتانی بە ناو جیهانی س□یەم و ئیسلامی نابن ؟… سەردار عەبوڵا حەمە

زۆر ئەو پرسیارە رۆژانە لێرەو لەوێ دەکرێ باشە هۆکار چیە ژنا ن بەگشتی لە ووڵاتە ئیسلامیەکانەوە ڕوو لە ئەوروپا و ڕۆژئاوا دەکەن ؟ بۆچی ڕوو لەو ووڵاتانە ناکەن کە جیهانی سێیە من ویان کە شەریعە بنەمای د□س□ات□کانیانە ؟ ئەمەنەک بۆ کەسانێکی وەک (رهفة محمد ی ١٧ ساڵە کە لە سعودیەوە هەڵهات) و وازی لە ئایینی ئیسلام هێناو گەیشتە کەنەدا ومافی پەنابەرێتی وەرگرت لەم ووڵاتە بەڵکو

بەژنانەکەش کە هێشتا پەیڕەوی لە ئیسلام دەکەن ئەم وڵاتانە جێ دەهێڵن ڕوو لە وڵاتانی ڕۆژئاوا دەکەن واقعیە وڕاستیە . دیارە هەکاری کۆچ کردن لە جیهاندا زۆرن ، جەنگ ، لافاو، بومەلەرزە ، کارەساتە سروشتییەکانی تر و، خراپی باری ئابوری ، زەبروزەنگ وپەلاماری سەربازی و سەرکوتی سیاسی ئەم هەکارانە زۆر باس کراون بەڵام لێرەدا باس لە زبرو زەنگی کۆمەڵایەتی دەکەین .
ئەگەر بە سەرنجەوە بڕوانیین لەو وڵاتانەی ئایینی ئیسلام هەژموونی هەیە مرۆڤ لە قاڵب دەدرێت ، مرۆڤ وبە تایبەت ژن ناتوانێت لە چواچێوەی ئەوکولتورو یاسایە بچێتە دەرەوە کە لەو وڵاتەدا زاڵە . ئەو کەلتورویاسایەش نابێت دەسکاری بکرێن هاوتەرییب بکرێ لەگەڵ ڕەوتی بەرەوپێش چوونی کۆمەڵگا ، چونکە بە پیرۆز دادەنرێن ، پیرۆزیەکانیش ڕەهان و دەسکاری کردنیان بقەیە . کەوایە لەو کۆمەڵگایە دەبێت هۆش وبیری مرۆڤەکان فریز بکرێت نابێت ڕەوتی مێژووی شارستانیەت ببینن. بەڵام ئەم کارەش زەحمەتە چونکە ئەمڕۆ تەکنەلۆجیا وئەنترنێت ڕێگا نادا بیرو زەینی مرۆڤەکان فریز بکرێ بۆیە لە ئەنجامی بەریەک کەوتنی ئەم دووانە واتە پیرۆزیەکان و زانست یاخی بوونی مرۆڤەکان دروست ئەبێت مرۆڤ لە هەلێک دەگەڕێت ئەو دەرگاو پەنجەرانە بکاتەوە کە لێی داخراوە تا هێزی بێت ڕابکات وخۆی بگەیەنێتە جێگایەک کە پیرۆزیەکان ڕێگر نەبن لە بەردەم ژیانی مرۆڤایەتی ئەودا..
لە ڕاستیدا پێداویستییەکانی کۆمەڵگای چینایەتی سەرمایەداری وا دەخوازێت کۆمەڵگای مرۆڤایەتی بەم جۆرە دابەش بکرێ ، لە هەندێ وڵات بەشێک ئازادی و مافەکانی مرۆڤ زیاتر بێت لە هەندێ وڵاتیش کەمتر وتا ئاستی نەبوون بن ، کاریگەری ڕێنیسانس لە سەر وڵاتانی ڕۆژئاوا و ڕوو نەدانی ڕێنیسانس لە وڵاتانی بە ناو ئیسلامی وجیهانی سێیەمی ئەم دابەش کردنەی دروست کردووە خاڵی هاوبەش لە هەردوو شێوەکەی دەسەڵاتدا بوونی کۆمەڵگایەکی چینایەتی پڕ لە زوڵم وستەم وچەوساندنەوە وبێ مافییە چونکە یەک سیستەمی ئابوری سەرمایەداری بەڕێوە دەبرێت بۆیە تا ستەمی ئابوری لە سەر مرۆڤ هەبێت مافەکانیشی زەوت دەکرێ وەک مرۆڤ .
هەندی ئازادی ومافی مرۆڤ لە کۆمەڵگا پێشکەوتوەکاندا یە بەرهەمی خەبات تی کێشانی خەڵکی ئەو وڵاتانەیە کە لەماوەی سێ سەد ساڵی ڕابووردودا کاریان بۆ کردوە هەندێکی تریش بەرهەمی شۆڕشی ئۆکتۆبەری ڕوسیایە.، یەکێ لەوانە مافەکانی ژنانە ،. وە بە دیارکراویش مافە کۆمەڵایەتیەکانی ژنانە ، نەمانی دەستی باڵای پیاوە بە سەر ژناندا ونەمانی دەستی ئایین بە سەرژیانی کۆمەڵایەتی ژناندا لە دەسکەوتە گرنگەکانن . لەم کۆمەڵگا یانەدا خۆشەویستی

ئازادە نە دین ئەتوانێ کاریگەری هەبێت لە سەری نەپیاوان ، ئەوە نەماوە باوک ڕازی نەبێت کچەکەی نەدات بە کەسێک خۆشی بوێ مەرجی ئەوە نەماوە دەبێ کورەکە خزمی خۆی بێت یا هاودین وهاونەتەوەی خۆی بێت یا ڕەش وسپی بێت یا خاوەن پارە دەوڵەمند بێت خۆشەویشی داتەکاوە لەم پیسیانە .
زۆر لە ژنان ووڵاتانی خۆیان بە جێ ده□□ن ڕوو لە ووڵاتانی ڕۆژئاوا دەکەن لە بە ر ئەو هۆکارانەیە باسم کردن ، دەبینین بە هۆی نەبووونی ئە و مافانە ووڵاتانی خۆیان لە جیهانی سێ یەم و ووڵاتانی ناوزەد بە ئیسلامی جێ دەهێڵن و روو لە ووڵاتانی ڕۆ ژئاوا دەکەن، چونکە ووڵاتانی خۆیان زیندانێکە بۆیان یا دۆزەخێکە بۆیان چیترناتوانن ژیانی تێدا بکەن . زۆرێک لە و ژنانە بەهۆی بوونی مەترسی لە سەر ژیانیان هەڵهاتوون ئەگەر لەوێ بوونایە ئێستا لە ژیاندا نەمابوون.
ژنان ناتوانن ئەو بێ مافیە قەبوڵ بکەن کە دینەکان بۆیان داناون ، ناتوانن ئەوە قەبوڵ بکەن بە منداڵی بدرێن بەشوو یا باوک ودایکیان بیانفرۆشن بە پارە یا بیاندەن بەخزمی خۆیان ، ژنان ناتوانن زوڵمی مێردەکانیان قەبوڵ بکەن کە ئایین بۆی داناون لە قسەی مێردەکانیان دەرنەچن ، ژنان ناتوانن ئەوە قەبوڵ بکەن مێردەکانیان ژنی تریان هەبێت ، دیارە من مەبەستم هەموو ژنەکان نیە ژن هەیە هەموو ئەمانەی قەبوڵە چونکە دین پێ ی ووتوە ئەمە ئەمری خوایە ئەگەر قبوڵی ناکەی خوا لێت ڕازی نابێت وبەهەشت نابینین وبە ئاگری چەهەنەم دەتسوتێنن ، ژنیش هەیە قەبوڵی ناکا لە بەر بێ ئاگایی توشی بارێکی دەرونی وا خراپ دەبێت خۆی دەکوژێ یا خۆی دەسووتینێت ، ژنیش هە ێە هۆشیارانە لە بەرانبەریدا ڕادەوەستێ ومافەکانی خۆی بە دەست دینێ . ژنیش هەیە لێ ێ یاخی دەبێ خۆی دەگەیەنیتە جێگایەک کە کەمێکیش بێت مافی کەرامەتی وئینسانی پارێزراو بێت ، دیارە جێگایەکیش بۆ ئەوان کۆمەڵگاکانی □□ژئاویە نەک ئەو ووڵاتەنەی حوکم وکەلتوری ئایینی تێدا زاڵە وەک ووڵاتانی ناسراو بە جیهانی سێ یەم و ووڵاتانی ئیسلامی.
دوا ووتەم ئەوەیە با هەموومان ڕوو لە گوڕینی هەژمووونی یاسا وحوکمە دینیەکان بکەین و داواکار بین دین لە حوکم و یاسا ودەوڵەت وپەروەردە جیا بکرێتەوە دین وەک کاری تاکە کەسی چاو لێ بکرێ و ئازاد بکرێ بۆ هەر کەسێک پەیڕوەی لێ دەکات تا زوڵم لەسەر ژنانیش نەمێنێ و چیتر ئاوارە نەبن. هەر ژنێک یا هەر ڕێکخراوە یەکی ژنان کە بۆ ئازادی یەکسانی خەبات دەکات دەبێ بە دوای ئەمە وە یێ ولە م ٨ ی مارسەوە دەست بە کار بێت بۆی .

سەردار عەبدوڵا حەمە
٥ ی مارس ٢٠١٩

مارکسیزم لە دیدی بەشێك لە ڕۆشنبیرانەوە !... سەردار عەبدوڵا حەمە

بەشێك لە ڕۆشنبیران دەیانەوێ وا نیشانی خوێنەرانیان بدەن کە مارکسیزم و ئیسلام دووڕووی پارەیەکن هیچ جیاوازیان نیە لە بارەی توندڕەوی و سەرکوت وزەبروزەنگدا ! یا دەڵێن هەردووکیان دوو ئایدیۆلۆژیان و وەك یەك کاریگەری خراپیان هەیە ! لێرەوە دەیانەوێ لە لایەك بە خۆیان بڵێن بێ دین ومولحید وە لە لاکەی تریشەوە بڵێن ئێمە مارکسیسیت نین ودژی مارکسیزمین . ئەوەی گومانی تێدا نیە ئەوان ئازادن چۆن بیر دەکەنەوە بەڵام گرنگ سەلماندنی ڕاو بۆچونەکانیانە نەك تەنها ڕازاندنەوەی بۆچونەکانیان بە ووتەی بریسکەدارو بە کارهێنانی ووشەی بیانی وناو و کەسانی بیانی .

لێرە دا ئەو پرسیارە هەیە ئایا ئەوان پشتیان بە سەرچاوە ئەسڵیەکان بەستوە لەم بارەوە ؟ ئایا کەمێك خۆیان ماندوو کردووە تا بزانن لانی کەم بەرنامەکانی وەك مانیڤستی حیزبی کۆمۆنیست (مارکس_ ئەنگلس) وە {یەك دونیای باشتر)ی کۆمۆنیزمی کرێکاری چی دەڵێن؟ بێ گومان نەخێر ، چونکە ئەوان ئەگەر بەرنامە و سەرچاوەکان بکەنە پێوەر ئەو بۆچوونەیان نەدەبوو لە سەر مارکسیزم ، کەسی مەنتیقی بەو جۆرە مامەڵە ناکات لە گەڵ تێڕوانینی نەیارەکانی خۆی کە نەگەڕێتەوە سەر سەرچاوە ئەسڵیەکانیان وبەرنامەکانیان بۆ ناسینی ڕەوتە کۆمەڵایەتیەکان نەك بێت دەسەڵاتەکان یا حیزبەکان یا گروپەکان یا کەسەکان بە نموونە بێنێتەوە بۆ دەربڕینی ڕاوبۆچوونەکانی.

پێمان دەڵێن ئە ی ئەوە نیە ستالین وماوتسی تۆنگ و پۆلپۆتەکان قەتل عامی خەڵکیان کرد ئیتر جیاوازی چیە لە گەڵ قەتل عامەکانی داعش والقاعیدە ودەوڵە ئیسلامیەکانی تر کە لە مێژوودا ئەنجامیان

داوە نمونەی وەك ستالین وماوتسیتۆنگ وچین وکۆریای باکور پۆلپۆت و ئەوحیزب وگروپ وتاقمانەی سەر بەمانەن هیچ پەیوەندیان بە بەرنامەی مارکسەوە نەماوە وهاوڕێبازی ئەو نین، ئەمانە سەر بە بەشێکی بورژوازین کە سەرمایەداری دەوڵەتیە و بە ناوی سۆشیالیزم وکۆمۆنیزم ودیکتاتۆری پرۆلیتاریاوە .

حوکم دەکەن هیچ پەیوەندیان بە مارکسیزم وبەرناماکەیەوە نەماوە هۆی ئەم گۆڕانەش ئەوەیە کە پاش شۆڕشی ئۆکتۆبەری روسیا بۆرژوازی لە جیهاندا بە چەندین شێوە ویستی ئەم شۆڕشە لە ناوببات بە هێرش وپەلاماری سەربازی نەیتوانی بەڵام بە سیاسەت و پیلان گێڕی توانی و سەرکووتو بوو ، بورژوازی توانی ستالین لە کۆمۆنیستەوە بکاتە ناسیونالیست بەرگری کاری بۆرژوازی روسی هەر بۆیە ستالین و سۆڤیەت بووە قەڵایەکی تری بۆرژوازی جیهانی و هەموو ئەجێنداکانی بورژوازیان بردە پێشەوە وە هەروەك دەسەڵاتە بورژواکۆنەپەرستەکان سزای ئیعدام وکوشتنی مرۆڤیان خستە بەرنامەی خۆیانەوە کە دوور بوو لە بەرنامەی کۆمۆنیستی مارکس… ناتوانین لێژیك لە هەڵوێستی ئەم ڕۆشنبیرانەدا بدۆزیتەوە دەبێ بپرسین ئایا ئەو نمونانەی ئێوە باسیان دەکەن هاتوون بەرنامەی مارکسیزمیان جێ بەجێ کردووە یا خود بەرنامەیەکی تر ؟ ! بێ گومان ئەم دەوڵەت وحیزب وگروپ وکەسانە بەرنامەیەکی غەیرە مارکسیستیان پیادە کردووە ئیتر ناهەقی دەکەن مارکسزمی پێ ناوزەد دەکەن.

تەنها کۆمۆنەی پاریس و روسیای پاش شۆڕشی ئۆکتۆبەرتا ساڵی١٩٢٤لەگەڵ بەرنامەی مارکسیستی بوو گرنگە ئەوەش بزانین کە هەروەك چۆن کۆمۆنیستەکان بە لاڕێدا دەچن ولە سەرچاوە وبەرنامەی ئەسڵی خۆیان لا دەدەن بۆ ئیسلامەکانیش هەمان لادان دوورکەوتنەوە لە بەرنامە و سەرچاوەی ئە سڵیان ڕووی داوە وبەردەوامیش ڕوو دەدات هۆکاری ئەمەش دەستکەوتەکانی مرۆڤە لە بواری مافەکانی ویا بە هۆکاری پێشکەوتنی تەکنەلۆجیاو شارستانیەتە و ئەگەر هەر دەسەڵاتێك خۆی بە دەسەڵاتی ئیسلامی ناو ببات یا هەر حیزب وگرپێك یا هەرکە سێك باسی پەرلەمان بکات وباسی ئازادی و مافی مرۆڤ و مافی ژن و یەکسانی ژن وپیاو جیابوونەوەی دین لە دەوڵەت سەرنەبڕین مرۆڤ بکات ئەوە لە بەرنامەی ئیسلام لایداوەو بەرنامەی ڕەوتێکی تر دەبات بەڕێوە چونکە بەرنامە ئەسڵیەکە دژی ئەمانەیە بۆیە ئەگەر بمانەوێ دەوڵەتێك بە ئیسلامی بناسین دەبێ بزانین چەندە بەرنامەی ئیسلام دەبات بەڕێوە د بۆ نمونە خەلافەتکانی ئیسلام هەر لە سەرەتاوە تا دەوڵەتی عوسمانی وتاسعودیە وئێران و داعش بەرنامەی ئیسلامیان

بەڕێوە بردوە .

لە بەرنامەی ئیسلامدا ولە قورئان وحەدیسەکان وتەفسیرەکاندا دەتوانین ئەوە پەیدا بکەین ئیسلام باس لە کوشت وکوشتار دەکا باس لە دیل کوشتن وسەربڕینی دیل دەکا باس لە دەست بڕین و تاڵان بڕۆ دەکات بەڵام لە بەرنامەی مارکسیزمدا ناتوانین یەك ووشە پەیدا بکەین کە باس لە کوشتن و ئازاردانی مرۆڤ بکات .

تەنانەت سزای تاوانباریش ناکرێ لە سێدارە دان بێ سزای سێدارە یا ئیعدام کە لە بەرنامەکەی ئیسلامدا ڕێگە پێدراوە کە چی لە مارکسیزمدا قەدەغەیە .لە بەرنامەی مارکسیزمدا تەنها مرۆڤ پیرۆزە .هەموو هەوڵەکان بۆ ئەوەیە بەهای مرۆڤ بۆ خۆی بگێڕیتەوە و ژیانێکی مرۆڤانەی بۆ دابین بکرێ وهەموو یەکسان بن بەڵام لە بەرنامەی ئیسلامدا مرۆڤ هیچ نیە و خوداو پێغەمبەر خاوەن بەهان ومرۆڤ لە پێناو ئەواندا دەبێ قوربانی بێ وژیان بۆ مرۆڤ .

گرنگ نیە بەڵام لە مارکسیزمدا پێچەوانەی ئەمەیە ژیان دەبێ بۆ مرۆڤ بێت بە بێ جیاوازی لە ڕەگەزی نێرو مێدا ، ژن لە ئیسلامدا تەنها بۆ غەریزەی پیاوە وچوار دانەیان دەکرێ بۆ پیاوێك بێ لەزەتی جنسیان لێ وەرگرێ وبە نیو مرۆڤ حساب دەکرێ تەنانەت لە ڕیزی کەرو سەگدایە کەچی لە بەرنامەی مارکسیزمدا ژن مر□قە ومافی تەواوی مرۆڤی دەبێ هەبێت .

منداڵ هەر لە سەرەتای ژیانیەوە بە ئایدۆلژیای ئیسلام مێشکی پڕ دەکرێت وکچ کور منداڵ مامەڵە‌ی جیاوازی لە‌گەڵ دەکرێت وتوندوتیژیان لە بەرانبەردا بە کاردێ لە بەرنامەی مارکسیزمدا پێچەوانەیە وئایدلۆژیا نابێ فێری منداڵ بکرێ تا خۆی دەگاتە ١٨ ساڵ هەر باوەڕێك هەڵبژێرێ . مامەڵە لە گەڵ کچ و کوڕ وەك یەك دەبێت هەر لەمنداڵیە وە .

بە گشتی مارکسیزم وئیسلام نەك دوو ڕووی پارەیەك نین بەڵکو دووهێڵی تەریبن هەرگیز ناگەن بەیەکتر ، ئیسلام دەیەوێ مرۆڤ لنگە وقوچ بکاتەوە مارکسیزم دەیەوێت ڕاستی بکاتەوە ، ئیسلام دەیەوێ مرۆڤ نامۆ و کۆیلە بکات مارکسزم دەیەوێت ڕزگاری بکات.ئازاد بێت خاوەن ئیرادەی خۆی بێت .
ئەی دەبێ بۆچی ئەم ڕۆشنبیرانە بەم جۆرە لە مارکسیزم گەیشتبن کە دەڵێن وەك ئیسلامە ؟ هۆی سەرەکی ئەوەیە ئەمانە توێژێکی کورت بینن وچونکە مەوقعیەتیان لە کۆمەڵگای سەرمایەداریدا ووردەبۆرژوازیە و

مانەوەی سەرمایەداری لە بەرژوەندیانە بۆیە دەبێ دژایەتی مارکسیزم بکەن چونکە مارکسیزم دەیەوێ لانەکەیان لێ تێك بداوبەرژوەندیان دەخاتە تە لێژیەوە.

ئەم ڕۆشنبیرانە کە خۆیان بە مولحید دەزانن ودژایەتی مارکسیزم دەکەن بزانن یا نا دەکەونە سەنگەری بورژوازی و ئیسلامەوە چونکە مارکسیزم دیەوێ ئاڵوگۆڕی شۆڕشگێڕانە ئەنجام بدات وئەو واقعە ماددیە بگۆڕێ کە مرۆڤ مانایەکی نیە تێ یداو پێناسەی مرۆڤ بوونی نیە تێ یدا و دونیای پێچەوانە بگوڕێ بە دونیایەکەی باشتر بەڵام ئەم ڕۆشنبرانە بەرهەڵستکاری دەکەن ڕێگا بەم گوڕانکاریە نادەن کەواتە ئەوان دەکەونە هەمان ریزی بورژوازی وئایینەوە بۆیە لە سەرەنجامدا هەوڵەکەیان دچێتە گیرفانی بۆرژوازی و ئیسلامەوە.

سەردار عەبدوڵا حەمە

٢٠١٩\٢\٢٥

موسڵمانەکانی ڕوسیا و شۆڕشی سۆشالیستی ئۆکتۆبەر!

نەیارەکانی شۆڕشی سۆشیالیستی ئۆکتۆبەر و ئازادی ویەکسانی وکۆمۆنیزم هەمیشە لە هەوڵی ئەوەدان بە پڕوپاگەندەی ناڕاست ونەسەلمێنراو خەڵکی ستەملکراو فریو بدەن وژەهر خواردیان بکەن بە بیری چەوت وناواقعی، یەك لە و پڕوپاگەندانەیان ئەوەیە کە دەڵێن : کۆمۆنیستەکان ئەگەر دەسەڵاتیان هەبێ موسڵمانەکان لە ناو دەبەن چونکە ئەوان دیکتاتۆری پرولیتاریا دادەمەزرنن .من لێرەدا دەمەوێ پێچەوانەی ئەم پروپاگەندانە بە بەڵگەوە نیشان بدەم .
پێش شۆڕشی ئۆکتۆبەر ئیسلامەکانی روسیا لە ژێر زەبرو زەنگێکی زۆردا بوون زۆریان لێ دەکوژراو زیندانی دەکراو مزگەوتەکانیان دادەخرا وقورئان و ئاسەوارو کتێبە دینیەکان بە تاڵان دەبران وتەنانەت کاتێك ئیسلامەکانی قەوقاز بڕیاریاندا بەشدار ی شەڕی جیهانی یەکەم نەکەن ڕژێمی قەیسەر ٨٣٠٠٠کەسی لێ کوشتن . بەڵام بزانین مامەڵەی لینین وبەلشەفیەکان چۆن بوو لە کاتی شۆڕش ودوای شۆڕش :

لە مانگی ئایاری ١٩١٧ موسڵمانەکانی سەرتاسەری روسیا یەکەم کۆنگرەی خۆیان لە مۆسکۆ ئەنجامدا ١٠٠٠ موسڵمان بەشداری تێدا کرد لەوانە ٢٠٠ کەسیان ژن بوون جگەلە باسەکان کۆنگرە چەند بڕیارێکی پەسەند کرد لەوانە : سەعاتی کارکردن دەبێ ٨ سەعات بێ لە ڕۆژێکدا ، خاوەندارێتی زەوی وزار دەبێ هەڵوەشێتەوە ودەست بگیرێت بە سەر مولکە گەورەکاندابە بێ بەرابەر، یەکسانی لە نێوان ژن وپیاودا لە تەواوی مافە کانیاندادابین بکرێ ،فرە ژنی قەدەغە بکرێت ، حیجابی زۆرە ملێ قەدەغە بکرێت ،وە سەرجەم ئەو کۆت وبەندانە ی لە سەر ژنان هەیە لە ووڵاتانی تر ی ئیسلامیدا نابێ لێرە بمێنن .

لە ٢٥ ی دیسەمبەری ١٩١٧ دائەو قورئانە کە بە قورئانی پیرۆز وعوسمانەوە ناسراوە لەو کاتەدا دەگەڕێنرێتەو بۆ ئەنجومەنی ئیسلامی پیترۆگراد ، سەرجەم ئەو کتێب و ئاسەوارانەی ئیسلام کە لەلایەن ڕژێمەکانی قەیسەرەوە تاڵان کرابوون گەڕێنرانەوە بۆ جێگای ئەسڵی خۆیان ، ڕۆژی جومعە کرایە ڕۆژی بۆنەی ئایینی وپشووی ڕەسمی بۆ تەواوی موسڵمانەکان لە تەواوی ئاسیای ناوەڕاستدا.

لەساڵی ١٩٢٠ لە ٣ی نیساندا لینین بروسکەیەك دەنێرێ بۆ (ئۆرجوندز) سەرۆکی بەرەی قەوقاز وتێدا دەڵێت : دەبێ بە کردەوە بیسەلمێنت بۆ موسڵمانەکان کە ئێمە هاوپشت وهاوسۆزی ئەوانین بۆ سەربەخۆییان وبەڕێوە بردنی دەسەڵاتی خۆیان .

لە ٢٤ ی نۆقەمبەری ١٩٢٤ لینین لە بانگەوازێکدا بە موسڵمانەکانی روسیای ڕاگەیاند :ئێوە ئەی موسڵمانەکانی ڕوسیا وسیبریا وتورکمانستان وقەوقاز ئەی ئەوانەی کە ڕژێمەکانی قەیسەر مزگەوتەکانی تێکدان وسووکایەتیان کرد بە عەقیدە وبیروباوەرو کولتورتان ئێستائیتر ئێوە ئازادن لە دەربڕینی عەقیدە و بیرباوەڕ وکولتوری نەتەوەیتان ودەتوانن ژیانی میللی خۆتان ڕێك بخەن ئازادبن بە بێ بوونی هیچ بەندو کۆسپێك. ئەوەش بزانن کە شۆڕشە مەزنەکەمان وشورای نوێنەرانی کرێکاران وسەربازان وجوتیاران مافەکانی ئێوە وتەواوی خەڵکی ڕوسیا دەپارێزێت ، پشتیوانی لەم شۆڕشە بکەن .هەر ئەم شورایە لە بەرنامەکەیدا بە ناوی (offinmative action) واتە وەستانەوە لە بەرانبەر جیاکاری، کە بە پێ ی ئەم بەرنامەیە خەڵکی ئەسڵی ناوچەکان دەبێ بگەڕێنەوە جێگای ئەسڵی خۆیان وئەوانەی بە ناوی خەڵکی ئەم ناوچانە قسە دەکەن دەبێ لەم ناوچانە نەمێنن وەك کەنیسە ئەرسۆدۆکسیەکانی روسەکان و قۆزاکیەکان ، زمانی روسی وەك زمانی یەکەم نابێت وزمانی ئەسڵی ناوچەکان دەبێتە زمانی یەکەم و قوتابخانە ئیدارەاکانی حکومەت وچاپکراوەکانیش ، هەر بە پێ ی ئەم بەرنامەیە کۆمەك دەکرێت بەکەسانێك کە خەڵکی ئەم ناوچانەن تابتوانن خۆیان ئەم ناوچانە

بەڕێوە بەرن وخەڵکی ئەم ناوچانەش سەرکردایەتی حیزبە کۆمۆنیستەکانی خۆیان بکەن هەر بە پێی ئەم بەرنامەیە وەزیفە کان دەدرێن بە خەلکی ئەم ناوچانە، زانکۆکان بۆ پێ گەیاندنی خەلکی دەبن لەم ناوچانەدا.
ئەم بابەتە تەنها تایبەتە بە بارودۆخێکی دیاری کراو واتە سەردەمی لینین وحوکمی بەلەشەفیەکان ، بە دوای ئەم مێژووەدا هەرچی ڕووی دابێ پەیوەندی نیە بە هەڵوێستی لینین و بەلشەفیەکانەوە بۆ نمونە لە سەردەمی حوکمی ستالین و ئەوانەی دوای ئەو هاتوون چ لە ڕووسیا یا لە ووڵاتانی تر چونکە ئەوان نەیان توانی درێژە بە بەرنامە و ڕێبازی لینین وبەلشەفیەکان بدەن لە جیاتی سۆشیالیزمی کرێکاری ئەوان سوشیالیزمی بورژوازیان پەیڕەو دەکرد هەر بە ناوی دیکتاتۆری پرۆلیتاریاوە کە تا ئێستایش بەردەوامن لە سە ری لە زۆر ووڵات دا.
ئازادی بۆ کۆت وبەند بۆ کاری سیاسی وبۆ عەقیدە و بیروڕا ڕادەربڕین لە دەسەڵاتی دیکتاتۆری پرۆلیتاریا دا مەرجی سەرکەوتنی شۆرشی کرێکاری وسۆشیالیزمە بۆ گەیشتن بەکۆمەڵگایە کی یەکسان و ئازاد لە هەموو جیهاندا وە ئەمەش رێبازی لینین وبەلشەفیەکان بوو کە لە سەر بنەما سەرەکیە کانی ڕێبازی مارکس وە ئەنگلس بوو .

سە ردار عەبدوڵا حەمە
٢٠١٩\٢\٩
سەرچاوەکان کە سوودیان لێ بینراوە بۆ ئە م بابە تە:
گۆڤاری internationalist socialist no 110 spring 2006 وەرگێڕانی بۆ عەرەبی نادیە عەبدوالقادر کە لە نیسانی٢٠٠٧دالە اوراق الاشتراکیەدا بڵاو کراوەتەوە وە لە لایەن ماڵپەڕی حزب العمال_ تونس لە ٣٠ تەموزی ٢٠١١ دا دانراوە

لە ڕەخنەی ئاسمانەوە بۆ ڕەخنەی زەوی! … نوسینی: کارل مارکس

وەرگێڕانی بۆ کوردی : سەردار عەبدوڵا حەمە …

لە پاش ئاشکرا بوونی نەبوونی دونیای ئەودیوی ڕاستی دەبێ ڕاستی

ئەم دونیایە هەسەنگێنرێت ئەمە بە ئەرکی مێژوو دائەنرێت لەپێشدا ئەمە ئەرکی فەلسەفەیە کە دەبێ ئەم خەزمەتە بە مێژوو بکات . بنچینەی ڕەخنەی نائاینی ئەوەیە ؛ کە مرۆڤ ئایین دروست دەکات نەک ئایین مرۆڤ دروست ئەکات ، لە ڕاستیدا ئایین هوشیاری وپێشبینی خودیە لە لایەن مرۆڤەوە لەوکاتەدا کە هێشتا خودی خۆی نەدۆزیوەتەوە یا خۆی وون دەکاتەوە جارێکی تر ، بەڵام دەبێ ئەوە بزانین کە مرۆڤەکان دابڕاو نین ولەجێگایەکدا نین لە دەرەوەی ئەم دونیایەدا بن .

مرۆڤ دونیای مرۆڤە ،دەوڵەتە ، کۆمەڵگایە وە ئەم دەوڵەت و کۆمەڵگایەش ئایین بەرهەم دەنێن ؛ هوشیاریەکی پێچەوانە (لەنگەوقوچ) دەدەن سەبارەت بەم دونیایە چونکە خۆیان دونیایەکی پێچەوانەن .ئایین تیۆری گشتی ئەم جۆرە دونیا یە، بە کورتیەکەی ئاین دەتوانێ پێگەی خۆی لە ناو خەڵک بکاتەوە بەوەی کە گیانێکی شەرافەت مەندانەیە ،هاندەرێکی باش بە خەڵک ، پاداشی بە ڕەوشتی خەڵک داناوە ، ترس دەخاتە دڵی خەڵکەوە ،مەراسیم وپرسەی مردووانی خەڵک دائەنێ ئەمانەن جێگای ئایین دەکەنەوە لە ناو خەڵکدا .

ئایین جێبەجێ کاری خەیاڵاتی جۆرە مرۆڤێکە کە بوونی نیە لە واقیعدا ، ئەنجا دەتوانین بەوە بگەین وەستانەوە لە بەرانبەر ئاییندا بەوە دەبێت کە لە بەرانبەر ئەو دونیایەدا بوەستیتەوە کە ئایین لە هەناویدا دروست دەبێت .ئەو خۆشیە ی ئایین وەک مژدە دەیداهەر لەم واقیعەوە ولە م دونیایەوە وەری گرتووە کەچی خۆی ناڕازیە لەم دونیایەدا بەدەست بێت لە بەرانبەریدا دژایەتی دەکات .ئایین بە کار دێت بۆ فریودانی خەڵکی ستەملێکراو ، ئایین دڵی جیهانێکی بێ دڵە ،ئایین گیانی هەلومەرجێکی بێ گیانە ، ئایین تلیاکی(بێ هۆشکەری) خەڵکە .

کاتێ ئایین نامێنێ واتا بەهەشتی خەیاڵی نامێنێ وبەهەشتی واقیعی دێتە بوون واتا مرۆڤ واز لەوبیرانە دێنێ کە ناواقعین لە سەر بارودۆخی خۆی ، لەهەمان کاتدا واز لەو باردۆخە دێنێ کە بیری ناواقعی بەرهەم دێنیت ، هەر بۆیە ڕەخنە لە ئایین ڕەخنەیە لە دۆڵی(شیوی) ئەو فرمێسک وناخۆشیانەی کە ئایینی تیدا لە دایک بووە .

ڕەخنە لە ئایین بۆ ئەوەیە ئەو کلێشە وەهمیانە لاببات کە گوڵەکانیان داپشیوە لە بە ر ئەوە نیە کە دیمەنی گوڵەکانی ناشرین کردووە بەڵکو لە بە ر ئەوەیە هەر کلێشکان نەهێڵێت و لە جیاتی

گوڵی دروستکراومر□ق گوڵی زیندوو بەرھەم بێنێت ، ڕەخنە لە ئایین ، ئەفسانەکانی مر□ق ت□ک دەشکێنێت تا بیر بکاتەوە ، تا چالاک بێت ، تا واقعی مر□ق بوونی خۆی دروست بکات بەو سیفەتەی مرۆڤێک بێت بە بێ بیری ئەفساناویانە بژی و بگاتە حالەتی ژیری وکامڵ بوون ، وە بۆ ئەوەی بە دەوری خۆیدا بسوڕێتەوە واتە سوڕانەوە بە دەوری خۆری ڕاستەقیەنەی خۆیدا،چونکە وای لی کراوە لە لایەن ئایینەوە بە دەوری خۆرێکی نادیاردا بسوڕێتەوە .

لە پاش ئاشکرا بوونی نەبوونی دونیای ئەودیوی ڕاستی دەبێ ڕاست ئەم دونیای□ ھ□س□نگێنرێت ئەمە بە ئەرکی مێژوو دائەنرێت لەپێشدا ئەمە ئەرکی فەلسەفەیە کە دەبێ ئەم خزمەتە بە مێژوو بکات،ئەمەش بەوە دەبێت ئەو ڕواڵەتە پیرۆزەی کە بە مر□ق دراوە وەک کۆیلەیە ک سەیری خۆی بکاو خۆی تێدا بینێتەوە ،ڕیسوا بکرێت ، وەئەو ماسکەی بە مرۆڤەوە کراوە بۆ ئەوەی خۆی بەخۆی ناما□ ب□ت، لێ کرێتەوە بە پیرۆزی نەزانێت ، بەوشێوەیە دەکرێت ڕەخنەکان لە ئاسمانەوە داگیرین بۆ سەر زەوی ، ڕەخنە کان لە ئایینەوە دەبن بە ڕەخنە لە مافەکان ، ڕەخنەکان لە خوا ناسی و خواپەرستیەوە دەبن بە رەخنە لە سیاسە ت.

-_______________

بەشێک لە لەپێشە کی " ڕەخنە لە فەلسەفەی مافەکان لە لایەن ھیگڵەوە"

وەرگێڕانی بۆ عەرەبی گۆڤاری "النقطة " چاپی باریس ۱۹۸۳ .
وەرگێڕانی بۆ کوردی : سەردار عەبدوڵا حەمە
۲۹/۱/۲۰۱۹

ھەڵوێستی " لینین" س□ بارەت ب□ ئازادی خۆشەویستی و ھاوسەر

گیری چی بووە ؟ … و: سەردار عەبدوڵا حەمە

لە ساڵی ١٩١٥یەکێ لەو پرسیارانەی لە 'لینین"کرا سەبارەت بە خۆشەویستی و هاوسەر گیری بوو لە لایەن ژنە خەباتکاری بزووتنەوەی ژنانی جیهانیەوە "ئینیسا ئەرماند" کە دواتریش سەرجەم وەڵامەکانی کردە نامیلەیەک بە ژنانی کرێکار سەبارەت بە کێشە کۆمەڵایەتیەکانیان .

پاش وورد بوونەوە لە پرسیارەکە "لینین " پرسیارەکەی بە جۆرێکی تر لێ کرد : ئایا مەبەست لەمە جودا کردنەوەی خۆشەویستیە لە بەرژوەندیە ماددیەکان(پارە وسامان)؟ یا لە خورافات؟ یا زۆرداری باوکان ودایکان؟ یا لە خورافاتی کۆمەڵگا (داب ونەریتە کۆنەکان) ؟ یا لە تەسک بینی ووردە بەرژواکان (جوتیاران یا ڕۆشنبیران)؟ یا لە کۆت و بەندی یاسا ودادگا وپۆلیس ؟یا لە جیدیەتی خۆشەویستی؟یان ئامانجی منداڵ دروست کردن ؟یا ئەوەی بە ئازادانە خیانەت لە هاوسەر گیری بکرێت؟ ئەگەر وەڵام بەم پرسیارانە بدەینەوە سێ خالی دوایی پەیوەندیان نیە بەم مەسەلەوە بە ئەوەی خوێنەر بە ئاسانی لە هەڵوێستی کۆمۆنیزم تێ بگات لەم بارەوە ،دەبی ئەوە بلێین بە بە جیاکردنەوەی خۆشەویستی لەمانە هەڵوێستەکە دوور دەبێت لە هەڵوێستی کۆمۆنیستی سەبارەت ئازادی خۆشەویستی.

لە ڕوانگەی کۆمۆنیستەکانەوە خۆشەویستی ڕاستەقینە نابەستریتەوە بە هیچ شتێکی ترەوە، ئازادی خۆشەویستی بە مانای جیا کردنەوەیەتی لە ئامانجە مادیەکان (پارە وسامان)، لە خورافات لە هەر جۆرێکی بێت ، لە دوو ڕوویی ودرۆ کردن ، لە زۆرە ملێ ی باوکان ودایکان ، لە یاسا دژە یەکسانیەکان، بە مانایەکی تر ئازادی خۆشەویستی تەنها بە مانای هەڵبژاردنی هاوژین چ ژن بێت یا پیاو وە بەستنی گرێ بەست تەنها دەبێ لە سەر بنەمای خۆشەویستی بێت وهیچی تر، ئەگەر بەسترێتەوە بە هەر شتێکی ترەوە ئەوە خۆشەویستی نیە، هەر هاوژینی دروست کردنێک لە سەر بەرژوەندە ئابوریەکان بێت ئەوە سەرکەوتنی تیا نابێت، بە تایبەت ئەوە لە بەرچاو بگیرێت هاوژینەکە ت دەوڵەمەندو خاوەن پارەو سامانە لە کاتێکا ئەو کەسە هەڵگری هیچ بنەمایەکی ئینسانی نیە بە هاوژینی پێک هێنان ئەمەش دەبێتە هۆی سەرهەڵدانی درۆ ودووڕووی و ستەم کردن، خۆشەویستی ڕاستەقینە

پێویستی بە ڕاستگۆیی وگەڕینەوەی هاوسۆزی بۆ یەکتر هەیە .
لە خۆشەویستیدا دوو کەس بەشدارن بەڵام سێ یەمیش دێتە بوون ئەویش ژیانێکی نوێ یە، لێرەشەوە بەرپرسیارێتی دەبێتە ئەرک لە بەرانبەر مرۆڤدا (لە بەرانبەر منداڵی خۆشەویست وەنەوەکان وئەنجا لە بەرانبەر کۆمەڵگاش) .

سەردار عەبدوڵا حەمە

لەزمانی عەرەبییەوە وەریگێڕاوەتە سەر زمانی کوردی ئەمەش لینکی نوسینەکەیە :
https://bnibou3iyach3.skyrock.mobi/817 ماڵپەڕی (سکایڕۆک)

کاتی بەدیلی کۆمۆنیستیە ! .... سەردارعەبدوڵا حەمە

لەووتارێکی پێشومدا باسی سێ جۆر چەپم کردوە لە بەرانبەر ڕیفراندۆمدا لەم بەشەدا باسی بەدیلی کۆمۆنیستی دەکەم بۆ کۆمەڵگای کوردستان کە دەکرێت هەرسێ لایەنی چەپ بەشدار بن لە بە هێز کردنی ئەم بەدیلە کۆمۆنیستییەدا بە گشتی وچەپی سێ یەم (چەپی کرێکاری یا کۆمۆنیزمی کرێکاری) بە تایبەتی.
کوردایەتی لەشەرمەزاری زیاتر هیچی تری نەبووە بۆ خەڵکی کوردستان ، هیچ شتێک نەبووە لە مێژووی کوردایەتیدا جێگای شانازی تاکی کورد بێت ، مێژووی ڕەشی ئەم بزووتنەوە یە ئەوە بووە کە هەمیشە باڵێکی ناو ئەم بزووتنەوەیە پێش لەشکری کردووە بۆ دەوڵەتە کۆنەپەرستەکانی ناوچەکە بۆ لێدانی بزووتنەوەی هەقخوازنەی خەڵکی کوردستان کە نەمانی ستەمی میللییە لە هەرچوار پارچەی کوردستاندا .
بەشێکی تر لە مێژووی ڕەشی ئەم بزووتنەوەیە ئەوە بووە کە شەڕی ناوخۆیان لە پێناو دەسەڵاتی پاوانخوازیدا چ لە شاخ وچ لە شار بە درێژایی نیو سەدە هەڵگیرساندووە وبە دەیان هەزارکەسیان لە خەڵکی کرێکار زەحمەتکیشی کوردستان لە ناوبردووە ، ئەوکاتانەشی کە شەڕیان نەکردووە پێکەوە شیلەی گیانی ئەم خەڵکەیان مژیوە و خەڵکیان هەژارو برسی کردووە وخۆیان دەوڵەمەندو تێر تەسەل

کردووە .

تەنها چەند فاکتەک بە ڕاستی ئەم قسانە لە مێژووی زیاتر لە نیو سەدەی ئەم بزووتنەوەیە لە کوردستانی عێراق(باشور) بەسە بۆ ناسینی ئەم بزووتنەوەیە ، ساڵی ١٩٦٦ تاڵەبانی هێزێکی دروست کرد بە ناوی جەلالی بووە پێش لەشکری سوپای عێراق لەولاشەوە هێزەکەی بارزانی بە ناوی مەلاییەوە بوونە داردەستی شای ئێران تابوونە هەی ئاشبەتاڵەکی گەورە لە ساڵی ١٩٧٥. لە پاش شۆرشی ئێران لە ساڵی ١٩٧٩ بارزانی هێزێکی دروست کرد بە ناوی قیادە موەقتە بوونە کەوا سوری بەر لەشکری سوپای پاسدارانی خومەینی لە دژی خەڵکی کوردستانی ئێران .لە ساڵی ١٩٨٨ پارتی ویەکێتی وبزووتنەوە ئیسلامیەکان پێش لەشکریا ن کرد بە سوپای پاسدارانی جمهوری ئیسلامی ئێران بۆ داگیر کردنی هەلەبجە وهەندە شوێنی تر ، لە ساڵی ١٩٩١ کە ڕاپەرین کرا ئەم هێزانە بوونە داردەستی ئەمەریکا وغەرب وئەردوگایەکیان بە خەڵکی کوردستان دروست کرد . ساڵی ١٩٩٦ لە ٣١ی ئابدا پارتی پێش لەشکری کرد بە سەدام وبەعس بۆ داگیر کردنی هەولێروکورستان لە بەرانبەریشدا یەکێتی پێش لەشکری دەکرد بە ئێران بۆ شارەکانی کەرکوک وگەرمیان. لەساڵی ٢٠٠٠دا کاتێ کۆمەنیستەکان داوای سەربەخۆیان بۆ کوردستان دەکرد هێزەکانی یەکێتی پەلاماری کۆمەنیستەکانیان داو ٥ کەسیان لە تیرۆر کردن . لە ٢٠٠٣دا کە سەدام ڕووخا ئەم حیزبانە بە زۆر کوردستانیان لکاند بە عێراقەکی قەومی ودینی و تایفیەوە کە خاوەنی ڕەشترین سیناریۆ بوون .لەو کاتەوە تا ئێستا دەسەلاتی ئەم حیزبانەی کوردایەتی نموونەی خراپترین دەسەڵاتی مافیایی بوون و خەلکی کوردستانیان برسی کردووە و ئازادیخوازانیان تیرۆر کردووە ، دوا جار ئەم هێزانە پاش دژایەتی کردنی ریفراندەم سەرەنجام ملیان دا بە خواستی خەڵکی کوردستان بۆ سەربەخۆیی لە ریفراندەمەکدا بەڵام باڵەکی تری ئەم بزووتنەوەیە یا باشتر بڵیم باڵەکی ناو یەکێتی نیشتمانی دەستی ئێران وعەبادی گرت بە شکست پێ هێنانی ئەم خواستەی خەڵکی کوردستان ڕێگەیان بە لەشکرەکانیان دا لە ١٦ئۆکتۆبەری ٢٠١٧ شاری کەرکوک داگیر بکەن .

ئێستاش وا خەریکە ئاگری شەڕێکی ناوخۆیی خۆش دەکەن وبە بن بەست گەیشتون ، هیچ ئومێدیک نەماوە بەم هێزانەی کوردایەتی دەبێت ڕێگایەکی تر بکرێتەوە بۆ ڕزگاری خەڵکی کوردستان ئەویش ڕێگای چەپ وکۆمەنیزمە . تەنها بەدیلی کۆمەنیستیە دەتوانێت خەڵکی کوردستان لە هەموو نەهامەتیەکانی دەربازبنیت . ئەوە بەدیلی کۆمەنیستیە ١٤ ساڵە

ڕێگای بە خەڵکی کوردستان نیشانداوە بۆ ڕزگار بوون بەڵام بە هۆێ با□□ادەستی ناسیونالیزم وحیزبەکانی کوردایەتیەوە نەتوانراوە ئەم ڕزگار بوونە بێتە دی، ئەوە بەدیلی کۆمۆنیستی بووە دژی مانەوەی ستەمی میللی وکێشەی خەڵکی کوردستان بووە ڕێگای ڕیفراندۆمی هەڵبژاردووە بۆ نەمانیان . ئەوە بەدیلی کۆمۆنیستی بووە دژی گەندەڵی و دزی وڕاووروتی بەرپرسانی بزووتنەوەی کوردایەتی بووە ، بەڵام بە داخەوە ئەم بەدیلە تا ئێستا نەیتوانیوە ئامانجەکان بپێکێ وببێتە جێ ی متمانەی خەڵکی کرێکار وزەحمتکیش وتەواوی کۆمەڵانی خەڵکی کوردستان هەڕچەند لە ساڵەکانی ١٩٩١ تا ساڵی ١٩٩٤ پاشان تا ساڵی ٢٠٠٠ وەک هیزێکی گەورە بوون وجێ متمانە بوون بەڵام لە و کاتە بە دواوە ئەم بەدیلە لە پاشەکشەدا بووە هۆی ئەمەش دەگەڕێتەوە بۆ هەردوو فاکتەری با بەتی وخۆیی ، فاکتەرە با بەتیەکە دەگەڕێتەوە بۆ سەرکوتی هێزەکانی کوردایەتی بۆ سەر تەواوی کۆمەڵگا دیارە کۆمۆنیستەکانیش وەک بەشێکی کۆمەلگا زیانیان پێ گەیشتووە ، فاکتۆرخۆیش دەگەڕێتەوە بۆ نەبوونی پلان ونەخشەو تاکتیکی پێویست ،وکارو پراکتیکی گونجاو لەلایەک وە لە لایەکی ترەوە پرش بلاوە پێکردنی ڕیزەکانی ئەم چەپە و وازهێنانی زۆرێک لە کادیرەکان لە کاری حیزبی وڕێکخراوەیی بووە .

لە ئێستادا هەردوو فاکتەرەکە خەریکە بێهیز دەبن وقایرۆسی بێ هێزی کۆمۆنیزم بەرەو لە ناوچوون دەچێ لەڕووی با بەتیەوە کوردایەتی فەشەلی هێناوە لە چارەسەری کێشەکانی خەڵک دا و وەک دەورانی پێشووش یەک دەست نین بۆ داسەپاندنی سەرکوتی کۆمەڵگا بە کۆمۆنیستەکانیشەوە. لەڕووی فاکتەری خ□یشەوە هیچ کات کۆمۆنیستەکان وەک ئێستا یەک دەست نەبوون لە ڕووبەرووی بونەوەی کێشەیەکی گەورەی خەڵکی کوردستاندا جگە لە سەرجەم حیزبەکانی کۆمۆنیزمی کرێکاری لە عێراق وئێران وکوردستان هیزگەلی کۆمۆنیستی وچەپی تریش هەبون هاوڕاو هاوکار بووون لە بڕیار دانی چارەنوسی خەڵکی کوردستاندا لە ریفراندۆمێکی ئازاددا ، دەبێ ئەمە بە هەند وەرگیرێ هەول بدرێ هەماهەنگی زیاتر بکرێ بۆ کارکردن بۆ بەهێز کردنی بەدیلی کۆمۆنیستی لە کوردستاندا . پێویستە هاوکاریەکان لۆجیکی ومادیی ومەعنەوی بن ، دەکرێ هاوکاری ئعلامی بن تەلەفزیۆن وکەناڵەکان و ڕۆژنامەکان بخڕێنە گەڕ بۆ بەهێز کردنی ئەم بەدیلە یا دەبێ هەوڵ بدڕێت ئەم بەدیلە لە کوردستان ببێتە خاوەن کەناڵێکی ئاسمانی خۆی ، ڕاکێشانی پشتیوانی سەندیکا کرێکاریەکان وهێزە چەپ وئازادیخوازەکانی دونیا بۆئەم بەدیلە یەکێ تر لە ئەرکەکانی کۆمۆنیستەکان بێت ، هەوڵدان بۆ ڕێکخراو کردنی کرێکاران وخەڵکی

کوردستان لە ڕێکخراوی سەربەخۆی خۆیاندا وەک کاری ڕۆتینی کۆمۆنیستەکان بخرێتە دەستوری جێ بەجێ کردنەوە هەموو بۆ ئەم مەبەستە بچینە مەیدانەوە .

ئ□م ک□مۆنیستەکانی کوردستان وناوچەکە دەکرێت هەموو پێکەوە کار بکەین بۆ ئامانجە دوورو نزیکەکانی ئەم بەدیلە کۆمۆنستیە کە ئامانجی لە ئێستادا چارەسەری کیشەی خەڵکی کوردستان ودامەزراندنی دەسەڵاتێکی س□کیۆلارە ولە ئایینده□شدا شۆڕشی سۆشیالیستیە ودامەزراندنی کۆمەڵگایەکی ئازاد ویەکسانە .

سەردار عەبدوڵا حەمە
٢٩/١٠/٢٠١٧

سێ جۆری چەپ لەم ڕیفراندۆمەدا سەردار عەبدوڵا حەمە …

ئامانجی مارکسیزم نەهێشتنی ستەمی ئینسان لە سەر ئینسانە ، هەرجۆرە ستەمێکیش سەرچاوەکەی ناکۆکی چینایەتیە ئامانجیش لەو ستەمە بەهرەمەند بوونی بورژوازیە لە سەروەت وسامان لە ڕێگای کەڵەکەی سەرمایەو زێدەبەهاوە (فائض قیمە) لە پرۆسەیەکی بەرهەمهێنانی کۆمەڵایەتیدا ئەمەش بەهۆی پاراستنی خاوەندارێتی تایبەتیەوە دەبێ ، بۆرژوازی بۆ ئەم ژێرخانە ئابوریەی پێویستی بە دەوڵەت وئایین وخێزانە . مەبەستی من لێرەدا نیشاندانی تێڕوانینی چەپ وکۆمۆنیزمی مارکسە بۆ نەمانی ستەمی ئینسان لە سەر ئینسان لە ڕوانگەی تێگەیشتنی خۆمەوە لە مارکسیزم . بورژوازی بۆ بەدی هاتنی ئامانجەکانی پێوستی بەچەندین ستەم هەیە لە سەر کۆمەڵگا جگە لە چینی کرێکارستەم دەخاتە سەر هەندی چین توێژی کۆمەڵایەتی تر بۆیە ئەرکی چینی کرێکار تەنها ڕزگار کردنی خۆی نا بێت بەڵکو ڕزگارکردنی تەواوی کۆمەڵگایە جا هەرکەس وچین وتوێژێک لەگەڵ بەرنامەی مارکسدا بێتەوە بۆ رزگار کردنی هەر بەشێکی کۆمەڵگا جێگای پشتیوانی دەبێت .

چەند ستەمێک هەیە کە لەدەرەوەی کارگا وکارخانەکان وئیدارەکاندا

هەن وەک ستەم لە سەر ژن ،لاوان ، منداڵان ستەم لە سەر ڕەنگی پێست ،هاوڕەگەز، ژینگە ، ستەم لە سەر زمان ومیللەت..هتدا . مارکسیزم زانستێکە بۆ ڕزگاری ئینسان لە سەرجەم ئەم ستەمانەو ستەمی چینایەتیش .

ئەوانەی بە ناوی مارکسەوە لەدوان ئەدەن قسە ئەکەن بە ڕای من سێ جۆرن : یەکەم ئەو چەپانەن کە تەنها خەباتی چینایەتی واتە ڕزگار کردنی کرێکار یا پرۆلیتاریا بە پێویست دەزانن ستەم لە سەر کۆمەڵگا وەک مەسەلەی میللی وژنان ولاوان وژینگە وڕەنگی پێست دەسپێرن بە بورژوازی وبە ئەرکی خۆیانی نازانن

. دووەم: بەشێک لە چەپ هەن وازیان لە خەباتی چینایەتی هێناوە رزگار کردنی پرۆلیتاریاو بەدی هێنانی کۆمەڵگایەکی یەکسان دەسپێرن بەئایندەیەکی نادیار بۆیە ئەرکیان لە چوارچێوەی ریفۆرمەکان دەرناچێت وشۆڕشی سۆشیالیستی لە پراکتیکدا بە پێویست نازانن .

سێیەم : ئەوبەشەیە لە چەپ کە زیاتر بە چەپی کرێکاری یا کۆمۆنیزمی کرێکاری دەناسرێت وەک درێژە پێدەری ڕێبازەکەی مارکس ولینینە ئەم بەشە بە پێچەوانەی هەردوو بەشەکەی پێشوو ئەرکی نەمانی هەموو جۆرە ستەمەکانە لە سەر ئینسان ، بە ئەمەش ڕێگا وتاکتیکی خۆی دەبەت تا بەسەرەنجام گەیاندنی ئەرکە مێژوویەکەی خۆی کە ڕووخانی سەرمایەداری وبەدی هێنانی سۆشیالیزمە .هەردوو بەشی یەکەم ودووەمی چەپ کێشەکانی کۆمەڵگا ڕائەسپێرن بە سۆشیالیزم یا ڕائەسپێرن بە ڕیفۆرم،هەردووکیان هەڵەن لە ڕووی مێژویی ومیتۆدی مارکسەوە ، هەندێ کێشە هەن پەیوەندی بە کۆمەڵگای بورژوازیەوە هەیە لە شۆڕشی گەورەی فەڕەنسادا چارەسەرکران وەک نەمانی ستەمی میللی ویەکسانی ژن وپیاوە وەکردنی دین بە ئەرکی تاک بەڵام لە سەردەمی ئەمڕۆدا بورژوازی وازی لەم چارەسەرانە هێناوە پێویستی بە مانەوەیان هەیە بۆیە بووتە ئەرکی چینی کرێکارو کۆمۆنیستەکان وئیمکانی چارەسەریان هەیە لە ناو کۆمەڵگای بورژوازیدا وەک ڕێگا چارەی فەوری ودەست بەجێ کە دەکرێ بەشێک لە بورژوازییش لەم چارەسەردا بەشدار بێت بەڵام بە ئامانجی خۆی .

بۆ ئەوەی ڕوون بێت نموونەیەک باس دەکەم کاتێک کەسێک بەهۆی کارەساتی ئۆتۆمبیلەوە تووشی خوێن بەربوون دەبێت تۆ دەتوانی چارەسەری بکەی بە بەستنی برینەکەی پێویست نەکا ببرێت بۆ نەخۆشخانەش بەڵام بۆ ڕووداوە سەختەکان لەوانەیە چارەسەکەی تۆ ئەوەندە پێویست بێت تادەگاتە نەخۆشخانە .خۆ ناکرێ من بڵێم با نەچم بۆ هانای ئەو کەسەوە لە ئێستادا ئەوە ئەرکی من نیە ئەرکی دوکتورو نەخوشخانەیە یاخود بڵێم تەنها بە پێچانەوە و بەستنی

برینەکەی چارەسەر دەبێت پێویستی بە نەخۆشخانە نیە لە هەموو
حاڵەتەکاندا ، بۆیە ئەم دووانە هەردووکیان دوورن لە لۆژیکەوە
ئەوە ی لۆژیکە دەبێ چارەسەری سەرەتایی بکەی وئەنجا ئەگەر .
برینەکەی سەخت بوو بیبەی بۆ دەکتۆرو نەخۆشخانەش . بۆیە دەکرێ زۆر
ئامانج بەدی بێت لە ناودڵی کۆمەڵگای بورژوازیدا وەک دەوڵەتی
سکیۆلارو نەمانی کێشەی میللی وستەمی ڕەگەزی و کێشەی هاورەگەزەکان
وبەشێک لە کێشەی ژنان چونکە لەرووی مێژوووە پەیوەستن بەم
کۆمەڵگایەوە بەڵام هەندێ ئامانجیش هەیە مەحاڵە لە چوارچێوەی
سیستەمی بۆرژوازیدا بەدەبێت وەک ئازادی و یەکسانی ئینسانەکان
چونکە ئەم ئامانجە بەدی نایەت بەبێ ڕووخانی دەوڵەتی سەرمایەداری
ونەمانی خاوەندارێتی تایبەتی وکاری کرێگرتە.
لێرەدا دەکرێ هەردوو جۆرەکەی چەپی ناکرێکاری ڕێگر بن لە بەردەم
هەر ئاڵوگۆڕێکدا کە بەسەر کۆمەڵگادا دێت بەشێکیان لەو کاتەدا
دەبنە ڕێگرکە چارەسەرە سەرەتای یەکان دەکرێ بە گرفتە ئینسانیەکانی
کۆمەڵگا بەشێکی تریان لەو کاتەدا ڕێگر دەبن کە خەریکە ئاڵگۆڕێکی
ڕیشەیی ڕوودەدا وەک شۆڕشی سۆشیالیستی ، لە ڕووی پێگەی
چینایەتیەوە هەردووکیان سەر بە توێژی ناوەندن یان ووردە بۆرژوازین
لەڕووی سیاسی وفکریەوە دەبنە پارێزەری ئەم توێژە کۆمەڵایەتیە وەک
مارکس دەڵێت لە بۆرژوازیش کۆنەپەرستترن چونکە دژی هەر
گۆڕانکاریەکی مێژوویین . هەرکەس مێژووی شۆڕشی ئۆکتۆبەری ڕوسیای
خویندبێتەوە ئەم دووجۆرە چەپەی بینیوە کە لە هەر ئاڵوگۆڕێکدا
بەشێکیان بوونە تە کۆسپ وڕێگر لە بەردەم خەباتی لینین
وبەلشەفیەکاندا .

لەڕیفراندۆمەکەی کوردستاندا هەرسێ جۆری چەپ دەرکەوتن ئەوچەپەی کە
چارەسەری کێشەی میللی بە ئەرکی خۆی نازانێت بە بیانوو وتەبریراتی
شکست خواردوو تا توانی ڕێگری کردووە وە بە کردەوە دیفاعی لە
لەفیدراڵیزم ومانەوەی کێشەکان دەکات وە جۆری دووەمی چەپیش
پشتیوانی لە ریفراندۆمەکە کردووە بە هەمان ئەجێندای بۆرژوازیەوە
وە جۆری سێ یەمیش پشتیوانی لە ڕیفرنادۆمەکە کردووە بە ئەجێندای
خۆیەوە بە دوور لە دەست تێکەڵ کردن لەگەڵ بورژوازی وخۆ بەستنەوە
بە ئاسۆوئامانجەکانیەوە ، وە هەر ئێستایش کار دەکات بۆ ئەم
ئاسۆوئامانجانەی خۆی کە بەکارهێنانی دەنگی بەڵێ ی خەڵکە بۆ
سەربەخۆی نەک بۆ هیچ شتیکی تر بۆ ئەوە ی کێشەی خەڵکی کوردستان
چارەسەر بکرێت .

سەردار عەبدوڵا حەمە

١١/١٠/٢٠١٧

“بەلەشەفیزم” و”کۆمۆنیزمی کرێکاری” لە ڕوو بەڕوو نەو□ یەکی هاوشێوەدا! … سەرداری□ بدوڵا حەمە

“مێژووێ ئەو تاقم ودەستانەی سۆشیال دیموکرات کە بە دژی حیزبمان وەستاونەتەوە بە گشتی مێژووی پاسیڤیزم وتێک شکاویە ، لە مانگی تەموزی ساڵێ ١٩١٢ ئەم تاقمەو دەستانە کۆبونەوە لە دەوری یەکتر و دواتردەستەیەکیان ڕاگەیاند لە ئابی ١٩١٢بە ناوی (دەستەی ئاب) ئەم دەستەیە بۆ ئەوە پێک هات کە گورز لە حیزبمان بوەشێنێ بەڵام بە هۆی هەوڵی حیزبەوە خۆی گورزی بەر کەوت بەشێکیان لێی جیابوونەوە ونەیانتوانی حیزبیش دامەزرێنن وتەنانەت نەیانتوانی کۆمیتەیەکی ناوەندیش دروست بکەن تەنها توانیان کۆمیتەیەکی ڕێکخستن دامەزرێنن بۆ کۆکۆکردنەوەی ئەو دەستەو تاقمانە بۆ جاری دووەم” (لینین- الاشتراكية والحرب – موقف حزب العمال الاشتراكي الديموقراطي الروسى من الحرب-ل٥٦- الدارالتقدم).

ئەمڕۆش هەندێ دەستەوگروپ وکەسایەتی هەن کە خۆیان بە چ□پ ومارکسیست دەزانن هیچ قسەکەیەکیان لە سەر هیچ شتێکی تر نیە لەو هەموو گێژاوەی کە حیزبە قەومی ودینیەکان لە عێراق و کوردستان بۆ خەڵکیان دروست کردووە هەموو کاتی خۆیان داناوە بۆ دژایەتی کردنی کۆمۆنیزمی کرێکاری لە بەرانبەر تاکتیکێک کە ئەمڕۆ بە عەمەلی دەیەوێ ئەنجامی بدات ئەویش چارەسەری کێشەیەکی خەڵکی ستەم دیدەی کوردستانە کە سەد ساڵە پێوەی دەناڵێنێ لە ڕێگای ڕیفراندۆمەوە بۆ سەربەخۆیی بەڵام ئەو تاقمە و دەستانەو کەسایەتیانە هەرچەندە هەریەک بە جۆرێک بیر دەکەنەوە کە لەگەڵ یەکتریشدا لە سەرزۆر

مەسایل ناکەکن و پەم وانیە بتوانن هیچ هێزێک یا رێکخراوە وحیزبەکیش دروست بکەن یا تەنانەت ناتوانن کۆمیتەیەکی هاوبەشیش بۆ بۆ عەمەلی کردنی هەڵوێستەکەیان دروست بکەن لە دژی کۆمەنیزمی کرێکاری ڕابوەستن ، تەنها هێزی ئەمان لەو لیبرالیزمەی گەڕان وڕۆشنبیرەکانیەتی کە هێزێکی جەماوەریان هەیە . هەروەک ئەوکاتەی روسیا هێزی دەستەی ئاب لەپەیوەندیە لیبرالیزمەکەی " ناشا زاریا" بووکە کاری جەماوەری دەکرد وەک لینین لە هەمان سەرچاوەدا باسی دەکات.

بە ئەوەی ڕوونتر بێت دەستەی ئاب یا گروپی ئاب لە روسیا چی بوو چاکترە بچینە پەراوێزی کتێبەکەی لینین کە چۆن باسی دەکات وە کەسی یەکەمی ئەو دەستە یەش "ترۆتسکی " بوو کە ئەمەیە بەشێکی ئەو دەستە وتاقمانەش کە دژایەتی کۆمەنیزمی کرێکاری دەکەن خۆیان بە لایەنگری ترۆتسکی دەزانن ، لە لاپەڕەی ٧٤ ی هەمان سەرچاوە هاتووە " ئەم دەستەیە کە تەنها بە دژایەتی کردنی حیزب پێک هات لە لایەن تەصفویەکان ن وتروتسکیەکان و ئەپورتەنیستەکانەوە بوو تەنها کاریان دژایەتی کردنی بەلشەفیزم بوو ، ترۆتسکی ڕێکخەری ئەم دەستەیە بوو ، لە مانگی ئابی ١٩١٢ لە ڤیەنا ئەم گروپە ڕاگەیانرا ، ئەوانەی بەشداری ناو ئەم گروپە بوون پێک هاتبوون لە ئەنجومەنی گشتی بەند وکۆمیتەی ناوچەی پشتەوەی قەفقاس وسەشیال دیموکراتەکانی هەرێمی لاتفی ونوێنەرێک لە دەستە بچوکەکانی دەرەوەی ووڵات کە لە گەڵ تەصفویەکان بوون و ترۆتسکیەکان و پاسیفیستەکان وهەندێ دەستەی بچوک لە ناوەوەی روسیا کە لەگەڵ قاعیدەی حیزبدا نەمابوون ، پاش سالێک تا ساڵ نیوێک ئەم گروپە هەڵوەشاندنەوەی خۆی ڕاگەیاند بە هۆی توانای بەلشەفیەکان تێکشکا ونەما"
هەروەک چۆن لەمڕۆدا دەستەو تاقم وکەسانی خۆ بە کۆمەنیستزان تەشهیرو سوکایەتی بە کۆمەنیزمی کریکاری دەکەن بەیاریان داوە تا سەر دژایەتی ئەم تاکتیکەی ریفراندۆم بکەن گروپی ئابی ئەو کاتەش چەند بریارێکیان دەرکرد دژی تاکتیکەکانی سەشیال دیموکراتەکان وەک لەهەمان سەرچاوەدا باسی لێوە کراوە . ئەگەر چی ئەمان ناتوانن کەسێکی وەک ترۆتسکی کەیان بکاتەوە وگروپێک یا ڕێکخراوێک دروست بکەن کە ساڵێکیش بخایەنی.

لە هەمان سەرچاوەکەی لینین دا لە لاپەڕە ٥٧دا هاتووە دەڵێت" لە سەرەتای ساڵی ١٩١٤دا سەشیال دیموکراتەکانی لاتفی لەو گروپە بە فەرمی کشانەوە ،سەشیال دیموکراتەکانی پۆلۆنیەکان پەشیمان بوونەوە لە بەشداری کردن لەو گروپەدا ، تروتسکی بە نافەرمی کشایەوە کە

خۆی سەرکردەی سەرەکی بوو تێدا وە هەستا بە پێکهێنانی گروپێکی تر کە تایبەت بوو بەخۆی لە برێکسل لە تەموزی ساڵی ١٩١٤ لە پاش ئەنجامدانی کۆنفرانسێک کە کاوتسکی وفاندرفلدە و کۆمیتەی تەنفیزی سوشیالیستی نێو نەتەوەیی بەشداریان تێدا کرد ئەم گروپەش هەر بە دژایەتی کردنی ئەمە پێک هات ناوی گروپی (برێکسل) بوو. ”

ئاکامی ئەو هەوڵە وتێکشانەی ئەو تاقمە ودەستانە لە ڕوسیا بە کوێ گەیشت پێم وایە ئەمەش هەروا دەبێ ، ئەگەر هەڵسوڕاوانی کۆمەنیزمی کرێکاری جیددی وشەلگیر بن وەک بەلشەفیەکان .
کۆمەنیزمی کرێکاری کە درێژ کراوەی خەتی بەلشەفیزمە ئەمڕۆ تاکتیکی خۆی بە ڕوونی بەیان کردووە کە ڕیفراندۆمە بە چارەسەی کێشەی خەڵکی کوردستان وە کاری بەرنامەیی خۆی ئەنجام دەدات کە لە ناو بەرنامەکەی “یەک دونیای باشتردا” هاتووە ،(وەک ئە و تاقمە ودەستە و کەسانە نیە کە بە بەرنامەن) بەڵام بە هیچ جۆرێک خۆش باوەڕی نیە بەو دەسەڵاتەی کە ئێستا لە پشت ئەو ڕیفراندۆمەیە وە هیچ جۆرە ڕێکەوتنێکی سیاسی لەگەڵ دەسەڵاتدارانی کوردستان (هەروەک ئەوکەس ودەستە وتاقمانەی چەپ لە دژی کۆمەنیزمی کرێکاری پروپاگەندەی بۆ دەکەن) نەکردوە بەڵام دەخالەت دەکا لەو ڕیفرندۆمەدا وەک ئەوەی کە مافی خەڵکی کوردستانە بە چارەنوسی خۆی وە ئەم دەخالەتەشی بەم شەوەیە و جیا لە حیزبەکانی دەسەڵات هەر لە بەر نەبوونی خۆش باوەڕیەتی پێ یان ونەبوونی متمانە یە پێیان ودەیەوێ ڕێگا بگرێ لەوەی ئەم دەسەڵاتە ڕیفراندۆمەکە بەمەبەستی خۆی بە کار بەێنێ بەڵکو دەبێ بە خواستە سەرەکیەکە بێت کە ڕزگار بونی خەڵکی کوردستانە لە کێشەیەکی سەد ساڵەی خۆی .

سەردارعەبدوڵا حەمە
٢٨/٨/٢٠١٧

بە هاوەڵ یانی بەرەی “نەخەر”ی کۆمەنیزمی کرێکاری ! … سەردار

عەبدوڵا حەمە

چەند هاوڕێ یەک سەر بە ڕەوتی کۆمۆنیزمی کرێکاری(چ ئەوانەی لە ناو حیزبەکاندان یا لە دەرەوەیان) بوونەتە ئەکتیڤیستی" نەخێر" بە ڕیفراندۆم و وە زیاتر لە ماڵپەڕە کوردی وعەرەبیەکان وتۆڕە کۆمەڵایەتیەکانی تر بە تایبەت لە فەیسبووک دەر دەکەون .
هۆی سەرەکی" نەخێرەکە"ی ئەوان دەگەڕێتەوە بە ڕاگەیاندنی بانگەشەی ئەم ڕیفراندۆمە لە لایەن ناسیونالیزمی کوردیەوە و بەتایبەتی لە لایەن بارزانی و پارتییەوە ، بۆیە لێرەوە ئەوان چوونەتە سەنگەری" نەخێر"ەوە هاوشانی خاوەن "نەخێر "ە کانی تر دژی "بەڵێ" کان ڕاوەستاون بە ئەجێندای جیاوازە و بەڵام سەرەنجام بە یەک ئامانج کاردەکەن ئەویش سەرنەگرتنی ئەم ڕیفراندۆمەیە ، هەرچەندە زۆرێکیان دەڵێن: ئێمە نە لەگەڵ :نەخێر"ین نە لەگەڵ "بە ڵێ" بەڵام من وای نابینم چونکە ناتوانرێ بەرەی سێیەم بوونی هەبێت لە گەڵ ڕیفراندۆم بیت ئەوە لەگەڵ "بەڵێ" بە ڕیفراندۆمی ، بەڵێ ی لەگەڵ "نەخێر"ەکانیش نیم هەر ئەچیتە بەرەی "نەخێر" بە ڕیفراندۆم ئەگەرچی تۆ لەوانەیە هەر باوەرت بەریفراندۆم نەمابێت یا باوەڕت بەخەباتی یەک پارچەی چینی کرێکار بێت یا تەنها سۆشیالیزم بێ چارەسەر دەزانی ئەوا هاوشانی چەپی ئایدیلۆژی گەرا وپاسیڤیست و جوڵانەوەی نەخێر وبزووتنەوەی گۆڕان وکۆمەلی ئیسلامی ، عەبادی ومالیکی وجمهوری ئیسلامی ئێران و تورکیا وسەرمایەداری جیهانی لە یەک ئاوێنەدا هەمووتان یەکتر دەبینن هەمووتان ئامانجتان یەک دەگرێتەوە لەوەدا شکست بەم ڕیفراندۆمە بێنن وە ئەم ڕیفراندۆمە نەکرێ . لەولاوە ئەوانەی ئەڵێن بەڵێ کە بەشێکی زۆر لە کۆمۆنیستە کرێکاریەکان لە گەڵ شوعیەکان و حیزبە ناسیونالیستەکانی وەک پارتی ویەکێتی و..هتد هەموو بە شوێن ئەوەوەن کە ئەم ڕیفراندۆمە بکرێت و بە بەڵێ بە سەربەخۆیی دەنگ بدەن ئەمانیش لە یەک ئاوێنەدا یەکتر دەبینن بەڵام بە ئەجێندای جیاوازەوە . ئیتر ئەگەر ڕیفراندۆم تەرازوو بێت کێشانە یان بکەین بۆچوونەکان لەم دوو بەرەیە زیاتر ناچنە هەردوو تای تەرازووکەوە وە لەو دوو بەرەیە زیاتر نیە ، هیچ کەسێک خۆی رەنگ نەکات بە رەنگێکی تر بەرەی سێیەم تەنها وەهمە و دەکرێ تەنها لە زهنی کەسەکاندا بێت ناچێتە ناو واقعیەتەوە .
ئەگەر ملدانی پارتی و بارزانی بەم ڕیفراندۆمە بە هانەیە بۆ ڕاوەستان لە بەرانبەر ئەم ڕیفراندۆمەدا خۆ ئێمە هەموو پێکەوە یەک دەست بووین لە زۆر کارو تاکتیکی لەم چەشنەدا ئەی خێرە وا ئێستا

یەک دەست نین لە بەر ئەو بیانووە .
من چەند نموونەیەک باس دەکەم بۆ ئەو هاوڕێ یانە کە پێکەوە لە هاوشێوەی وەک ئەم ڕیفراندۆمەدا پێکەوە بووین بەوبیانووی لەم چەشنە لە ئارادا نەبوو:
١-بەهاری ساڵی ١٩٨٧ لەهەڵبجە خۆپیشاندان و ناڕەزایەتیەکی گەورە ئەنجام درا لە دژی حکومەتی بەعس کە تێیدا بەرەی کوردستانی و ئیسلامیەکان وئاڵای شۆڕش وئێمە کۆمۆنیستەکانیش چالاک بووین تێیدا هەموویەکمان دەگرتەوە بە خواستێک ئەویش خەڵکی ئەو گوندانەی بەعس چۆڵی کردبوون بگەڕێنەوە شوینی خۆیان.

٢- ساڵی ١٩٩١ ئێمە وەک کۆمۆنیستەکان وحیزبە ناسیونالیستەکانی بەرەی کوردستانی بەشداریمان کرد لە ڕاپەرین بۆ ڕامڵینی حیزبی بەعس لە کوردستان .
٣- ساڵی ١٩٩١ کاتێ ئەمریکا و هاپەیمانەکانی هێرشیان کرد بۆ سەر عێراق کۆمۆنیزمی کرێکاری دژی ئە هێرشە بوو ئێمە هەمان هەڵویستی حیزبی بەعس بوو واتە ئێمە وبەعس دژی ئەو هێرشە بووین.
٤- بە گەمارۆی ئابوری لە سەر عێراق ، کۆمۆنیزمی کرێکاری شان بەشانی هێزە چەپ وئازادیخوازو ئینسان دۆستەکانی جیهان دژی ڕاوەستاین لە هەمان کاتدا حکومەتی بەعسیش لە دژی بوو..
٥- لە ڕیفراندۆمەکەی ١٩٩٥ و ٢٠٠٥ کە بەجگە لە کۆمۆنیستەکان بەشێک لەناسیونالیستەکان و شاعیر ونوسەرە پێشکەوتواز وئازادیخوازەکانمان لەگەڵ بوو وەک شیرکۆ بێکەس لەگەڵ هەموو ئەوانە پێکەوە بووین هەموو دەمان ووت بەڵێ بۆ ریفراندۆم وبۆ سەربەخۆیی.
٦- لە خۆپیشاندانەکانی ١٧ ی شوبات ئێمە وەک کۆمۆنیستەکان لە گەڵ گۆڕان وئیسلامیەکان دژی گەندەڵی و برسیەتی وهەژاری پێکەوە کارمان دەکرد تەنانەت هەموو پێکەوە دەمانووت بڕوخێ دەسەڵاتی پارتی و یەکیتی.
٧- لە ناڕەزاتیەکانی مامۆستایان بە هەمان شێوە .

کەچی ئەو کاتانە هیچ کام لە ئێوە دیار نەبوو پێمان بڵێت پاشکۆی ناسیونالیستەکان وبەعس وئەمەریکان یا پاشکۆی سیاسەتەکانی گۆڕان ئیسلامیەکانن وە شوێن سیاسەتی ئەوان کەوتوون، بەڵام جارجارە حیزبە بورژواکانی کورد پێ یان دەووتین پاشکۆی بەعس وتابوری پێنج ، من پێم وایە ئەم سوونەتەی ئەمڕۆی ئێوەش جیاواز نیە لە م سوونەتەی ئەم باڵەی بورژوازی کورد .
چەندین جاری تر هەبووە هەمان تاکتێک تەرح کراوە لەلایەن ڕابەرانی

کۆمۆنیزمی کرێکاری و مەنسور حیکمەتەوە هیچکام لەئەوە دژی نەوەستاونەتەوە . کاتێ مەنسور حیکمەت ووتی ناوچەی ئەمنی دانان لە سەر خەڵکی کوردستان لە لایەن هاوپەیمانانەوە بەزیانی خەڵک تەواو دەبێ ،حکومەتی بەعسیش هەر وای دەووت ودژی بوو،ئەوە نەتان ووت مادام بەعسیش دژیەتی ئێمە دەبێ بڵێین بەڵێ بۆ ناوچەی ئەمنی . کاتێ مەنسور حیکمەت بۆمبارانی تاڵیبانی مەحکوم نەکرد واتە لەگەڵ هاوپەیمانان بە شوێن ئەوە بوو تاڵیبان نەمێنێ هیچکام لە ئێوە نەتان ووت بۆ مەنسور حیکمەت شوێن کەوتوی سیاسەتی هاوپەیمانانی غەربی وە دیفاعتان لە ئەو دەکرد ئەگەر هەرکەسیش وای پێ بووتایە .

زۆر نموونەی تری هاوشێوە هەن لە شۆڕشی ئێران وەوسیاوجەنگی ئەهلی فەڕەنسا کە کۆمۆنیستەکان لەگەڵ چەند بەشی بورژوازی دژی دەسەڵات جەنگاون پێکەوە.
بەڵام ئێوە بۆچی بە هەمان تاکتیک وەک ئەو نمونانە ی باسم کردن هەڵوێستێکی ترتان هەیە؟بۆچی بە کەستان نەووت شوێن کەوتوی سیاسەتی هاوپەیمانان و ئەو دەوڵەت وحیزبە قەومی و ئیسلامیانانەن ؟. کەچی ئەمڕۆ ناسیۆنالیزمی کورد ملی داوە بەو ڕیفراندۆمەی کەسیاسەت و تاکتیکی ئێمە وئێوە بوو بۆ چارەسەری مەسەلەی کورد کەچی ئێوە دەڵێین لە بەر ئەوەی بارزانی و پارتی ویەکێتی بانگەشەیان بۆکردوە هەڵوێستیکی ترمان دەبێ بۆ ئێمەیش دەڵێن شووێن کەوتوی سیاسەتی پارتی وبارزانین ! کەچی جاران لە بەر ئەوەی حیزبی بەعس دژی گەمارۆی ئابوریە نەتانووت بەڵێ بۆ گەمارۆی ئابوری یا نەتانووت لە بەر ئەوەی گۆڕان وئیسلامیەکان بەشدارن لە ١٧ ی شوبات ئێوە بەشداری ناکەن…هتد دیارە من هەڵوێستی ئەوکاتانەتان بە دروست دەزانم وهاوتەریب بوو لەگەڵ سیاسەتی کۆمۆنیزمی کرێکاری یا بڵێم سیاسەتی ئێوتان پیادە دەکرد بەڵام ئەمڕۆ نا.
ئەی چۆنە ئێستا وە ک جاران بیر ناکەنەوە تۆ بڵێی ناسیونالیزمەکەی ئەمڕۆ جیاواز بێت لە ناسیونالیزمەکەی جاران یاکۆمۆنیزمەکەی ئێوە جیاوازە لە کۆمۆنیزمەکەی جاران ؟
بۆچی چارەسەری مەسەلەی کورد گرێ دەدەنەوە بە ڕووخانی بارزانی ودەسەڵاتی ناسیونالیستی لە هەرێمی کوردستان ؟ کوا مەنسور حیکمە ت لە تەرحەکەیدا بۆ ئەم مەسەلەیە وبە ڕیفراندۆم وای وتووە ؟ کواپێشمەرجی ئەوەی هەبووە پارتی یەکێتی نەمێنن ئەنجا ریفراندۆم بکرێ ئەو دەیووت بە ریفراندۆم ناسیونالیزمی کورد تەریک دەبێتەوە یا ئێمە بۆچی وەک گۆڕان ڕیفراندۆم گرێ دەدەنەوە بە گۆڕینی بارو گوزەرانی خەڵکی کوردستان ؟ بەڵام ئێوە ئەوە نابینن کە ئەمانە خواستی ترن ڕۆژانە دەبێ خەباتیان بۆ بکرێ ؟. ئەی بۆ دژی ئەوەن

ئەگەر یەکێ لە خواستەکان بێتە دی ناتانەوێ ئایا ئەمەیە تاکتیکی کۆمۆنیستیتان ؟ کوا کۆمۆنیستەکان وا کاریان کردووە ؟ ئەگەر ئەم دەسەلاتە بەی مووچە ئەدەم لەکاتی خۆیدا بە خانە نشینان ئایا ئەوە دەڵێین نامانەوێ لە بەر ئەوە ی سەربەخۆیی و کارەبا وئاویشمان دەوێ ؟ وا ناڵێن چونکە مەنتیق نیەئەی پێتان باش نیە یەکە لە کێشەکان نەمێنێ کە مەسەلەی کورد بێت یا مووچە بێت یا کارەبا ئەوە کەی ڕاستە بەڵم هی پارتیە نامەوە ئەو دەسەڵاتە دەیدا نامەوێ، ڕاست نیە هەر بەڵم تا نەڕووخێ ئەو دەسەڵاتە هیچم ناوێ . ئەمە تاکتیک وهەڵویستی دروست نیە .بەرژەوەندی خەڵکی کرێکار وزەحمەتکیش و خەڵکی کوردستان دەبێ بەپێ ی هاوکیشەی سیاسیەکان دیاری بکەی وتاکتیکی بۆ دابنێی کۆمۆنیستەکان خوازیاری باشتر کردن و زیاتر بەدی هاتنی ئەو بەرژەوەندیانە ن کە سەربەخۆیش یەکێ لەوانەیە. هەر بۆیە ئەمە دەڵێین بەڵێ بە ڕیفراندۆم وبە سەربەخۆیی چونکە لە قازانج و بەرژەوەندی خەڵکی کوردستانە وبە ئەم مەبەستەش دەبێ هەنگاوی عەمەلی بنێین. بەڵام ئەوە ئەمە بۆ جۆرێکی تر دەبینن ، جگە لەوەی هەڵوێستێکی جیاوازتان هەیە بتانەوێ و نەتانەوێ چوونەتە پاڵ چەپە ئایدیۆلۆژی گەراکان وچەپی پاسیفیست وهەروەها چوونەتە ناو سەنگەری هەموو نەخەرە بورژوایەکانی ترەوە . من وای دەبینم .

سەردار عەبدوڵا حەمە
١٨/٨/٢٠١٧

سۆشیالیزم وچەپی ئایدیۆلۆژی گەرا ! ... سەردار عەبدوڵا حەمە

لە سەرو بەندی هاتنە کایەوەی ڕیفراندۆم دا چەپێک کە خۆی لە ژێرپەردەی تاریکدا شاردبووە لە بەرانبەر کۆمەیزمی کرێکاریدا ڕووی خۆی دەرخست وکەوتە لەمە وتانەدان لە دەخالەتی چالاکوان وحیزبەکانی کۆمۆنیستی کرێکاری لەم ریفراندۆمەدا گوایا دەستیان شتوە لە سۆشیالیزم وبوونەتە ناسیۆنالیزم ولەوەش خراپتر بوونەتە پاشکۆی پارتی و بارزانی .

ئەگەر سەرنجێک لە نوسین وکۆمێنتەکانی ئەم چەپە بدەی زۆربەیان بە زمانێک کە پڕیەتی لە ووشەی ئینگلیزی وە بە زمانێکی زۆر قورس وشک وئاڵۆزدەنووسن وترش خوێ ی ئەکەن بەسەر بۆچونەکانیان کە دەکرا خۆیان لەوە بپارێزن و بە زمانێک بنوسن زۆربەی خ□□□ک لێ ی تێ گەیشتبا ئەم کارەیان بۆیە نەکرد چونکە پێ یان وایە بەم شێوەیە دەتوانن بیسەلمێنن زیاتر لە مارکسیزم و کۆمۆنیزم گەیشتوون .

زۆرێک لەم چەپە پێ ی وایە کۆمۆنیستەکان کاریان بە سەر مەسەلەی میللیەوە نیە وئەوە کاری بورژوازیە لە پێناو بازاڕو سەرمایەگوزاریدا دەیەوێ دەوڵەتی سەربەخۆی قەومی دروست بکات واتە ڕێک وەک ئەو سەردەمە پێناسەی بۆرژوازی دەکەن کە تازە قۆناخی فیوداڵی تەواو بووە لە ئەوروپا وەک ئەو سەردمەیە کە ‌هێشتا سەردەمی مانیفاکۆتەرە یە وبۆرژوازی قەومی پێویستی بە بازاڕە بۆ ساخ کردنەوەی کاڵاکانی .
ئەم لێکدانەوە ووشک و مردووە هیچ پەیوەندیەکی بە مارکسیزمە نیە چونکە هەلومەرجی ئەمڕۆی سەرمایەداری هەلومەرجی قۆناخی ئیمپریالیستیە کە دوا قۆناخی سەرمایەداریە . پێک هێنانی دە وڵەت تەنها لە پێناو بازاردا نیە بەڵکو دەکرێ دەوڵەت دروست کردن بۆ خۆشتر کردن وئازاد بوونی خەڵکێک بێت کە گەورە ترین کێشەی تووش هاتبێ بە هۆی بێ دەوڵەتیەوە . خۆ ئەگە ر بە پێ ی پێناسەی ئەم چەپە بێت بۆ دەوڵەت ئەوا نەدەبوو مارکس باسی دەوڵەتی پرۆلیتاریاشی کردبا. من باوەڕی تەواوم هەیە کە دەوڵەت خۆی دەزگایە کە بۆ سەرکوت کردن چینیک لە چینیکی تر هەر دەبێت بپوکێتەوە بەڵام خۆ ئینسان هەر کێشەی چیانیەتی نیە زۆر کێشەی تریشی هەیە کە سەرمایەداری بۆی دروست کردووە وەک کێشەی پەنا بەروراسیزم ڕەگەزی وکێشەی ژن وپیاوکێشەی لاوان ومندڵاان و کێشەی میللی …هتد دەبێت ڕێگات پێ بێت بۆ چارەسەری ئەم کێشانەش کە لە دەوڵەتدا چارەسەر دەکرێن . بەهۆی دەخاڵەتی کۆمۆنیستەکان و تەرحکردنی ڕێگا چارەکانیان لەم مەیدانانەدا جگە لەوەی کێشەکان بە رادەیەک چارەسەر دەبن هەر لە ناو کۆمەڵگای سەرماریەداریدا لە هەمان کاتدا دەبنە هۆی بە هێز کردنی ئەو میکانیزمەی کە بۆ شۆڕشی سۆشیالیستی پێویستە واته ڕێکخستنی چینی کرێکار وتوێژە بەشخوراەکان لە حیزب وڕێکخراوەی خۆیاندا کە بەبێ ئەمەش سۆشیالیزم دەبێتە مەحال.

چەپێک کە ئەمە نابینیت ئیتر ناکرێ بووترێ ئاشنایە بە مارکسیزم ، ئەمانە تەنها سۆشیالیزم دەبینن پێ یان وای□ هەموو شتێکی تر

زیادەیە وپەیوەندی بە مارکسەوە نیە . یەکە لەو بەڵگانەی پیشانی دەدات کە ئەمانە دوورن لە مارکسەوە ئەوەیە هەر باس لەوە دەکەن تەنها دەبێت خەباتی چینایەتی بکرێ ئیتر ناڵێن چۆن و بۆ چ شێوەیەک ئاخر مارکس بەم شێوەیە باسی خەباتی چینایەتی نەکردووە ئەو باسی لە حیزب کردووە وباسی لە ڕێکخستن کردووە کە ئەم چەپە هەر باسی ناکا ، یەکە تر ئەوەیە کە نازانن کە مارکس ئەڵێت : پرۆلیتاریا لە شۆڕشەکەیدا هەر خۆی ڕزگار ناکا بەڵکو تەواوی کۆمەڵگا ڕزگار دەکا .دەخالەتی کۆمەنیستەکان لە شکاندنی بەربەستەکانی بەردەم ئەم شۆرشەوە دەست پی دەکات کە یەکە لەو بەربەستانە کێشە ی میللیە کە کێشەی ئەم کۆمەڵگەیە . ئەم چەپە بە بازدان بە سەر ئەم بەربەستانەدا دەڕواو وبە خەیاڵی خۆی سۆشیالیزم دائەمەزرێنێ ئەمە جگە لەوەی تەنها لە خەودا ڕاستە وهیچی تر لەو اقعدا پووچ و بێ مانایە. بە هەموو ئەم دەلیلانە ئەم چەپەی کە خۆی بە چەپی نوێ یاچەپی ترۆتسکیزم ئەناسێنێ ناتوانێ لە چەپێکی ئایدەلۆژی گەرا زیاتر بێت ،باسەکانیان لە چوارچێوەی کتێبەکان دەرناچێت وناتوانن واقعیەت وهەلومەرجی مێژووی وکۆمەڵگا جیاجیاکان بناسن وە ئەم ڕەخنەو وتانە ولەمەیان لە کۆمەنیزمی کرێکاری لە بازنەیەکی داخراوادا هەر دەسوڕێتەوە نایەتە دەرەوە بە هیچ کوێ ناگات وجگەلە چەنەبازی (سفسطة)ناتوانی ناوێکی تری لێ بنێ ی .

سەردار حەبدوڵا حەمە
١٠/٨/٢٠١٧

بۆرژوازی گۆڕ هەڵکەنی خۆیەتی ... سەردار عەبدوڵا حەمە

من ئەوەم لە مەعلومە کە ریفراندۆمەکەی پارتی ویەکێتی وبارزانی ئەنجامی قەیرانەکە رووی تیێکردوون و دەیانەوە لەو قەیرانە بەنە دەرەوە و ڕزگاریان بێت بەڵام دەسەڵاتی بۆرژوازی دەسەلاتەکە خودی قەیرانەکانی دەبنە هەی لە ناو بردنی ، قەیران بە نیزامی سەرمایەداری وەک کوشندە ترین نەخۆشیە تا لە ناوی نەبات واز ناهێنێ تا ئەوەندە ئەتوانێ بژی کە قەیرانەکان بە سەر خەڵکدا

بشکێنیتەوە وبەڵام تا سەر ناتوانێ ئەمە بکا سەرەنجام قەیرانەکان دەبنە هەی تەفروتونا کردنی . زۆر جار بە رووبەروونەوەی قەیرانەکانی ، بورژوازی دەست بە کارێک دەبات کە بە خەڵکی باشترە تا بە خۆی یەکە لەوانە ڕیفراندەمە واتە گەڕانەوە بە ڕای خەڵکی یان فراوان کردنی ئازادی سیاسی وبیرو ڕا کە خەڵک زیاتر ئەتوانن هێزو توانای خۆن بەبنە مەیدان بە داسەپاندنی خواستی زیاتر.

خواستی ریفراندەم پێش ئەوەی خواستی حزبێک یا بنەماڵەیەک بێت خواستی خەڵکی ستەم دیدەیە خواستەکە وەک خواستەکانی نەمانی بێکاری وگرانی وهەژاری وئازادی سیاسی و بیرورا و پێدانی مووچە،،هتد خواستەکە وەک داوا کردنی ئاووکارەبا ،،هتد ، وا فەرز بکەین دەسەڵات چووە ژێر باری دابین کردنی کارەبا بە نمونە دەکرێ بڵیم نامەوێ چونکە ئەو دەسەڵاتە دەیدا ، مەنتیق نیە چونکە خەڵک هەتا خواستەکی زووتر بێتە دی هاوسەنگی ئەو لەململانەکەیدا لەگەڵ دەسەڵات باشتر دەکات بە قازانجیەتی خەلک ئەگەر کارەبای هەبێت ئیتر بیر لە باشتر کردنی شتی تری دەکاتەوە خەڵکی هەتا مووچەی هەبێ بیر لە شتی باشتر دەکاتەوە بە ریفراندەمیش هەروایە دەکرێ بڵێم ئەو دەسەڵاتە دەیکات کە نەفرەت لە کراوە لە لایەن خەلکەوە مەنتیق نیە بڵیم نامەوێ ، ئەگەر ریفراندەم بکرێ خەڵک سەربەخۆی بێت ئەتر موشکیلەیەکیان لە کۆڵ دەبیتەوە ترسی ئەوەیان نامێنێ جارەکی تر ئەنفال بکرێ وکیمیا باران بکرێ ورەلەکانی ئیعدام بکری ترسی لەشکرکیشی حکومەتی مەرکەزیان نابێت ئەنجا ترسی ئەوەیان نامێنێ دسەڵاتدارانی کوردیش بکەونە مفاوەزات و سات وسەودا بکەن بە مەسەلەی ستەمی میللیەوە . ئەو موشکیلەیە هەتا زووتر حەل ببێت باشترە .

وا دابنین بارزانی ریفراندەم بە سەربەخۆی ناوە بەڵکو بە قازانجی خۆیەتی پێگەی خۆی پێ بە هێز دەکا واتە نیوەی خواستەکەی خەڵکی بەجێ هیناوە کە سەربەخۆی خواستی خەڵکیە لەم ریفراندەمە خواستێک ئەگەر نیوەشی بەجێ بێت باشترە لە سفر بەڵام ئەوکات خەلک دەتوانن بەرۆکی بارزانی بگرن بە نیوەکەی تریش تا سەربەخۆیی بە سەردا فەرز دەکەن ئەم ململانی ی نێوان خەلک و دەسەڵات ڕا ناوەستێ بەردەوام درێژەی دەبێت . دیارە من پێم باشە ریفراندەمی کوردستان بە هاوبەشی هەموو حیزبەکانی ئەنجام بدرێ بە ئەوەی سەرکەوتوو بێت واتە (لایەنەکانی دەسەڵات و لایەنەکانی ئۆپۆزسیۆنیش) چونکە هەر شتیک ببێتە هەی سەرنەخستنی ڕیفراندەم و ڕاپرسی لە زیانی خەڵک تەواو دەبێت ئەگەر لەو مەنتیقەوە چاو لە ڕیفراندەم بکەین کە گرفتەکی

سەرەکی خەڵکی کوردستان چارەسەر دەێیت و یەکێ لە خواستە گرنگ ومێژوویەکانی ئەم خەلکە جێ بە جێ دەکرێ ، بۆیە پێم وایە هەردوو لای دەسەڵات وئۆپۆزسیۆنیش ئەو مەنتیقە نابینن بۆیە گرفت لە بەردەمیا دروست دەکەن بە هەردوکاینەوە .

خواستی رەیفراندۆم دوو سیفەتی باشی هەیە یەکەمیان ئەوەیە لە کاتی جیابونەوە کۆمەڵێ گرفتی خەڵکەکە ی چارەسەر دەکات وەک نەمانی هەرجۆرە ستەمێکی میللی دوەمیان دەوڵەتی مەرکەزی لە ترسی جیابوونەوە مافی زیاتر دەدەات بە خەڵکەکەی تا ئاستی مافی یەکسان لەگەل خەڵکەکەی بن دەستی خۆی کە ئەمە وادەکا چەند جاریش ناسیونالیزمی نەتەوەی بن دەست داوای ریفراندۆمیش بکات دەنگی پیویست نەهێنێ بۆ جیابونەوە، لە بەر ئەوەی خەڵککەی هەست بە د□رج□ دووی ناکا کە ئەمەش جۆرە حەلێکی باشە واتە پێکەوە ژیان بە یەکسانی بۆ سەرجەم هاوڵاتیان . کوبێک لە کەنەدا هەرێمێکی فەرەنسی نشینە حیزبێکی ناسیونالیستی گەورەی هەیە هەر جارە ناجارە ئەم حیزبە داوای ریفراندۆم ئەکا بۆ جیا بوونەوە بەڵام دەنگی پێویست ناهێنێ چونکە حکومەتی کەنەدا بە یەک چاو سەیری خەڵکی ئەم هەرێمە دەکا لە هەموو بارێکەوە مافی یەکسانی یان هەیە لە گەڵ سەرجەم خەڵکی هەرێمەکانی تری کەنەدا کەوایە ستەمێک نابینرێ ئیتر خەڵککەی بۆ جیابونەوەی بوێ ؟. جا لێرەدا ئەمەوێ ئەوە بڵیم جیابوونە وە زۆر جار باش نیە بەڵام دەکرێ بە هۆی ئەم فشارەوە دەوڵەتی مەرک□زی مافی زیاتر بدات وئەوکاتە جیابونەوەکە ڕوونادات . بەڵام بۆ عێراق کە بە وولاتیکی عەرەبی خۆی ناساندووە سەد ساڵە نەیتوانیوە خواستی خەڵکی کوردستان جێ بە جی بکات کە مافی یەکسان بوونیانە لە گەل سەرجەم هاوڵاتیانیدا جیابوونەوە باشترە لێی واتە گرفتی خەڵکی کوردستان بە دەوڵەتی سەربەخۆ چارەسەر دەێیت.

یەکی تر لە باشیەکانی ریفراندۆم ئەوەیە ئەگەر خەلک رەئی بدات بە جیا بووبنەوە و دەولەەتی سەربەخۆ بەڕە لە ژێر پێی ناسیونالیزمیش دەر ئەکێشرێ ئیتر بۆ جواب بەنارەزایەتیەکانی خەلک ناڵێت خەتای دەوڵەتی مەرکەزیە خەڵکی ڕاستەوخۆ یەخەی خۆیان دەگرن بۆ داخوازیەکانیان ، ئەگەر بزوتنەوەی نارەزایەتی خەڵک بە ‌هێز بێت ویەکگرتوو بێت زۆر ئاسانتر دەتوانێ ئەو دەسەلاتە خۆجێ یەی بورژوازی لا بدەن و دەسەڵاتی خۆیان دامەزرێن□ن ، هەموو ۱۷ شوبات و نارەزایەتیەکانی تری کوردستانمان لە بیرە کە چەندە بە هێز بوو هیچی کەمتر نەبوو لەو ناڕەزاتیانەی لە میسروتونس ولیبیا ویەمەن کرا کە بووە هۆی لە ناوبردنی دەسەلاتەکانیان کە لە کوردستانیش بۆ

ڕووخانی ئەم دەسەڵاتە خەڵکی هاتنە سەر جادە بەڵام خەڵک نەیدەزانی بلی کە بڕووخێ شتێک بە ناوی حکومەتەوە نەبوو وەک ئەو دەوڵەتانەی تر ، بۆیە ئەوە هۆیەکی سەرەکی سەرنەکەوتنی ئەو ڕاپەرینانەی خەڵکی کوردستان بوو.
کە دەوڵەتی سەربەخۆی کوردستان دامەزرێ و خەڵکی کرێکار وزەحمەتکیش دەتوانن بە هێزی یەکگرتوویی خۆیان وبە ئیرادەی خۆیان دەسەڵاتی خۆیان بسەپێنن بە سەر بورژوازیدا نەک تەنها دەوڵەتێکی سکۆلار بەڵکو سۆشیالیزمیش دامەزرێنن بۆیە ریفراندۆم ودەوڵەتی سەربەخۆ لە قازنجی ئەم چینەیە . بۆرژوازی کوردی بەم هەنگاوەی دەتوانێ ئەم چینە نزیک بکاتەوە لەم ئامانجەی ،راستە دەڵێین "بۆرژوازی گۆڕ هەڵکەنی خۆیەتی" لەم مەنتیقە وەیە پشتگیری ریفراندۆم دەکەم.

سەردار عەبدوڵا حەمە
٢جولای ٢٠١٧

لە یـــادی مـەرگـــی مـــارکس دا … سەردار عەبدوڵا حەمە

کات دوو و پێنج خولەکی دوانیوەڕۆی ڕۆژی ١٤ ی مارسی ١٨٨٣ مارکس لە سەر کورسیەکەی خۆی زۆر بە ئارامی سەری نایەوە دوا ترپەی لێدانی دڵی لە لێدان کەوت ، وەک ئەنگلس ووتی: "مرۆڤایەتی تەنها سەرێکی ئاسایی نەو سەرانی لە دەست نەدا بەڵکو گەورەترین سەری ناو هەموو سەرەکانی سەردەمی ئێمەی لە دەست دا " .
تەرمەکەی مارکس لە ناو هەمان گۆڕی" جینی" هاوسەرو خۆشەویستی لە لەندەن لە ١٧ ی مارس دا نێژرا ، ئەو هاوسەرەی کە مارکس عەشقەکی بێ پایانی بۆی هەبوو وە ٢ ساڵ پێش خۆی بە هۆی نەخۆشی شێر پەنجەوە گیانی سپارد .

مارکس کە لە خێزانێکی ئایین پەروەری جولەکە لە دایک بووبوو بەڵام هەر زوو لە تەمەنی لاوێتیدا لە ناو خورافاتی دینی وکەلتوری کۆنەپەرستانەی خێزانەکەی خۆی ڕزگار کرد . مارکس هەموو ساتەکانی

ژیانی بە زیندانی کردن وبە نەفی کردن و دەربەدەری و هەژاری و برسیەتی بەسەر برد وە ژیانی خۆی بە خەباتێکی تەواو مرۆڤ دۆستانە تەرخان کرد ، لە کاتێکا دکتۆرای هەبوو دەیتوانی بە مامۆستای زانکۆ دابمەزرێ بەڵام نەیکرد ، تا توانی میتۆد وڕێگای ڕزگاری بەشخوراوانی ناو کۆمەڵگای چەوسێنەرانەی سەرمایەداری وەک زانستێکی کۆمەڵایەتی بە سەلماندن بگەیەنێ و ئیرادەی زەوت کراوی مرۆڤ بە خۆی بگەڕێنێتەوە کە یەکسانی و ئازادیە . هەروەک خۆی باسی دەکا دونیا هەر نابێت تەفسیر بکرێ بەڵکو دەبێ بیگۆڕی ئەمە جیاوازی سەرەکی مارکس بوو لە گەڵ زانایان و فەیلەسوفەکانی پێش خۆی .

ڕەخنە لە ئایدیۆلۆژیەکانی ئەڵمانی و ڕەخنە لە سۆشیالیستە یۆتۆپیەکانی فەرەنسا وڕەخنە لە ئابوریە ناسەکانی بەریتانیا بوون بە بەردی بناخەی ئەم زانستەی مارکس کە لەم بوارەدا توانی لێکدانەوەیەکی تەندروستی ماتریالیستی دیالکتیکی بە سروشت و ماتریالزمی مێژووی بە کۆمەڵگا بەرهەم بێنێ ، ئەوەی نیشان دا سەرچاوەو هۆکاری گۆڕینی مێژوو بە هۆی ناکوکیە چینایەتیاکانەوە بووە .وە نیشانی دا شۆڕشی پرۆلیتاریا تەنها ڕێگایە بە نەمانی ناعەدالەتی لە سەردەمی سەرمایەداریدا.
بەڵام ئەم شۆڕشە حەتمی نیە هەروەک هەندێک ڕەشنبیری ووردەبۆرژاوزی لای خۆشمان پووچەڵی لێکدانەوە کانی مارکس بەوە نیشان دەدەن (کە گوایا مارکس وتوویەتی ئەم شۆڕشە حەتمیە بەڵام لە جیهانیشدا ڕووی نەدا بۆیە مارکسیزم تەنها ئایدیۆلۆژیایە ولە سەر ئەرزی واقیع جێ بەجێ ناکرێ) بەڵام کاکی ڕەشنبیر ئەوەی لە بیر چووە کە بەشی سەرەکی ئایدیاکەی مارکس " پراکتیک" ە هەروەک لە پێشەوە باسم کرد مارکس خۆی ڕەخنەی لەو دیدگایانە دەگرت کە تەنها ڕەخنە لە واقع دەگرن بەڵام نایانەوێ بیگۆڕن تەنها تەفسیر کردنی واقیع گرنگ نیە گرنگ گۆڕینیەتی ، بۆیە ئەگەر پراکتیکی کۆمەڵنیستی لە ئاردا نەبێ چەندە چەوسانەوەش ڕووی لە سەر بێت شۆڕش حەتمی نیە .

یا هەندێک لەو ڕەشنبیرانە بەرواردی مارکسیزم دەکەن بە ئایین کە لە کاتێکا مارکسیزم بۆ خۆی زانستە لە سەر بنەمای ناکۆکیە چینایەتیەکان دامەزراوە . ئەو کاتەی زانستی ئەلیکترۆنی و زانستی گەشە وگۆڕانی مرۆڤەکەی داروین لای مرۆڤایەتی وەک زانست دانیان پیا نرا زیاتر ڕاست وڕەوانی وهەقانیەتی زانستەکەی مارکسیان سەلماند ، بەڵام دینەکان پێچەوانەی زانستن و هەموو شتێک بە ڕەها دەزانن دەسکاری کردنی ووتەکانی خوا و پێغەمبەرەکان بە کوفر دەزانن ئەوەی ڕەخنە لە کتێبە سەماویەکان بگرێ یا ئیزافە بکا بەناورۆکەکەیان

ئەوە کافر وموونافقە ، بەڵام زانستی مارکسیزم تەواو پێچەوانەیە ، دەکرێ ڕەخنەی لێ بگری وبەی ئیزافە بکەی چونکە خودی مارکسیش واکردووە وە دوای مارکسیش ڕابەرانی تر هەر وایان کردووە بۆ نموونە : کاتێ مارکس ووتی مێژووی هەموو کۆمەڵگاکان مێژووی ناکۆکی چینەکانە بەڵام ئەنگلس هات ووتی جگە لە (کۆمەڵگەی کۆمۆنەی سەرەتایی) وە هەروەها لینین هات باسی لەوە کرد سەرمایەداری لەدوا قۆناخیدایە کە ئیمپریالیزمە و مارکس باسی نەکردبوو ..هتد.

دەتوانین بڵێین مارکس تەنها بیرمەندێکی گەورە نەبوو بەڵکو شۆڕشگێڕێکی گەورەش بوو، لێرەدا پێم باش بوو ووتەکەی ئەنگلس لە کاتی ناشتنی تەرمەکەی مارکسدا لە گۆڕستانی هایگەیت بۆ نموونە بێنمەوە کە باس لەو داهێنانە زانستیە مەزنەی مارکس دەکا وە ئاماژە بە دوو شتی گرنگ دەکات کە هیچ کەس پێش خۆی ئەو باسەی نەکردووە ئەویش یاسای گەشەی(تطور) مێژووی مرۆڤ و تیۆری زێدە بەها(فائض القیمة) بووە . وە باسی لەوەش کرد کە مارکس تەنها زانا وبیرمەندێکی گەورە نەبووە بەڵکو شۆڕشگێڕیش بووە لە دوا قسەیدا ووتی ” ناوی مارکس و وە نەمری مەسەلە کەی بۆ سەدەکانی دوای خۆی هەر دەمێنیتەوە “.

وە هەتا سەردەمی ئەمڕۆش ئەم ناکۆکیە چینایەتیانە کە مارکس باسی کردووە، وە سەرچاوە وهۆکاری ئەم بارودۆخە خراپەیە کە کۆمەڵگای مرۆڤایەتی دووچاری بووە ، بۆیە زەمینە هەیە بۆ گۆڕینی ئەم بارودۆخەو ئەم قۆناخە مێژوویەش کە ململانەی چینایەتی وناکۆکیەکان گەیشتوەتە ئەوپەڕی کە بە هۆی شۆڕشێکی کۆمەڵایەتی و سۆشیالیستیەوە دەکرێ ئەم دونیا پێچەوانەیە بگۆڕدرێ هەر بەم میتۆدو ڕێبازەی مارکس دەکرێ شۆڕشی کۆمەڵایەتی پرۆلیتاریا لە سەردەمی ئەمڕۆدا کۆتایی بە هەموو مەینەتیەکانی ناو کۆمەڵگاکانی سەر ئەم گۆی زەویە بێنێ.

سەردار عەبدوڵا حەمە

١٣ی مارسی ٢٠١٧

تـــاوانێکی بـــاس نەکـــراو! .... سەردار عەبدوڵا حەمە

چۆنیەتی تیڕۆر کردنی مامۆستا کەریم عەبدوڵا ناسراو بە(کەریم شەعبی)

مامۆستا کەریم لە دایک بووی ساڵی ١٩٣٩ لە شارۆچکەی بیارە . پاش تەواو کردنی قۆناخی سەرەتایی وناوەندی لە بیارە دەچێتە پەیمانگای مامۆستایان لە هەولێر پاشان دەگەڕێتەوە ناوچەی هەورامان لەوێ دەبێتە مامۆستا لە گوندی "سەرگەت" لە بناری خەرمانە. کەریم هەر لە منداڵیەوە دەستی داوەتە کار بۆ بژێوی ژیانی وتەواو کردنی خوێندن .

لەمنداڵیەوە لە ناو خزم وکەسو کارێکی شوعیدا گەورە بووە ، خاڵی کە ناوی حاجی ئەحمەدی مەلاک بوو خۆی و وکوڕەکانی و براگەورەکەی خۆی(کاکە خان) شوعی بوون کاریگەریان هەبوو لەسەر ئەو ، بۆیە کەریم پەیوەندی دەکا بە ڕیزەکانی حیزبی شوعی عێراقەوە ، هەر لەبەرئەوەی کە سێکی چالاک و ڕاستگۆ و باوەڕ بە خۆ بوو بۆیە دەبێتە جێگای متمانەی هاوڕێکانی لە بەشی ناوخۆیی وە خەڵکی کرێکار و جوتیارو زەحمەتکێش .

مامۆستا کەریم لە جیابوونەوەکەی حیزبی شوعیدا کە بووە دوو باڵەوە (لێژنە مەرکەزی)و(قیادە مەرکەزی) ئەو دەچێتە ناو باڵی قیادە مەرکەزیەوە کە زیاتر باوەڕیان بە سۆقیەت وەک بلۆکی سۆشیالیستی نەماو باوەڕیان بە ماوتسی تۆنگ هەبوو . ئەو بووە یەکێ لە سەرکردەکانی ئەو باڵە لەسەر ئاستی کوردستان و عێراق ئەگەر هەڵە نەبم ئەو یەکێ بوو لە ئەندامانی ناوەندی ئەو باڵە ی حیزبی شوعی.

م .کەریم لە لای کرێکاران و جوتیارانی ناوچەی هەورامان و هەڵەبجە ناو بانگ پەیدا دەکا ودەبێتە کەسێکی خۆشەویستی ئەوان و ناوبانگی(کەریم شەعبی) لێ دەنێ هەر ئەوەش دەبێتە هۆی ڕق و قینەی بەرپرسەکانی بزووتنەوەی کوردا یەتی بەرانبەر ئەو لەو ناوچەیەدا تا لە ١٩٦٩/١٢/٣١ تیڕۆر دەکرێ . ڕووداوەکەش لە کاتێکا بوو کە شەڕی جەلالی و مەلایی لە گەرمەیدا بوو. ئە و ڕۆژەی م. کەریم تیرۆردەکرێ خەریکی گواستنەوەی کەلوپەلی قوتابخانەکەی دەبێت لەگوندی (سەرگەت)ەوە بۆ گوندێکی تری هەورامان لە گەڵ مامۆستایەکی تر لە پێشەوەی لەرێیەکەدا دەبن ، کەمەڵێ چەکداری جامانە لە سەر و

پوزەوانە لە پێ دێنە پێش لۆریەکەو گولە بارانی دەکەن لەو کاتەدا کەریم دەپێکرێ و برینـدار دەبێ وهاورێ مامۆستاکەشی پاش دوورکەوتنەوەی چەکدارەکان هەڵدێ و(نازانم شۆفێری لۆریەکە چی لێ دێت) بەهۆی نەگەیاندنی م. کەریم بۆ خەستەخانە ومانەوەی لە ناو لۆریەکدا بۆ ماوەی شە و و ڕۆژێک بە هۆێ خوێن بەربوونێکی زۆرەوە گیانی لە دەست دەدات. تەرمەکەی کەریم دەهێننەوە بۆ هەڵەبجە ، ئەو ڕۆژە ڕۆژی هەینی دەبێ کاتی نوێژی هەینی بوو ، لە مزگەوتی پاشا نوێژی جومعە گۆڕدرا بە پرسەی کەریم ،بە هەزاران کەس بەشداری لە پرسەکەی ولە ناشتنەکەیدا دا کرد ئەگەر چی کەریم شوعی بوو بەڵام خۆشەویستی هەمووان بوو بە شوعی وغەیرە شوعیەوە .

من ئەو کاتە منداڵ بووم لەڕێگای بیارەوە لەگەڵ دایکم بە پیادە دەگەڕاینەوە بۆ هەڵەبجە پیاوێک لە ڕێگادا هەواڵەکەی پێداین من ڕاستەوخۆ دەستم کرد بە گریان ، کەریم ئەگەر چی کوڕی دایکم نەبوو بەڵام برای من بوو لە باوکەوە واتە یەک باوکمان هەبوو(عەبدوڵا یا عۆدە نۆدشی) ، لە هەمان کاتدا دایکم وەک بۆ کوڕی خۆی بەم هەواڵە زۆر دڵتەنگ بوو.
م. کەریم لە دوای خۆی دوو کوڕی منداڵی۳ ساڵەو ۱ ساڵە بە ناوی سیروان و سامان و هاوسەرەکەی(مەهدیە) بە گەنجی بە جێ هێشت ئەویش ژیانی خۆی کردە قوربانی گەورە کردنی منداڵەکانی . بە داخەوە بە هۆی ئەم کارەساتە وە کە هەربە منداڵی هەتیو کرا لە گەورەیدا ئەم بارودۆخە کاری لە سیروان کرد و باری دەروونی تێک چووە ئێستا.
ئەوەی کێ کەریمی تیرۆر کرد ؟ لەو کاتەدا دوولایەنی جەلالی و مەلایی یەکتریان تۆمەتبار دەکرد هەریەک دەیگووت ئەوتریان بووە . بەڵام ئەگەر هەرکامیان بووە ! مامۆستا کەریم بە دەستی یەکێ لەو دوو لایەنە تیرۆر کراوە کە ئێستا هەردووکیان دەسەڵاتداری هەرێمی کوردستانن. کەریم شەعبی یەکەم کاری تیرۆر و دوا کاری تیرۆری ڕابەرانی ئەو حیزبانە نەبووە پێش ئەویش ئەو کارەیان کردووە تا بەدوای ئەویشدا لە تیرۆرو قەتل وعامی شوعیەکان و چەپەکان و کۆمۆنیستەکان و ڕۆژنامە نوسان و نەیارانی خۆیان درێغیان نەکردووە تا بە ئەمڕۆش بەردەوامن لە سەر ئەم تاوانەیان .

سەردار عەبدوڵاحەمە
۲۰۱۷/۲/۲۰

پارتی کودەتای کردووە یا ترسی لە کودەتا بووە! … سەردار عەبدوڵا حەمە

زۆر گوێ بێستی ئەم فۆرمەڵەیە دەبین لە لایەن گۆڕانەوە (پارتی کودەتای کردووە)، بەڵام لە ڕووی لۆژیکەوە ناکرێ ئەوە کوەدتا بێت کە سەرۆکی پەرلەمانەکەی گۆڕان وچوار وەزیرەکەی لە لایەن پارتیەوە ڕەوانەی ماڵەوە کرانەوە .
کودەتا کاتێ ئەنجام دەدەرێ کە هێزێکی سەربازی لە پەنای دەسەڵاتدا بە پلانێکی تەوقیت کراو هێڕش دەکاتە سەر بنکە سەرەکیەکانی دەوڵەت لەوانە ئیزگەو تەلەفزیۆن وبنکەی سەرۆک وسەرۆک وەزیران ودەزگای هەواڵ گری…هتد . سەرجەم کودەتاکان لە عێراق و ووڵاتانی عەرەبی و هەموو ئەو ووڵاتانەی بە جیهانی سێەم ناسراون بەم جۆرە ڕوویان داوە .

بەڵام پارتی خۆی لە دەسەڵاتدایە و هێزی یەکەمە لەو دەسەڵاتەدا هەموو جومگە سەرەکی و سەربازیەکان لە بن دەست خۆیدایە دەبێ لە دژی کام دەسەڵات کودەتای کردبێ ؟ئەی کەوایە پارتی چی کردووە ئەگەر کودەتای نەکردووە ؟
خەسڵەتی ئەحزابی بورژوایی وە لە نێویاندا ئەحزابی نەتەوەیی “دوو ڕوویە” لەم کردەوە یەدا پارتی لە دژی گۆڕان ڕوویەکەی تری خۆی نیشانداوە کە دیکتاتۆریە ، چونکە ڕوویەکی تریشی هەیە کە دیموکراسیە هەندێ جار ئەم ڕووەی خۆی نیشان دەدات بە پیێی پێویست (هەردوو ڕووش وەک هەردوو دیوی پارەیە).
بە گشتی ئەحزابی نەتەوەیی لە کاتی بێ هێزیدا پرۆپاگەندە بۆ دیموکراتی ومافی مرۆڤ و ئازادی دەکەن وە تەنانەت هەندێ بەرگی مارکسی یا ئیسلامیش لە خۆیان دەپێچن بە پێی کات و سەردەم کامیان پێویست بێت دەبێتە ئەوەیان. پارتی لە کۆنگرەی ٩دا لە لە بەندی ٥ی پرۆگرامەکەیدا دەیووت ” پارتیمان لە بەر ڕۆشنایی تیۆری مارکسی_لینینی و خەباتی گەلان وتراثی فیکری بارزانی خەبات دەکا” ئەمە بۆ ئەو سەرد□م□ بوو کە چەپ ومارکسیەت باوی بوو بەڵام دواتر ئەم بەندەی هەڵگرت ،یەکێتی نیشتمانیش هەروای کرد سەردەمێک خۆی بە

ماركسى ناساند دواتر وازى لێ هێنا ، سەركردەى ئەم ڕەوتەى ناو يەكێتى نەوشيراون و مام جەلال بوون ئێستا نەوشيروان باس لەوە دەكات كە حكومەت دەبێ خاوەن دەستورێك بێت كە سەوابتە ئيسلاميەكان فەرامۆش نەكا ، وە مام جەلاليش دەچێت بۆ عومرە، حيزبى بەعسيش هەر ئەم كارەى كردو لەسەرەتادا خۆى بە چەپ ناساندو دواتر بووە حيزبێكى ئيمانى و اللە اكبرى خستە ناو ئالاى عێراقەوە.

حيزبە نەتەوەيەكان لە زۆر لاى ترەوە نيشانيان داوە كە دوو ڕوون، كاتێ باس لە ئازادى دەكەن كە هيچ دەسەڵاتيان نەبێ كاتێكيش دەسەڵاتيان گرت دەبنە گەورەترين دوژمنى ئازادى.با لە حيزبى بەعسەوە دەست پێ بكەين پێش ئەوەى دەسەڵاتيان هەبێت بەرەيان لە گەڵ حيزبى شوعى وچەند حيزبێكى تر پێك هێنا بەڵينى ئۆتۆنۆميان بە خەڵكى كوردستان داو تا گەيشتنە دەسەڵات وە كاتى گەيشتتە دەسەڵات حيزبى شوعى كردە شەريكى خۆى تا جێگاى خۆى قايم كرد و هەندێ كارى پێ كرد وەك ئەوەى لە دژى جوڵانەوەى مەلامستەفا بە كارى هێنان پێكەوە لەم جوڵانەەيان دا لە ئۆتۆنۆميش پەشيمان بوويەوە ،پاشان بەعس هەستى كرد حيزبى شوعى خەريكە دەچنە ناو جومگە سەربازيەكانەوە ترسا لەوەى حيزبى شوعى كودەتاى بە سەردا بكات ئەنجا ڕووە ديكتاتۆريەكەى لە دژى ئەم حيزبە بە كار هێناو دەستى دايە گرتن و پەلاماردانى ئەم حيزبە لە كۆتايى حەفتاكاندا وە هيج كەسێكى شوعى لە دەسەڵاتەكەيدا نە هێشت.

ئەوەى بە سەر گ□□اندا هات لە لايەن پارتيەوە لەم جۆرە ئەلگۆيە بوو ، كاتێ پارتى پێويستى بە گۆڕان بوو كە دەسەڵاتەكەى كەوتبووە بەر ناڕەزايەتيەكى بەرفراوانى خەڵكى كوردستان لە چەندين شارو شارۆچكە ڕاپەرين و خۆپيشاندان كرا و پارتى كەوتبووە بەر نەفرەتى كۆمەڵانى خەڵك ، ترسى ئەوە ى هەبوو دەسەڵاتەكەى لە دەست بدات بۆيە پارتى خۆى كردە ديموكرات خواز و بانگێشى گۆڕان و يەكێتى و دو و حيزبە ئيسلاميەكەى كرد ووتى بادەسەڵات بەش بكەين و حكومەتى بنكە فروان دروست بكەين وە كردنى بە شەريكە دەسەڵات هەرچەند پارتى حيزبى براوەش بوو لە هەڵبژردنە كارتۆنيەكەى پەرلەماندا بەڵام دەسەڵاتى لە گەڵ ئەوانى تر بەش كرد تا بەڵكو لەم ڕێگەوە بتوانێ ئەو دەنگى ناڕەزايەتيەى خەڵك كپ بكا كە گۆڕان سوارى سەرى بووبوو وە خۆشى بە هێز بكاتەوە لە بەرانبەر نارەزايەتيەيكاندا .
كاتێ پارتى هەستى كرد دەسەڵاتەكەى لە لايەن گ□□انەوە خەريكە لە دەست دەدات بە تايبەتى گۆڕان دەستى برد بۆ پيرۆزيەكانى پارتى وەك لابردنى سەرۆكى هەرێم ، ئيتر پارتى ڕووە ديكتاتۆريەكى خۆى

نیشاندا، تا خاڵی سوور ئەو دیموکرات خواز بوو ،پاش خاڵی سوور کە دەست بردنە بە دەسەڵات و بە وڵاتانی سەرەکی هەرێم کە بارزانی بوو ئیتر جێی قەبوڵ نەبوو بۆ یە پارتی دیموکراتیەکەی لە خۆی کردەوە ، ئیتر بە دوای ئەوەدا ڕێگەی لە سەرۆک پارلەمانەکەی گۆڕان گرت کە بچێتە هەولێرەوە وە وەزیرەکانی گۆڕانی دەرکرد و هەڵسوڕاوەکانی و میدیاکارانی کەوتنە بەر پەلاماری پارتی بە دەردەکەی حیزبی شوعی بران.

بۆیە ناکرێ بەم دووحاڵەتە بوووترێ کودەتا چونکە چ بەعس و چ پارتی خۆیان لە ئەوپەڕی دەسەڵاتدا بوون ،. دەکرێ بووترێ لە ترسی کودەتا هەردوولایان ئەم کارەیان کردبێ نەک خۆیان کودەتایان کردبێ.چ حیزبی شوعی لە سەردەمی بەعسدا وچ گۆڕان گوێ رایەڵی باشی حیزبی دەسەڵاتدار نەبوون بۆیە ئەوەیان بەرانبەر کرا ، دەنا ئەگەر حیزبی شوعی وەکو عوبیدوڵا بارزانی وپارتی شۆرشگێرانی کوردستان و پارتی دیموکراتی کوردستانی کارتۆنی بوایە ئاوای بە سەر نەدەهات یا گۆڕان ئەگەر وەک یەکێتی نیشتمانی و یەکگرتوو وکۆمەڵ وحیزبی زەحمەتکێشان و سوشیالیت وتورکمانی و ئاشوریەکانی ، گوێ رایەڵ بوایە ئاوای لێ بە سەر نەدەهات ، چونکە حیزبە ناسیونالیستەکان لە جەبەروتی دەسەڵاتدا تەنها حیزبی کارتۆنی و گوێ ڕایەڵیان دەوێ.
بنەمای هەموو ئەم کێشانە مەسەلەی ئابوریە و چونکە ئەگەر حیزبی شوعی کاتی خۆی دەسەڵاتی لە بەعس بساندایە ئەی جەن ئەو هەموو سامانە دەکەوتە بن دەستی سەدام وبنەماڵەکەی بە گۆران و پارتیش هەروایە واتە دوو ڕوویی ئەحزابی بورژوایی لە بەر بەرژوەندیە ئابوریەکانی خۆیان و چینەکەیانە و هیچی تر نەک لە بە ر بەرژوەندی خەڵک.

سەردار عەبدوڵا حەمە
٨/٢/٢٠١٧

سزای لە سێدارەدان (ئیعدام)

نوسینی :کارل مارکس

وەرگێڕانی : سەردار عەبدوڵا حەمە

ئەم ووتارەی خوارەوە لە لایەن کارل مارکس ەوە لە ١٨٥٣/١/٢٨نوسراوە لە ١٧ و ١٨ ی مانگی شوباتدا لە "ڕۆژنامەی نیۆیۆرک دەیلی تریبوون " چاپ کراوە.

سزای لە سێدارەدان

ڕۆژنامەی "تایمز" لە ٢٥ /١ دا لە بارەی لە سێدارەدانی کەسەکاندا چەند تێبینیەکی داوە :
"زۆرترین قسە لە ئێستادا لە سەرسێدارەدانە لە م وڵاتەی ئێمەدا بە شێوەکی گشتی بەڵام ئێمە شاهیدی ئەوەین سێدارەدان بە ڕێگای هەڵواسین بە داردا ، خۆکوشتن ، یا مردنی ڕێکەوتی ، درێژەی هەیەو بەردەوامە ، ئەنجامی ئەوەی تاوانبارێکی ناسراو کە لە سێدارە دەدرێ کاریگەری دەخاتە سەر کەسانێک کە نەخۆشی دەروونیان هەیە ، یا کەسانێ کە عەقلیان نوقسانە "
لە م ڕووەوە ئەم ڕۆژنامەیە چەند نموونەیەک باس دەکا یەکێ لەوانە باسی شێتێک دەکا لە "شیفێلد" لە گەڵ شێتەکانی دەوروبەری خۆی باسی لە سێدارەدانی کەسێکی پیری کردووە بە ناوی "باربور"ی کە ئەو خۆی هەڵواسیوە بە داردا .وە ئەم ڕۆژنامەیە نموونەیەکی تر باس دەکا کە مێرد منداڵیکی ١٤ سالە خۆی لە سێدارە داوە.
لە واقعدا باس کردنی ئەم نموونانە لە لایەن ئەم ڕۆژنامەیەوە بەم شێوەیە لە خزمەتی ئەو بڕیارەیە کە خۆی داویەتی بەڵام جێ باوەڕی هیچ کەسێکی هۆشیار نابێ ،ئەمانە لە ڕووی ئسوێیەوە هیچ شتێک نین جگە لە ستایش کردن و وەسفی جەلادەکان و قایل بوونی ڕاستەوخۆی ئەوانە بە جێگای خودا لەم نێوەدا . لێرەدا سزای سێدارەدان " بە دوا چارەسەری کۆمەڵگا دائەنێت". ئەم ڕۆژنامەیەی کە خۆی بە لە "سەرووی ڕۆژنامەکان" ناو دەبات پیرۆز کردنی ئەم سزایە بە ئەرکی خۆی دەزانێ ئەمە ئەو ئامانجەیە کە ئەم ڕۆژنامەیە لە ووتارەکەیدا بەیانی کردوووە .

ڕۆژنامەیەکی تر بە ناوی " مۆرنینگ ئەدڤایستەر" کە ڕەخنە لە "تایمز" دەگرێ لە بواری لە سێدارەداندا وە تایمز بە لایەنگری لە سێدارەدان ناو دەبات ئامارێکی سەرنج ڕاکیشی داوە لە سەر لە

سێدارەدان لە ماوەی ٤٣ ڕۆژدا لە ساڵی ١٨٤٩دا کە بەم شێوەیە :

ناو و بەرواری لە سێدارە دراوەکان:

میلان ٢٠ی مارس
پولی ٢٠ی مارس
سمێث ٢٧ ی مارس
هۆو ٣١ ی مارس
لندیک ٩ ی نیسان
جەی . گریفیت ١٨ ی نیسان
جەی. راس ٢١نیسان
سارا تامس ١٣ نیسان

کوشتن وخۆ کوژی :

هانا ساندلس ٢٢ ی مارس
ا.م.ج نیوتن ٢٢ی مارس
ج.ک کلیسون ٢٧ ی مارس (٤دۆسیەی کوشتن لە لێڤەرپول)
کوشتن خۆ کوژی لە لیسستر ٢ی نیسان ،کوشتن بە هۆی ژەهراوی بوون لە گەرماو(حەمام) ٧ی مارس .
دەبل یۆ بیلی ٨ی مارس
ج.ج. وارد دایکی خۆی کوشتوە ١٣ نیسان
باردلی١٤ ی نیسان
پاکسی باوک ودایکی خۆی کوشتوە ١٤ی نیسان
جی بیلی ٢ کوری خۆی کوشتوە١٧ نیسان
جارلزئورتن ١٨ ی نیسان
دنیل هولمزدن ٢ی ئایا

بەم شێوە یە” تایمز “یش کە خۆشی ڕای لە سەرە . ئەم خشتەیە ئەوە نیشان ئەدا نەک تەنها خۆ کوشتنەکان بەڵکو ئەوانی تریش لە جۆری وەحشیانە ترینی کوشتنەکانن بە تایبەتی لە سێدارەدانی تاوانباران ،جێ ی سەرسورمانە کە ئەو ووتارە ی تایمز جگە لەوەی کە دەیەوێ تیۆریەکی وەحشیانە بۆ ئەمە داڕێژی هیچ بەڵگەیەکی سادە نادا بە دەستەوە بۆ بە مەدەنی بونی ئەم کۆمەڵگا یە ، بە هیچ شێوەیەک ناتوانێ هیچ بنەما یەک بۆ ئەو عەدالەتە دابنێ کە خۆی بانگەوازی بۆ دەکا لەم رێگاوە واتە لە رێگای لە سێدارەدانەوە . سزاکان بەوە پێناسە کراون کە بۆ ترساندن و چاکسازی کەسانی ترە . بەڵام تۆ ئەو مافی□ن بە خۆت دەدەی کە بۆ ترساند ن و چاککردنی کەسانی تر من

تەمە بکەی. مێژوو نیشانی داوە بەپێی باشترینی ئەو ئامارانەی لە بەردەستدایە ئەوە سەلمێنراوە لە سەردەمی "قابیل"ەوە تا ئێستا دونیا لە ڕێگای سزادانەوە نە ترسێنراوە و نە چاکیش بووە. بەڵکو بە پێچەوانەوە بووە.

لە گۆشە نیگای " تاکی دابڕێنراو"ەوە یەک تیئۆری سزادان هەیە ئەوەش تیئوریەکەی "کانت"ە کە مافی تاک دادەبڕێ لە کۆمەڵگا وە زۆر گرنگی پێ دەدا ، ئەویش فۆرمۆڵبەندیەکەی لە هیگڵەوە وەرگرتوە ، هێگڵ دەڵێت :" سزادان مافی تاوانبارە ، ئەم کاردانەوەیە لە ئیرادەی خودی تاونبارەکەوە هاتووە.تاوانبار بە پێشێل کردنی ماف ئەو مافە بۆ خۆی دەدات . تاوانەکەی ئەو نەفی کردنەوەی مافە ، سزادانیش نەفی کردنەوەی ئەو نەفیەی ئەوە، وە پشتیوانی کردنی تاوانبار لە مافەکە کە خۆی بەیاری لە سەر داوە وە بە سەر یدا سەپێنراوە"(هیگل – فەلسەفەی هەق).
بێ گومان لەم فۆرمۆڵبەندیەدا سەرلەشێوایەک دەبینرێ .هیگڵ لە جیاتی ئەوەی کە تاوانبار وەک یەک(بکەری ناو هەلومەرجەک)و کەیلەی دادگا ببینێ ، ئەو بە کەسەکی سەربەخۆ دوورلە کۆمەڵگای دەبینێ وە دەڵێت ئەو چارەنوسی خۆی بە دەست خۆیەتی . بە ڕەشنتر بەڵین ئەوە ئایدیالیزمی (میثالی) ئەڵمانیە بەم نموونەیە وەک نمونەکانی تر ڕێهایی دەبەخشە بە یاسا خوێناویە باوەکانی سەر کۆمەڵگا کە ئەویش لە ڕێهایی بوونی دەرەوەی سروشتەوە سەرچاوەی گرتووە ، ئایا ئەمە بە دەربەستی نیە لە جیاتی دەزینەوەی هاندانە واقعیەکانی کەسەکە دیاری بکەی و لە جیاتی ئەوەی بیەیت کە ئەو فشارە بدەزیتەوە کە لەسەر کەسەکە پەیدا بووە بەهۆی جۆراو جۆری هەلومەرجی کۆمەڵایەتی داسەپێنراو کەچی دەیت کەسەکە دائەبەی لەم هەلومەرجە تەنها خۆی دەبینی وەک کەسەکی سەربەخۆ و دابڕاو سەیری دەکەیت و بڵیت لە جیاتی خودی کەسەکە کە سیفاتی جۆراوجۆری هەیە یەک سیفەتی بۆ دیاری بکەی وهەر خۆتیش بەیاری لە سەر بدەی! ئەم تیئۆریە کە دەڵێ سزاکەی لەسەر ئیرادەی خۆیەتی ، ئەم سزایە جگە لە ڕاگیاندنی هاوشەوەکردنی میتافیزیکیانەی " یاسای تۆڵە بە تۆڵە" کەنەکەیە واتە دەبە (ئەو سزایە یەکسان بە بەو تاوانەی کە تاوانبار ئەنجامی دەدات)(چاو بەرانبەر چاو، وددان بەرانبەر ددان، خوێن بەرانبەر خوێن) شتەکی جیاواز تر نیە . ڕاست وەڵوان ئەم سزایە شتەک نیە جگە لەوەی وەک هەیەک بە کار دەهێنرێت بە دارمانی کۆمەڵگا بەرەو بارودۆخەکی دواکەوتوانە ئەمە چ کۆمەڵگەیەکە جگە لە جەلاد هەیەکی باشتری نەبێ بە بەرگری لە خۆی ،کە ئەم ڕژنامایە بۆی دیاری کردووە ، بە پشتیوانی خۆی لەم سزا

وحشی گری دیو ئم هلومرج ب هتا هتا ی اگر .
بریز آ . کتل ل یکل چاپکراو ب ناوبانگکانیدا دت:
“ئم دبینین بودجیکی زبلاح ب زیندانکان ، گرتووخانن
نهنیکان ، بنککانی ل سدارdان دائنر ، ل کاتیکا دتوانین
ب همان شو ک پشبینی ل دایکابووان بکین ری بدین ل سر
ئوی ک چند کس دستی ل کوشتندا هی ، چند کسی بکوژی
ژهراوی هی، و چند دچن زیندانو”
بز کوتل ل ئنجامی کوکردنوی زانیاری ل سر تاوانکان ل
سای ۱۸۲۹ بشویکی سرسوو هنر پشبینیکانی ب دی هاتوون ک
بچاپ کراوی ای گیاندوو نک تنها ب ژمار بکو تاوان
جراو جرکانیشی دیاری کردوو ل فرنسا ل سای ۱۸۳۰دا ، ئم
کاری ئو نک ل سر بنمای دزگای سیاسی کانی یک ووات بکو
لسر بنمای تواوی ئو هلومرجی ک کمگایکی مدیرنی
برژوازی هناویتی لگ خی ک دیار ئنجام دانی تاوان خی
بشک لم هلومرج ل کمگایکی دیاری کراودا. لم خشتیی
ئودا ک ب سای ۲۴-۱۸۲۲ ئامادکراو دتوانین ئاگادار بین
تاوانباران چندن وکام تمن بپی ژمار ۱۰۰ ل فرنساو ل
ئمریکا:

تمن	فیلادلفیا	فرنسا
خوار ۲۱ سال	۱۹	۱۹
۲۱ تا ۳۰ سا	٤٤	۳۵
۳۰ تا ٤۰ سال	۲۳	۲۳
سروی ٤۰سال	١٤	۲۳
کی گشتی	۱۰۰	۱۰۰

ب پی ئم خشتی تاوانکان بشویکی زیاد برچاو دکون
،چند لوان و چ جرکیان ل دیاردیکی مادیو هاتوون
ودووبار دبنو . لردا بیز کوتل دی : ئاسان نی بتوانین
ب ووردی دیاری بکین چند لم تاوانان (هکاری دونیای مادیین
یا سیستمی کمایتین) ئو دزانین ک ئم سیستم چند
کاریگری هی لسرئو تاوان ودووبار کردنویان ب
شویکی بردوام ئم زر گرنگ نی. بی دب ل جیاتی ستایش
کردنی جلاد و ئوانی کسکان ل سدار ددن (مبست دوتی
بورژوازی _ ورگر)ک هر خیان هن ب دروست کردنی تاوان
وتاوانباران تاوانیش هر دووبار دبتو ب هی ئمانو ،
دب زر ب توندی خوازیاری ووخان و ل ناوبردنی ئو هلومرج و
بارودخ بین ک تاوان برهم دهن و سرچاوی تاوانکان ل

کۆمەڵگەدا .

تێبینی وەرگێڕ:

١- گرنگی وەرگێڕانی ئەم بابەتە بە زمانی کوردی لەوەدایە کە بۆرژوازی لە ڕاگەیاندنی حیزبەکانیەوە یا لەروانگەی تیۆریسینەکانیەوە یا لەڕێگای ڕۆشنبیرەکانیەوە ڕۆژانە پروپاگەندە لە دژی کۆمۆنیزم دەکەن کومۆنیزم بە لایەنگری مرۆق کوشتن ناو دەبەن لە کاتێکا پێچەوانەکەی ڕاستە ، کۆمۆنیستەکان ئەگەر دەسەڵات بە دەستەوە بگرن کوشتنی ئینسانەکان ڕادەگرن یەکەم کاریان ئەوەیە سزای لە سێدارەدان (ئیعدام) هەڵدەوەشێننەوە ، بۆیە ئەم وتارەی مارکس وەک وەڵامێکە بە ئەو پروپاگەندانە.
٢- ئەم بابەتەم لە زمانی فارسییەوە وەرگێڕاوە لە دوو وەرگێڕان سوودم وەر گرتووە :
آ- وەرگێڕانی اشرف دهقانی ئەمە لینکەکەیەتی
/http://universaltolerance.org/component/k2
ب- وەرگێڕانی -خاور ئەمە لینکەکەیەتی
-http://www.negah1.com/clasic/marx9.htm

مەرگی کاسترۆ و هەڵوێستی کۆمۆنیستەکان !! … سەردار عەبدوڵا حەمە

ئایا کاسترۆ کۆمۆنیست بوو؟کاسترۆ دیکتاتۆر بوو ؟ کوبا سۆشیالیست بوو ؟پروپاگەندەی ئیمپریالیزم و دەستەکانی لە جیهاندا بۆ ناساندنی کاسترۆ چەندە ڕاستە ؟ئایا کوباییە پرۆ غەربییەکان بە ئاهەنگیان گێڕا بۆ مەرگی کاسترۆ؟ کۆمۆنیستە ئەنتی ئەمپریالیستەکان کێن ؟ ئایا بۆچی زۆرێک لە هاورێیانی کۆمۆنیستی کرێکاری وەک چەپی ئەنتی ئیمپریالیست باسیان لە مەرگی کاسترۆ کرد؟. ئەمانە زۆر پرسیاری تر لە دوای مەرگی کاسترۆ وەڵام درانەوە . منیش لە ڕوانگەی خۆمەوە وەڵامی ئەم پرسیارانە دەدەمەوە.

مەرگی کاسترۆ بۆ من جێگای نیگەرانییە وەک ئینسانێک . کەسانێک لە فلوریدای ئەمەریکا بە ناوی بەرهەڵستکارانی کوبا ناسێنران هاتنە سەر جادە و خۆشحاڵی خۆیان بە مەرگی کاسترۆ دەر بڕی دیارە ڕاسیستەکانی ئەمەریکا لە پشتی ئەمەوە بوون ، بە بڕوای من خۆشحاڵی دەر بڕین بە مەرگی هەرکەسێک سەرچاوەکەی فاشیزمە ، ئەوەش بەرهەمی دیموکراتیەکەی ئەمەریکایە . ئەگەر مەرگی هەرکەسێک بۆ ئاوات بخوازی نیشانەی بێتوانایی خۆتە لە سەلماندنی بیرو راکانی خۆت لە بەرانبەریدا ،تۆ ئەگەر دژی کەسێکی فاشیست و دیکتاتۆریش بیت دەبێ هەوڵ بدەی عەقڵە فاشیەکەی ودەسەڵاتە فاشیەکەی بکوژی نەک خاوەنەکەی. ئەو شادی دەربڕینە ئەوەندە شەرم هێنەر بوو سەرەکی گەورەترین هێزی ئوپۆزسیۆنی کوباش دژی ڕاوەستا .

ئەگەر بەمە سەر کەمۆنیست بوونی کاسترۆ و سۆشیالیست بوونی کوبا دەڵێم ئەگەر پێوەری ڕابەری کەمۆنیست ئەوە بێت وەک پێشڕەوەی چینی کرێکارو سازماندانی ئەم چینە بۆ شۆرشی کۆمەڵایەتی وسۆشیالیزم چاوی لێ بکەین ، وە هێزی سەرەکی شۆرش چینی کرێکار بێت ڕابەری کردنی ئەم چینەش بۆ شۆرش ئەرکی ڕابەری کەمۆنیستی بێت ئەو کات ناتوانین بڵێین کاسترۆ ئەو رابەرە کەمۆنیستە بوو چونکە هێزی سەرەکی شۆرشەکەی توێژی ووردە بورژوازی بوو بە ڕادەی سەرەکیش ڕۆشنبیران بوون وەلە شۆرشی کوبادا چینی کرێکار و تەنانەت جوتیارانیش هێزی سەرەکی نەبوون وە سیاسەتی ئەو شۆڕشە کرێکاری نەبوو. ئەو سۆشیالیزمەی کە کاسترۆ وجەنگاوەرانی کوبا کە ئەو کاتە چیکڤاراشیان لە گەڵدا بوو لە سەرەتای شۆڕشدا بانگەوزایان بۆ دەکرد جگە لە سۆشیالیزمی یۆتۆپی ووردە بورژوازی هیچی تر نەبوو بۆیە سیستەمەکە لە دوای سەرکەوتنی شۆڕش نەیتوانی ببێتە سۆشیالیستی وە نەیتوانی لە سەرمایەداری دەوڵەتی زیاتر بڕوات . بۆ پاراستنی ئەم جۆرە سیستەمەو بە مانەوەی خۆی لە بەرانبەر هێزە بۆرژوازیەکانی لایەنگری بازاری ئازاد چ لە ناوخۆ و چ لە دەرەوە پێویستی بە سەرکوت بووە و جۆرێک زەبروزەنگ کە یەکسانە بە دیکتاتۆریەت

هەر لە ساڵی ١٩٥٩ وە کە شۆرش سەرکەوتنی بە دەست هێنا تا ئێستاش لە کوبا سۆشیالیزم دانەمەزراوە لەم ووڵاتەدا بەچی؟ یەکەم لە هەر وڵاتیکدا کە شۆرشی سۆسیالیشتی تێدا ئەنجام بدرێ ئەرکی شۆڕش هەڵوەشاندنەوەی کاری بە کرێ و خاوەنداریەتی تایبەتیە تەنانەت بە خاوەنداریەتی دەوڵەتیشەوە ئەم کارە نەکراوە لە کوبا، دووەم هەڵبژاردن لە ڕێگای کۆبونەوە گشتیەتەکان و شوراکانەوە نەکراوە لەو ووڵاتەدا ، نەدەبوو سەرەک کۆماریش خودی کاسترۆ بێت بە ماوەی ٤٧ ساڵ بە بێ هەڵبژاردن.

ئەگەر کوبا سۆشیالیشت نیە ئەی چیە؟ بە بڕوای من کوبا سەرمایەداری دەوڵەتیە ،سەرمایەداری دەوڵەتی وەک مارکس دەڵێت هەنگاوێک لە پێشترە ، ئەمە بۆ وایە چونکە ئابوری لە دەست دەوڵەت بێت باشترە تا لە دەست چەند دەوڵەمەندێک بێت ،چوکە دابەش کردنی سامانی وڵات زۆر ناعادیلانە تر دەبێ. لە سەرمایەداری دەوڵەتیدا بەشێک لە سامان تەرخان دەکرێ بۆ خەڵکی کەم دەرامەت کەمێک دەسکەوت هەیە کە زۆربەی خەڵک سوودی لێ دەبینێت وەک خۆڕایی کردنی خزمەتگوزاری تەندروستی وخوێندن و بیمەی بێکاری و بیمەی پەککەوتەو بە ساڵاچوەکان وخانە نشینی لە سەرمایەداری دەوڵەتیدا دەسەڵات ئەریستۆکراتیە ،هێزی سوپاو پۆلیس ودەزگا هەواڵگریەکان و ئەمن لە خزمەتی مانەوەی ئەم دەسەڵاتەدایە ، کوبا وابوو.

جا ئەگەر لایەنێک دەیەوێ ئەم بارودۆخە تێک بدات وبیەوێ سیستەمی بازاڕی ئازاد لەجیاتی سیستەمی سەرمایەداری دەوڵەتی دا بنێ ئەوا زەبرو زەنگێک پێویستە ئەم زەبروزەنگە لەلایەک بەقازانجی مانەوەی دەسەڵاتە کە چینی بورژوازی ئەریستۆکراتی سوودی لێ دەبینێت لە لایەکی تریش بۆ قازانجی زۆربەی خەڵک چونکە ئەو دەسکەوتانە لە دەست دەدەن کە سەرمایەداری دەوڵەتی بۆی دابین کردوون ،لە هەمان کاتدا سیستەمی سەرمایەداری دەوڵەتی دەکرێ بە ناوی سۆشیالیزم و کۆمۆنیستیەوە بێت یا بە ناوی قەومی ونیشتمانیەوە بێ ، وەک دەوڵەتەکەی جەمال عەبدوالناسر لە میسر و بەعس لە عێراق سوریا وقەزافی لە لیبیا ،(ئەوەش لە بیر چاو بگرن کە کاسترۆ دەستی سەدام و قەزافیش بوو بەڵام وەک ئەوان دڕندە وفاشیست نەبوو) .

لە سەرمایەداری بازاری ئازاددا ئەو خزمەت گوزاریانە وەک تەندروستی و خوێندن وئاو وکارەبا هەمووی دەبنە کاڵاو خەڵکی دەبێ بە پارە بیانکڕێ جا ئەوەی پارەی نەبێ یا کاری نەبێ لێ یان بێبەش دەبێ ئەمەیە جیاوازی نێوان سیستەمی بازاری ئازاد وسیستەمی سەرمایەداری دەوڵەتی ، ململانێی هێزی دەرەکیش بە تایبەتی ئەمریکاو وڵاتانی ڕۆژئاوا لە گەڵ کوبا هەر لە سەر ئەم بنچینەیە یە ، واتە کوبا چۆک دانادا بۆ سیستەمی بازاڕی ئازاد کە کە دەیانەوێ کوبا و ئەو وڵاتانەی لە ژێر کاریگەری کوبان بکەنە بازاڕێک بۆ خۆیان وهەژموونی خۆیان بە سەریاندا بسەپێنن قازانج و سوودیان بۆڕەو باڵاتر ببێن لە کاتێکا سەرمایەداری دەوڵەتی لە یەکێتی سوڤیەت و بلۆکی بە ناو سۆشیالیشتی ئەوروپا چۆکی دادا بەیان.

کۆمۆنیستەکان ناتوانن بە کوبا ویەکێتی سۆڤیەتی جاران بڵێن دەوڵەتی سۆسیالیستی لە بەرانبەر پڕوپاگەندەی سەرمایەداری بازاری ئازاد و دیمکراسیەکەیدا ناکرێ وەک دەوڵەتێکی سۆشیالیست دیفاع لە

کوباش بکەن وە ناتوانن وەک ڕاب□□کی کۆمۆنیشتیش دیفاع لە کاسترۆ بکەن . وەک ئەرکی کۆمۆنیستەکان دەبێ پشتیوانی بکەن لە کوبا سەبارەت بە ریفۆرمەکانی نەک بە ستراتیجیەکەی چونکە ستراتیجەکەی سۆشیالیزم نیە ، ستراتیجی کۆمۆنیستەکان سۆشیالیزمە نەک ریفۆرم .
کۆمۆنیستەکان زۆر بە شەفافیانە دەبێ بیرو ڕای خۆیان ڕابگەیەنن وئەو چرایەی هەڵیان گرتوە بۆ ڕۆشنایی بیری کۆمەڵانی خەڵکی ستەم دیدە نەهێڵن کز بێت ،دەبێ هەمیشە ڕووناک بێت. کاتێک دیفاع لە کوبا وکاسترۆ دەکەن وەک خۆی بیکەن زیاتر نا ، هەمیشە ئەو پرسیارە لە بەردەم خۆیان دابنێن ئایا کوبا سۆشیالیست بوو یا سەرمایەداری؟ ئەمە بکەنە پێوانە بۆ دیفاع کردنەکەیان .
بەڵام ئەوەی من بینیم لەم ماوەیەدا و بە دوای مەرگی کاسترۆ پشتیوانی و دیفاع لە کاسترۆ و لە کوبا لە ئاستی خۆی زیاتر بوو بۆ ئەو کەسانەی خۆیان بە ڕابەڕی کۆمۆنیستی کرێکاری دەزانن .
کۆمۆنیزمی کرێکاری دەبێ دیفاع بکات لەو دەسکەوتە ریفۆرمانەی لە کوبا بۆ خەلکی ستەم دیدە بە دەست هاتون ولە دژی ئەو گەمارۆی ئابوریەی ئەمریکاو رۆژائاوا بن دەبێ شێلگیرانەلە بەرانبەریدا ڕابوەستن ، دەبێ ئەوە بووترێ کە ئەمە دڕاندانە ترین سیاسەتێکە کە ئەمەریکاو سەرمایەداری بازاری ئازاد ئەنجامی دەدەن لە دژی کوبا وخەڵکەکەی.
دەبی دیفاع لەخەڵکی کوبا بکرێ هەوڵ بدرێ لەوێدا شۆڕشی سۆشیالیستی ئەنجام بدرێ نەک لەوەی کەئێستا دەسەڵاتدارە هەروەک چۆن لە بەرانبەر سەرمایەداری بازاری ئازاد تەنها ئەلتەرناتیف س□شیالیزمە بۆ ئەویش هەروایە وە ل□ بەرانبەر پروپاگەندەی دیکتاتۆر بوونی کاسترۆ ئەو ڕاستیەیش بڵێین کە ڕژێمی ئەمەریکاو لایەنگرانی بازاڕی ئازادیش دیکاتۆرن ، هەڵبژاردنی ڕاسیستێکی وەک ترامپ وفاشیستێکی وەک ئوردوغان و ئەو هەموو دیکتاتۆرەی کە دیموکراتی و بازاڕی ئازادەکەی ئەمەریکا هەر لە لە سعودیە وخەلیج و پاکستانەوە بگرە تا دروست کردنی قاعیدە و داعیش بەرهەمی هێناوە ، دیکتاتۆریەکەی کاسترۆ هەر هیچ نیە لە چاو ئەوانەی ئەودا .ئەگەر کاسترۆ ٤٧ ساڵ سەرۆکە لە ئەمەریکاش هەر ٤ ساڵ جارێک سەرۆکێک ه□□□د□بژێن جیاوازیان نیەهیچ کامایان سۆشیالیزمیان دانەمەزراندووە بۆ خە لکی ووڵاتەکەیان بۆ جیهان ، لە کاتیکا ئەمەریکا ڕیژەی تاوانیشی زۆر زیاترە ،هەر لە هێرۆشیماو ناکازاکی وجەنگی ڤیەتنامەوە بگرە تاجەنگی عێراق و سوریا و لیبیا ویەمەن بە سەدان ملیۆن بوونە قوربانی سیستەمی دیمکراتییەکەی ئەمەریکا . لە ئەمریکا دیموکراتی بۆ خەلکەکەی نیە بۆ ئەقلیەتێکی بورژوازیە هەر کاتێ کرێکار توانی هێزی کاری خۆی نەفرۆشێت و کاری بە کرێ ی نەکرد بۆ ئەوەی بژی ئەوە

دیموکراتیە.
هەموو دەوڵەتێکی سەرمایەداری ئەگەر چی سەرمایەداری دەوڵەتی بێت یا سەرمایەداری بازاری ئازاد بێت دیکتاتۆریە ئەگەر لەرەو لەوە هەندێک دەسکەوت و ڕێفۆرم هەیە ئەوە بەرهەمی خەبات و ڕەنجی هێزی چینی کرێکار وچەپ و ئازادیخوازەکان ورادیکالیزمی کۆمەڵگایە نابێ مەرکی دەوڵەتە بۆرژوازیەکانی لێ بدرێ ببێتە خەسڵەت سیفاتی ئەم دەوڵەتانە وە وەها نیشان بدرێ دەسکەوتی دیموکراتیەکەی ئەوانە .
نابێ کۆمۆنیستەکان وەک چەپەکانی ئەنتی ئیمپریالیست هەڵویست بگرن لە سەر کوبا، چەپی ئەنتی ئیمپریالیست جگە لەوەی کوبا بە سۆشیالیست ناو دەبات هەر هیزێکی تریش لە دژی ئیمپریالیزمی ئەمەریکا بجەنگێ بە شۆڕشگێڕ ناوی دەبات بۆ ئیسلامی سیاسی جۆری ئێران وحزب اللەو تەنانەت هەندێکیان القاعدە و داعشیش بە شۆڕشگێڕ ناو دەبەن. دەبێ کۆمۆنیستە کرێکاریەکان خۆیان لەم جۆرە هەڵوێست گرتنە بپارێزن کە بەداخەوە ئەوەی بینم لە تۆڕە کۆمەڵایە تیەکان هەندێ لە کۆمەنتی کۆمۆنیستەکان ناشەفاف بوو ، زۆر تر کوبایان وەک سیستەمێکی سۆشیالیست ناساندووە لە باشترین حالەتیاندا هەندێکیان دەڵێن کوبا سۆسیالیشت نیەو و کاسترۆش کۆمۆنیست نەبوو بەڵام لەوەدا ناشەفاف بوون کە ناڵین بۆچی وایە ؟ کە زیاتر لە هەڵوێستی چەپێکی ئەنتی ئەمریکایی و ئەنتی ئەمپریالیستی دەچێت چونکە بە هەموو شێوەیەک وەسفی کوبا دەکەن . ئەگەر هەرکەس چاویان لە بکات جیایان ناکاتەوە لە چەپە ئەنتی ئیمپریالیستەیەکان لە کاتێکا کۆمۆنیزمی کرێکاری لە دوای خەباتێکی تیۆری دوورودرێژ توانی سنوری خۆی دیاری بکات لە گەڵ ئەم جۆرە چەپە.

سەردار عەبدوڵا حەمە
٢٧/١١/٢٠١٦

وەڵامێکی کورت بۆ بابەتە درێژەکەی موحسین کەریم ...

سەردار عەبدوڵا حەمە

دوا بابەتی هاورێ موحسین کەریم سەبارەت بە شەڕی موسڵ بە ناوی ” شەڕی موسڵ و هەڵوێستە جیاوازەکان ‘ بوو وەک خۆشی لە فەیسبووک تاکیدی لەوە دەکردەوە پێش بڵاو بوونەوەی ووتارەکە دەیوت وتارەکە درێژە هیوا دارم وەختان هە بێت بۆ خوێندنەوەی ، منیش وەختم بۆ داناو خوێندمەوە .

لە گەڵ ئەوەدا ئەم هاوڕێ یە کۆمەڵیک زانیاری تازەی کردبووە ناو بابەتەکەیەوە و خۆ ی ماندووە کردووە بە کۆکردنەوەی ئەو زانیاریانەی کەجێگای دەست خۆشیە وهیوای ماندوو نەبوونی بۆ دەخوازم بەڵام سەرەنجام هەر هاتەوە سەر هەمان هەڵوێستی پێشووی خۆی وحیزبی کۆمۆنیستی کرێکاری عێراق و کوردستان سەبارەت بە شەڕی موسڵ بەڵام ئەمجارە ڕەخنەی لە حەمیدی تەقوایی و ڕەحمانی حسین زادەش گرت (کە من ناچمە سەر ئەم لایەنە) ، وکۆمەڵی فاکتی لە نوسینەکانی مەنسور حیکمەتی هێناوەتەوە بۆ سەلماندنی دروستی هەڵوێستەکەی خۆی و یەکلا کردنەوەی هەڵوێستەکان سەبارەت بە شەڕی موسڵ.(من دەچمە سەر ئەو لایەنە لە نوسینەکەی).

ئەوەی من لەو فاکتانە تێگەیشتم سەلماندنی نادروستی هەڵوێستەکەی خۆی و حککع وحکک (حیزبی کۆمۆنیستی کرێکاری عێراق و حیزبی کۆمۆنیستی کرێکاری کوردستان) بوو من هەوڵ دەدەم هەر لەو فاکتانە ئەو نادروستیە بدۆزمەوە پاشان دێمە سەر هەندێ گۆڕانکاری نوێ کە بووەتە هۆی ئەو هەڵوێستگیریەیان.

موحسین دەڵێ:”لەجەنگی ئەفغانستاندا مەنسوری حکمەت داوای وەستانی جەنگی نەکرد ؟بەپێچەوانەی جەنگی ئەمریکاوە لەدژی عێراق لەساڵی ١٩٩١، لە جەنگی ئەفغانستاندا مەنسوری حکمەت داوای وەستانی شەڕی نەکرد” هەر خۆی هۆکاری ئەمەی ووتووە وە دەڵێت :چونکە بە پێچەوانەی عێراقەوە کە هیچ جەنگێکی لەدژی ئەمریکا ڕانەگەیاندبوو، قاعیدە هێرشێکی تیرۆریستی لەناو خاکی ئەمریکا خۆیدا ئەنجام دابووکە هەزاران کەسی مەدەنی و بێتاوانی کردبووە قوربانی..”

باشە ئەگەر ئەمە هۆکار بێت بۆ ئەوەی مەنسوری حیکمەت داوای وەستانی ئەو جەنگەی نەکرد لە دژی تاڵیبان ئەی بۆ مەگەر داعش هێرشی نەکردوە بۆ سەر خەڵکی ئەمریکاو ئەمجارە بگرە زۆر فراوانتریش هێرشی کردە سەر خەڵکی مەدەنی لە ئەمریکاو کەنەدا وزۆربەی ئەوروپاش کەوایە ئەگەر مەنسوری حیکمەت بمایە لە ژیاندا دەیگووت ئەم شەڕە دەبێ بوەستی لە کاتێکا هەمان هۆکار بۆ ئەمەش لە ئارادایە. من دەزانم مەنسور حیکمەت ئەم شەڕەی کە ئەوکاتە لە

ئارادا بوو ب شی دوو قتبی تیریستی ناساند پویست هزی
موتمدینی دنیا و بزووتنوی دژی جنگ بت ئ و شر ابگر ب
شوکی مبدئی بام کاتک هرش سربازیکش کرا ی سر
ئفغانستان ئو نیووت شکتان بوستینن چونک هزی دژی جنگ
نیتوانی بت میدان لو سردمدا شک اگر وک بدیلی
سیم خی بچسپن ئیتر ل ناو بردنی تایبان ئوند پویست
بوو هرش سربازیکی محکوم نکرد ک ئمریکا و هاوپیمانانی
کردیان سر ئفغانستان بام ئو ل گ بمبارانی خکی
مدنیدا نبوو . ب بوای من ئم ختری داعیش زر ل
ختری تایبان وقاعیدی ئوسا زیاتر ئو هزی سیمشمان نی
ل میداندا ئی چی بکین هرشی سربازیش دستی پ کردووه ؟ ئایا
دکر بلن با ئم شک بوستنن تا هزی خک ئامادگ دکین هر
چند کاری زری دو؟کمگای بشری دوو دوژمنی گوری هی ل
لایک داعیش وئیسلامی سیاسی تیریست ل لاکی ترو هز
ئیمپریالیستکان ب سرکردایتی ئمریکا وجمسرکانی روسیا
وئران وچین. ئم جمسرانی دووم دیانو ل دژی داعیش هرشی
سربازی بکن دروست بین ئو ئم شتان اگرن چونک
هردووکتان دوژمنی خکن ، ئو وک ئو ی ماکت ئاگری
گرتوو و بهی دراوسیکتو کچی دراوسیکی تر ک هر دستت
نی دت ئاگرک خامش بکا پی بی ت هقت نب دستکانمان
دن ب کمکم ئستا خ تش دستم نیت!،ئاخر ئم ئاگر هرکس
دیو بیکژنتو با بیکژنتو دواتر کاری خم ل گ
ئودا یکلایی دکمو ، دقیقن ئستاش وای. داعیش ختریکی
لودای ک دیوت یاساو رسای ۱۵۰۰ سا پش ئیستا ب سر
کمگای جیهاندا بسپن ل گای داگیر کردنو ئوی دژی
بوستت ئاگری تبرددات وقتل وعامی دکات ئایا هرکس ل دژی
ئم ئاگر بت خراپ؟ نخر.. زر جار قسیکی باو هی دی ل
نوان خراپ و خراپتر کامیان هدبژری ت ناکر بی هیچ کامیان
ل کاتکا هر ئو دوو هبژاریت ددات ت ناتوان بی باشم
دو ل کاتکا باش ل هلبژاردنکدا نی ئم منتیق، بام
ئگر پیان ووتی ل نوان خراپ و باش کامیان هدبژری ب
گومان دی باش هدبژرم . ئمریکا سرجم جمسرکان ب
وکیلکانیانیشو لاین خراپکن مرامی خیان هی لم شدا
بام داعیش خراپترکی ، لاین باشکش بری سیم واتا هیزی
دژ جنگ خکی موتمدینی دونیا بام ب داخو ئم برمان ئو
هزی نی ک بتوان ل ئیستادا ل برانبر خراپ و خراپترکدا
سنگ و قورسایی هبت ببوبت هلبژاردیک یا لوانی ئم

بەرەیە شێوە لە دژی داعیش بە کارێکی خراپ نەزانە . من ئەوەش دەزانم کە جەنگ درێژەی سیاسەتە ، جەمسەرەکان بە دوای ئامانجی خۆیانەوەن کە دابەش کردنەوەی سەرلەنوێ ناوچەکە وجیهانە بەڵام ئێستا لە بژاردەی خراپەکەیە مەنسوری حیکمەت لەم مەنتیقەوە بوو داوای وەستانی شەڕەکەی دژی تاڵیبان وقاعیدەی نەکردچونکە هێزی سێیەم بژاردە باشەکە نەیتوانی کاری خۆی ئەنجام بدات من لە گەڵ ئەوەشدام تەنها ئەم هێزە دەتوانە کۆتایی بە تیرۆرزم بێنی بە یەکجاری بەڵام دەبێ کاری بۆ بکرێ .

موحسین خۆی پەڕەگرافێکی مەنسور حیکمەت دەهێنێتەوە دواتریش قسەی خۆی لە سەر پەڕەگرافەکە دەکا وەک ئەو دەڵێت: “کەمێک بە باسەکەمان دەکا”ئەمەش پەڕەگرافەکەی مەنسورحیکمەتە”هەڵوەستی مەبدەئی بەشداریکردنە لەهاوشانی ئەپۆزیسیۆنی پێشڕەوی ئەفغانستان بۆ روخاندنی تاڵیبان لەجەرگەی هەڵومەرجی ئێستا و بەرقەرارکردنی دەوڵەتێکی هەڵبژێردراوی خەڵکە لەم وڵاتەدادەبێ ئەمە بەسەر رۆژاواو ئەمریکاو نەتەوە یەکگرتوەکاندا بسەپێنرێ

کاری یەکەم و مەبدەئیی کۆمۆنیستەکان و بزوتنەوەی بەرەنگاریی جەماوەری ئازادیخوازی دنیا ئەوەیە کە لەپاڵ ئەپۆزیسیۆنی پێشڕەوو ئازادیخوازی ئەو وڵاتەدا بوەستێ و بجەنگێ بۆ روخاندنی تاڵیبان .هەروەها هەوڵیش بدات ئەمە بەسەر ئەمریکاو رۆژاوادا کە شەیپوری جەنگێکیان بەناوی جەنگی دژی تیرۆرەوە راگەیاندبوو بەسەر نەتەوە یەکگرتوەکاندا بسەپێنێ .ئەنجا موحسین خۆی دەڵێت : “کەواتە سەرەتا مەنسوری حیکمەت هەڵوەستی مەبدەئی ومەتلوب وەکو بژاردەی یەکەم پێشنیار دەکا. پاشان بژاردەی دووەم دەخاتە ڕوو کە هێرشی سەربازیە بۆ سەر تالیبان وئەفغانستان”.

دەی باشە هەر ئەمە پێچەوانەی هەڵوەستی ئەوە نیە هاورێ موحسین ؟ بەوەی ئەوە تەنها بژاردەی یەکەمتان هەڵبژاردوە لە شەڕی موسڵدا یا ئەم بژاردەیە یا وەستانی شەڕ بەوەی دەڵێین ئەم شەڕە بوەستێ لە کاتیکا مەنسوری حیکمەت دوو بژاردەی هەبوو نەیووت ئەو شەڕە بوەستێ لە ئەفغانستان ، هەر ئەم پەڕەگرافەی مەنسور حیکمەت بەڵگەیە بۆ ڕاستی قسەکەی من کە دەڵێت: “شەڕ راگەیاندنی هیچ کەسێك، تەنانەت ئەمریکاو رۆژاواش، لەدژی تاڵیبان ناکرێ مەحکوم بکریت”

موحسین کەریم لە جێگایەکدا بەڵگەی ئەوە دەهێنێتەوە کە بارو دۆخی ئەوکاتەی ئەفغانستان جیاواز بوو ،تا بتوانێ پاساوێک بهێنێتەوە بۆ هەڵوەستەکەی ئێستای خۆیان ، باشە من دەپرسم ئەگەر بارودۆخەکەت پێ جیاوازە بۆچی ئەم هەموو پەڕەگرافەی مەنسور حیکمەت دەهێنیتەوە تا لەو رێگەیەوە بتوانی حەسمی هەڵوەستەکەی خۆتانی پێ بکەیت ئەم سەرئێشەیە بۆچی ؟

موحسین دەڵێت :"ئەوەی ئەمریکاو ناتۆ لە ئەفغانستاندا کردیان و هەشتاش بەردەوامن، روخاندنی کۆمەڵگاو مرۆڤ و ئیرادەی خەڵکی ئەفغانستان بوو لەپاڵ لابردنی تاڵیبان و قاعیدە لەسەر کورسی حوکم کە خۆیان دایان نابوون و هێنانی کۆمەڵێك تاڵیبان وقاعیدەی تر بەسەر حوکم " هاورێ موحسین پێشبینی ئەوە دەکا دوای شەڕ ، موسڵیش وەک ئەفغانستانی لێ دێ . بەڵێ داوای وەستانی ئەم شەڕە دەکات .
بەڵام من دەپرسم ئەفغانستانی ئێستا باشترە یا ئەفغانستانی سەردەمی حوکمی تاڵیبان ؟ لە کاتێکا سەردەمی حوکمی تاڵیبان وەک سەردەمی حوکمی ئێستای داعش وایە لە موسڵدا ، چاو لە ئەفغانستانی دوای حوکمی تاڵیبان بکە چەندە جیاوزاترە ؟! ڕاستە هێشتا شەڕ هەیە و کوشتار هەیە ، ڕاستە چەندین حیزبی کۆنەپەرست و ئیسلامی سیاسی هەیە بەڵام لەولاشەوە چەندین ڕێکخراوەی سیاسی هەیە زۆریشیان چەپ و ئازادی خوازن ، زۆر ڕێکخراوی مەدەنی وڕێکخراوی ژنان هەن کە زۆر جەسورانە بەرگری لە مافی مرۆڤ و مافی ژن دەکەن بە ئازادانە بزووتنەوەی ناڕەزایەتی لە دژی کوشتنی ژنان ولاقەی ژنان بەشێوەیەکی گەورە بەڕێ دەخەن ، لە سەر پێشێل کردنی ئازادی سیاسی خەڵکی ناڕەزایەتی دەکەن ، میدیای سەربەخۆ لەوە کاردەکەن ، ڕەخنە لە دەسەلاتی ئێستا دەگرن ... کوا ئەمانە هەبوون لە سەردەمی حوکمی تاڵیبان . بۆ من ئەگەر بارودۆخەکەی موسڵ لە دوای شەڕ وەک ئیستای ئەفغانستانی لی بێت باشترە لە بارودۆخی ئێستای ژێر حوکمی داعش بەڵێ ناکرێ ئەم تەجروبەی ئەفغانستان ببەتە بەڵگە بۆ داوا کردنی وەستانی شەڕەی ئێستای موسڵ .
چاوکەن موحسین دەڵێت :" شەڕێك مەحکوم نیە کە لەپاڵ کوشتنی هەزار تیرۆریستێکدا چەندین مناڵ و خەڵکی مەدەنی نەکوژرێن و دەیان هەزاریان لەژێر مووشەکبارانداا گەمارۆ نەدرێن و لە سەرەی مەرگدا چاوەڕێی چارەنوسی خۆیان نەکەن ماڵ و گەڕەك و خوێندنگاو خەستەخانەو وەستگەکانی ئاوو کارەبا خاپوور و وێران نەکرێن “.
لێرەدا ئەو ڕاستیە بەڵام موحسین زۆر هیومانیستە زۆر دەگرانە بە کوشتنی خەڵکی سیڤیل بە ڕادەیەک هیومانیستە کە تەنها بە ئەو خەڵکە دەگرانە کە لە شەڕەکەدا دەکوژرێن بەڵێ داوای وەستانی شەڕە دەکات بەڵام هیومانیست نابێت کاتێک داعش تا بمینێ زۆر لەوە زیاتر خەڵک دەکوژێ بە خۆ تەقاندنەوە و بە ئۆتۆمبیلی بۆمبڕێژکراو بە پەلاماری وەحشیانە بۆ سەر خەڵکی مەدەنی بە ئاگر تێبەردانی خەڵکی سیڤیل بە کۆنیزە کردنی ژنان وئەو هەموو کوشتن سەر بڕینە ،هیچ ڕێزیک بۆ یاسا ورەسای ئینسانی دانانێت حوکمی یاسا قورئیشیەکان بەسەر سەرتاپای ئەو کۆمەڵگایاندا دا دەسەپێنە کە سادە ترین ماف بۆ ئینسان بە هەوا و بە ڕەسمی ناناسێ (دیارە من ناڵێم موحسین وای

وتووە بەڵام تاکتیکی وەستانی جەنگ ئەو مانایە دەبەخشێ)، مەنسوری حیکمەت لە بەر ئەوە بوو داوای وەستانی هێرشی سەربازی نەکرد بەڵام داوای وەستانی بۆمبارانی خەڵکی مەدەنی دەکرد کەچی ئەوە لە بەر بۆمبارانی خەڵکی مەدەنی داوای وەستانی شەڕ دەکەن. لێرەدا هەقمە بپرسم هاورێ گیان بۆچی ئەوە زۆر ستایشی کۆبانی دەکەن ؟مەگەر لە کۆبانی خەڵکی سیڤیل نەکوژرا و شار خاپور نەکرا هەر خودی فڕۆکەکانی ئەمەریکا و هاوپەیمانان شاریان تەخت نەکرد زیاتریش لە ئێستا ی شەڕی موسڵ ؟بۆ هەر ئەو کاتە پێشمەرگەی پارتی ویەکێتی نەچوون بۆ کۆمەک و شەڕکردن ؟ یەپەژە و یەپەگە مەگەر شەڕیان نەکرد ؟خۆ ئەمانە شەڕی وەکالەتیان دەکرد ؟بۆ ستایشی ئەو شەڕەتان کرد و داوای وەستانیتان نەکرد ؟ یا بۆ داوای وەستانی شەڕەکانی تری وەک شەڕی رومادی و تکریت وفەلوجەومەنبەج تان نەکرد ؟خۆ لە شەری کۆنترۆل کردنەوەی ئەو شارانەدا هێزی خەڵک لە مەیداندا نەبوو جگە لە کۆبانی ئەو هێزە هەبوو ئەویش ئەگەر بۆمبارانی هاوپەیمانان و پیشمەرگە نەبوایە ئەویش کۆنترۆل دەکرا لە لایەن داعشەوە ، لە کاتێکا جەمسەری شەڕکەرەکان هەر ئەوانەن ئەمڕۆ شەڕی موسڵ دەکەن بۆ ڕاستەو خۆ یا بە وەکالەت ،ئەمەیە دەڵێین بانێکە و دوو هەوا.!!!

من پێم وایە ئەمجۆرە هەڵوێستانە پاسیفیستانەیە و هێزی هەردوو حیزبی حککع وحککەی زۆعیفتر دەکات بەوەی ژمارەیەکی تر لە کادران ئەندامانی ئەم حیزبانە وچەندین کادیر ولایەنگری تری کۆمۆنیزمی کرێکاری دەرەوەی هەردوو حزب کە دەیان بەو حیزبانە خۆش بوو کەوتنە بەرەیەکی تری بەرانبەر هەردوو حیزبەوە متمانەیان کەمتر بووەتەوە پێیان کە سەرجەم بزووتنەوەی کۆمۆنیزمی کرێکاری لیی زەرەرمەندە . وەک چۆن ڕابەرانی (حیزبی حیکمەتیست_ خەتی رەسمی) هەمان هەڵوێستی حککع وحککەیان هەیە کە پێشتریش لەم جۆرە بەچوون و هەڵوێستانەیان بووە کە دیارە بووە هۆی زیاتر بچووک بوونەوەیان و ئێستا لە پەراوێزدان هیچ سەنگ وقورساییەکیان نەماوە بە سەر ڕووداوەکانی ئێران و وناوچەکەوە ئەم جۆرە هەڵوێستانەش هەردوو حیزب بەرەو ئەو مەنزڵگایەی ئەوان دەبات بە داخەوە.

- **سەردار عەبدوڵا حەمە**
- ٢٠/١١/٢٠١٦

هیچ بیانوویەک ڕەوا نیە بۆ برسی کردنی خەڵک ! ... سەردار عەبدوڵا حەمە

جەنگ لەگەڵ داعش ئەو بیانوویەیە کە خەڵکی کوردستانی پێ دەترسێنرێ و دەکرێتە بیانوو بۆ برسی کردنیان و مووچە بۆ کرێکاران و مامۆستایان فەرمانبەران وپێشمەرگە وپۆلیس وخێزانی شەهیدان وخانە نشینان نادرێ یا نیوە مووچە وچارەکە مووچەیان پێ دەدرێ .
دەسەڵاتدارانی سەرمایە لە هەموو کاتێکدا بیانوویەک دەدۆزنەوە بۆ ئەوەی خەڵکی کرێکار وزەحمەتکێش تەنانەت توێژە ناوەندەکانی کۆمەڵگا وەک مامۆستا وفەرمانبەر برسی بکەن نانیان ببڕن و بکەن بیانخەنە ناو لەشکری برسیەکانەوە. بیانووی شەڕ لەگەڵ داعش یەکێکە لەو بیانوانەی کە دەسەڵاتدارانی موفتەخۆری بورژوازی کورد بە کاری دەهێنن بۆ ئەم مەبەستە.
خەڵکی کورستان زۆر لەوە هۆشیاترن باوەڕ بەم درۆ شاخدارە بکەن کە دەسەڵاتدارانی سەرمایە لە کوردستاندا بە کاری دەهێنن بۆ فریدانیان وە چاک لەوە گەیشتوون سەروەت و سامانی کوردستان زۆر لەوە زیاترە کە هەم شەڕی داعشی پێ بکرێت وهەم مووچەشی پێ بدرێ ، داتاکانی خۆیان سەبارەت بە دەسکەوتی بەرهەمی نەوت و گومرگ و باجەکانی سەر خەڵک ڕێژانە ڕاستی ئەو بۆچونەمان پێ دەڵێن ، ئەوەمان پێ دەڵێن ئەو هەموو پارەیە کە بەدەست دێت ئەگەر بەیەکسانی دابەش بکرێ باشترین ژیان بۆ خەڵک دابین دەبێ و باشترین شەڕیشی پێ دەکرێ لەگەڵ داعشدا .. ئاشتی هەورامی ووتی : ئەگەر نرخی١ بەرمیل نەوت ببێتە ١٠٠ دۆلاریش ئەم بارودۆخە هەروا دەبێت ، ئەمە ئەوە دەگەیەنێ ئەو پارەیە بۆ گیرفانی بازرگانە سیاسیەکانی دەسەڵات دەچێت بۆیە بارودۆخەکە هەروا دەمێنیتەوە ، هەروەها نیچیرڤان بارزانیش ووتی : ئەوەی ئەمڕۆ بە سەر ئەم میللەتەماندا هێنا لە شوێنێکی تر بوایە شتی زۆر خراپ ڕووی دەدا . ئایا ناکرێ ئەم قسانە سەلمێنەری ئەو ڕاستیە بن کە ئەم دەسەڵاتە خۆیشی دەزانێ تاوانبارە بەرانبەر بە خەڵک؟ بڕوخت ڕاستی ووت : هەرکەسێ لە ڕاستی تێ ناگا گێمژەیە ئەوی تێ دەگاو خۆی لی لا ئەدا تاوانبارە . دەسەڵاتی کوردی خۆی لەو ڕاستیە گەیشتووە کە تاوانبارە بەڵام ئەوانەی دەوروپشتیان وکەیلەکانیان تێ نەگیشتوون دەنا دەبووئەمڕۆ ئەوانیش لە ڕیزی ملیۆنی خەڵکی کوردستاندا بوایەن

و داوای سزادانی ئەو تاونبارانەیان بکردایە نەک بە ئەو دەسەڵاتە بپاڕێنەو بکەوزێنەوە .
ئایا دەکرێ شەڕی داعش ببەتە پاساو بۆ ئەم تاوانەیان ؟داعشێک کە خۆیان ودەستەکانیان لە ئیمپریالزمی ڕۆژئاوایی دروستیان کردوە دەستیان گرتووە و هێناویانە ئەم ناوچەیەوە تا بتوانن ڕێگا خۆش بکەن بۆ ئەم تاوانە گەورەیە ی بەرانبەر بە خەڵک ئەنجامی دەدەن وە تەمەنی دەسەڵاتەکەیانی پێ درێژ بکەنەوە . مێژوو نیشانی داوە ئەو جۆرە پاساوە و جۆرێکی فریوکاریە و ناکرێ تا سەر بێت بۆ دەسەڵاتدارانی چەوسێنەر وەکو دەڵێن پەتی درۆ کورتە بەزۆریش درێژ ناکرێتەوە . خۆپیشاندانەکانی ئەم هەفتەیەش ئەوەیان نیشان دا کە چیتر مامۆستایان و کارمەندان و کرێکاران باوەڕ بەم پاساو و درۆیانە ناکەن . خەڵکی کوردستان تەجروبەی حیزبی بەعسیان لەلایە کە کاتی خۆی لە ساڵەکانی هەشتاکاندا شەڕی ئێران و عێراق هەبوو وە شەڕی ۱۹۹۱ و ۲۰۰۳ لەگەڵ ئەمریکا وهاوپەیمانەکانی هەبوو هەمیشە لە لای پروپاگاندەکانی سەدام وبەعس ئەو شەڕانە دەکرانە بیانوو وە پاساو بۆ ئەوەی خەڵکی عێراق هەموو نەهامەتیەک قبوڵ بکەن لە بەرئەوەی ووڵات لە حاڵەتی شەڕدایە ونیشتمانمان لە مەترسیدایە و دەیانگووت ناڕازی مەبن و بێ دەنگ بن. کەچی دوای شکستی ئەو ڕژێمە وە پاش ڕووخانی دەرکەوت کە سەدام وکوڕەکانی و بنەماڵەکەی چەندە سامانیان کەڵەکە کردبوو ، چەندە کۆشک قەڵایان لە بن دەستدا بوو چەندە ئاڵتوون ودۆلاری سەفتە کراویان لابوو .
زۆر جار هتلەر وسەدام وخومەینی و بەشار ئەسەد وقەزافی و بن عەلی وعەبدولاسالح و پاشای سعودیەو وئەمیرەکانی خەلیج دەبنە نموونە لە جیهاندا بە زاڵم بوونیان وە دەخرێنە تای تەرازووەوە تا سەرکردەکانی تریان پی بپێون کە من باوەڕم وایە سەرکردەکانی کورد ئەگەر بەم ترازووە بپێورێن کێشی تاوانەکانیان کەمتر نابێ لە تاوانی ئەو دیکتاتوروفاشیستانە لە بواری گەندەڵی دزی کردندا.
ئەگەر بە خەڵکی دەڵێین ئارام بگرن ئێمە لە شەڕداین لە گەڵ داعش ئایا خۆیان ئارامیان گرتووە ؟ ئایا کە نانی ئەو خەڵکە دەبڕن بەم پاساوەیان لە خۆشیانی دەبڕن ؟وەڵامەکەی ئەوەیە نەک خۆیان ئارام ناگرن و نانی خۆشیان نابڕن بەڵکو بە بیانووی ئەو شەڕەوە بەرپرسەکان سەفتە ی دۆلارەکانیان بەرزتر وبەرزتر دەکەنەوە بازار بە بانکەکانی تورکیا و ئەوروپاش زیاد دەکەن بەهۆی کەڵەکەی سەرمایەکانیانەوە لەو بانکانەدا . مێشکی خەڵکیان بردووە بەوەی دەڵێین ئێمە لە حاڵەتی جەنگداین دەبی وەزعەکە قبوڵ بکەین وە فریوکارانە لە ڕاگەیاندنەکانیانەوە فریوی خەڵک دەدەن ، وەک نێچیرڤان بارازانی ووتی : ئێمە مەمنوونی خەڵکی کوردستانین کە

تەحەمولی ئەم وەزعەیان کردووە ......بەڵام ئایا خودی نەچیرڤان ودەسەڵاتدارانی تر ئەو تەحەمولەیان کردووە و مووچەیان وەرنەگرتوە وسامانیان کە نەکردوەتەوە وە بەردەوام لە خۆشترین ژیانی شاهانەدا نەبوون ؟!.
هەموو مەترسی داعش لە ساڵی ٢٠١٤ وەیە واتە ٢ ساڵە بەڵام دزین و بە تاڵان بردنی سامانی کوردستان و سیاسەتی برسی کردنی خەڵکی کوردستان و گەندەڵی ٢٥ ساڵە دەستی پێ کردووە بۆیە بیانووی شەڕلە گەڵ داعش بۆ برسی کردنی خەڵک بیانوویەکی پووچە مەگەر تەنها کەسانی بێ ئاگا باوەڕیان پێ بهێنن.
تاکە هۆیەک بووەتە هۆی ئەوەی ٢٥ ساڵە ئەم دەسەڵاتە ئەمەی بە بچێتە سەر نەبوونی بەدیلەکی سیاسی شۆڕشگێڕە کە لە هەوڵی ڕێکخستنی خەڵکدا بێت بۆ بە دەست هێنانی دەسەڵاتی خۆی کە سامانی کۆمەڵگا بداتەوە بە کۆمەڵگا و بەیەکسانی دابەش بکرێ وە سەرجەم تاکەکانی کۆمەڵگا لێی بەهرەمەند بێت ، وا هەست دەکەم ئێستا خەڵک خەریکە بەو ئاکامە دەگات کە تەنها خۆڕێکخستن لە دەرەوەی بازنەی حیزبەکانی دەسەڵاتدا ڕێگا چارەیە ، وە لە خۆپیشاندانەکانی ئەم دواییەدا ئەو تروسکەی ئاسۆیە دەبینرێ بەڵام هێشتا پێویستی بە کاری زیاترە بۆ هەڵهاتنی و بۆ ڕزگار بوون لە دەست ئەم جانەوەرانەی دەسەڵاتی ئێستای هەرێمی کوردستان.

سەردار عەبدوڵا حەمە
١٢/١١/٢٠١٦

وەستانی ئەم جەنگە ” تاکتیکێکی ” دروست نیە هاورێ سامان کەریم .. سەردار عەبدوڵا حەمە

هاوڕێ سامان کەریم ئەندامی مەکتەبی سیاسی حیزبی کۆمۆنیستی کرێکاری عێراق لە وەڵامی چاوپێکەوتنێکی هەفتەنامەی “کمونیست ” لە گەڵ هاوڕێ ‘ فاتیح شێخ” ئەندامی مەکتەبی سیاسی حیزبی کۆمۆنیستی کرێکاری _ حیکمەتیست دا ،دیسانەوە وەک بەیانی حیزبەکەی تاکید لە

سەر وەستانی ئەم جەنگە دەکاتەوە وەک تاکتیکێکی واقیعی و دروست .
بەڵای من بە هەر هێزێکی سیاسی تاکتیک بە هەلومەرجێکی دیاریکراو موشەخەسە کە لە سەر بنەمای هێزو هاوسەنگی ئەو هێزە سیاسیە لە مەیدانی کێشمەکێشەکاندا دا دەنرێ. حیزبێکی سیاسی خاوەن ئۆتۆریتەیێکی سیاسی و کۆمەڵایەتی بەهێز ناتوانێ هەمان تاکتیکی هێزێکی سیاسی کەم ئۆتۆریتە ویا حاشیەیی هەبێت ، تاکتیکی سیاسی دەبێ ئیمکانی چێ بە جی کردنی هەبێت ئەنجا دابڕێژرێ ئەگەر ئەو ئیمکانەی نەبوو تەنها لە سەر کاغەز یا بەڵام بۆ ئەمرێ تەنها لە سەرپەیجی ئینتەرنێت دەمێنێتەوە .
سامان کەریم دەڵێ :"کەواتە باسەکە باسی تاکتیکە جیاوازەکان، باسی تاکتیکی چینە جیاوازەکانە، باسی ڕوانگە چینایەتیە جیاوازەکان و مەسەدە جیاوازەکانە، باسی قۆناغیکە لە مێژوو، باسی ڕوداوو جەنگەکە کە مەر لە ئایندەی ئێمەو نەوەکانی داهاتوشمان دەدات"،(هێڵی تاکید هی منە) باشە لە قۆناغێکی مێژوویی وەک ئەمڕۆدا تا چەندە دەکرێ ئەو تاکتیکەی سامان کەریم و حیزبەکەی دروست و واقیعی بێت ، چۆن ئەم تاکتیکە واتە "وەستانی جەنگ " عەمەلی دەکرێتەوە لە ژێر ئەو فشارەی کە سامان و حیزبەکەی باسی دەکا هێزی ئازادیخوازو ئینسان دۆستی جیهانە لە کاتێکا ئەمڕۆ ئەو هێزە ئینسانیە ئەو جەنگە ڕەد ناکاتەوە لە دژی داعش ئەگەر وانیە ئەم هێزە بۆ نایەتە مەیدان نەک نەڕژانە سەر شەقام وەک ساڵەکانی ۱۹۹۱ و ۲۰۰۳ تەنانەت نەمان بینی و نەمان بیست ئەم شەڕەش مەحکوم بکەن لە هەمان کاتدا بەرەی ئازادیخاوزی جیهان ئەوە دەزانێت کە ئەو هێزانەی ئەمڕۆ پەلاماری داعش دەدەن لە دەورانێکیدا خۆیان داعشیان دروست کردووە وە خۆیان بەرژەوەندیان هەیە لەم جەنگەدا . یا با ئەوە بەبین تە خەت چەندە هێزت ئامادە کردوە و چەندە توانیوتە هێز هەڵخڕینی بیخەیتە مەیدانەوە بۆ ئەو مەبەستە خۆ حیزبەکەی خۆشت لە هیچ شوێنێک هەڵنەستا ناڕەزایەتیەک دەرببڕێ دژی ئەم جەنگە بێ؟.
سامان خەمی نەوەکانی ئایندەیەتی بۆیە ئەم تاکتیکەی هەڵبژاردووە ، من پێم وایە ئەگەر چاوەڕێی ی ئەم تاکتیکە بین ئەوا داعش لە دەرگای ئەو ماڵەی سامان کەریمیش دەدات وە داوای بەیعەتی لێ بکات.
سامان کەریم باس لە شەڕەکانی سوریا و یەمەن و لیبیا دەکا پێی وایە دەبێ لە بەرانبەر هەموو ئە و شەڕانەدا هەڵوەستی کۆمۆنیستەکان یەک شت بێ ئەویش وەستانی ئەو شەڕانە بێت چونکە کۆمۆنیزم ومارکسیزم لەکاڵی نیە . منیش دەڵێم وایە کۆمۆنیستەکان لەکاڵی نین وجیهانین وە قسەی خۆشیان هەبووە لە سەر ئەو جۆرە شەڕانە ، وەک مەنسورحیمکەت کردی لە بەرانبەر تاڵیبانەدا.
کۆمۆنیستە کان بەرچاو ڕوونن ودەزانن کام هێز مەترسی گەورەیە و

کام ڕێگا نزیکە بە دەست کۆتا کردنی ئەو هێزە لە سەر ژیانی خەڵک ئەو ڕێگایە مەحکوم ناکەن. باشە من لە خۆت دەپرسم ڕووداوی داعش لەموسڵ لۆکالییە یا جیهانییە ؟ئەوە هەموو جیهان وەک خۆت دەڵێی بەشدارە لەم شەڕەدا ئیتر کوێی لۆکالییە! ئەگەر لۆکالی بێت من پێم وایە مەنسورحیکمەتیش بەم پێوەرەی تۆ دەبێتە لۆکالی کاتی لە بەرانبەر تالیباندا هەمان هەڵوێستی ئێمەی گرت کە پێی وابوو نابێ لە بەرانبەر هێرشی سەربازیدا بۆ سەر تالیبان " نا " بووترێ لە کاتێکا تەنها هەڵوێستی لە بەرانبەر تاڵیباندا گرت بەو شێوەیە .
من پێم وایە دەبێت لە بەرانبەر هەمان ئەو شەڕانەی لەو وڵاتانەی باست کردوە هەمان هەڵوێستمان هەبێت هیچ هێڕشێکی سەربازی بۆ سەر تاڵیبان و القاعیدە وداعش مەحکوم نەکەین داوای ڕاگرتنی نەکەین من پێم وایە مەنسور حیکمەت ئەگەر لە ژیاندا بوایە هەروای دەکردو ڕەخنەی لە ئێوە دەبوو وەک چەندین جار ڕەخنەی لە سیاسەتەکانی ڕابەری ئەوکاتەی ئێوە گرتوە لە کاتی ژیانیدا . من دەڵێم ئەم هێزانە ئیتر مەترسی گەورەن لە سەر کۆمەڵگای مرۆڤا یەتی بە شێوە یەک دڕندەن کە هیچ بنەمایەکی مرۆڤ دۆستی قبوڵ ناکەن ئەمانە وەک پەتا یەکی کوشندەن وەک چۆن جاروبار ڤایرۆسێکی کوشندە بڵاو دەبێتەوە کۆمەڵگای مرۆڤا یەتی پێش هەموو شتێک دەبێ ڕووبەڕووی ئەو ڤایرۆسە بێتەوە بە تایبەتی بۆ لە ناو بردنی بە خێرایی ، ئەم هیزە تیرۆریستانەی ئیسلامی سیاسیش بەو شێوەن . هەر ڕێگایەکی زۆر نزیک دەبێ قبوڵ بکەین بۆ لە ناوبردنیان . من دەزانم ئەو شەڕانە قوربانی دەوێ لەوانەیە خەڵکی تیا بچیت ، ئاوارە بێت بەڵام مانەوەی ئەو هێزە تیرۆستانە ی ئیسلامی سیاسی وە داعش زیانەکەی گەورەترە ، خۆشبەختانە ئێمەی هێزی ئازادیخواز و ئینسان دۆستی جیهانیش ئەوەی سەپاندوە بەسەر ئەو هاوپەیمانان وهێزەکانی پەلامەردەردا کە خۆیان دوور بگرن لە بۆمبارانی خەڵکی سیڤیل و مەدەنی تا ئێستاش هیچ قوربانییەک باس نەکراوە لەم شەڕەی موسڵدا بە هۆی بۆمبارانەوە بیچگە لە ئاوارە بوونی خەلك نەبێت کە دەکرێ ئێمەیش لەم بوارەدا فشارەکانمان زیاتر بکەین . .
چ سامان کەریم چ بەیانی حیزبەکەشی ئەوەمان پێ دەڵێن کە ئەم شەڕە بۆ لە ناردبردنی داعش نییە بۆ دابەشکردنەوەی ناوچەکە و جیهانە بە سەر جەمسەرەکاندا منیس هاورام بەڵام ئەگەر ئەوەش بکەن زیانەکەی کەمترە لە بوونی داعش وە ئەگەریش بە نیاز بوون جەنگی جیهانی هەلگیرسێنن خەڵکی ئازادیخواز و ئینسانی دۆستی جیهان و ئێمەش هەڵوێستێکی ترمان دەبێت .وە پێمان دەڵێن لە وانەیەهێرش بەرەکانی سەر موسڵ خۆیان داعشێکی تر دروست بکەنەوە ئەمجارە بە ڕیش بن نموونەشیان هێزە سوونی شیعەکانی ترە لە وانەیە ئەوان بەردەنە

گیانی خەڵکی موسڵ من پێم وانیە هیچ کام لەم هێزانە وەک داعش بن ئەگەر واقعیانە بیر بکەینەوە ئەمانەش قایرەسن بەڵام یەکسان نین بە داعش ئەمانە ناچن خۆیان بتەقێنەوە بە جارێک سەدان وهەزاران کەس بکوژن لە خەلکی بێ گوناهی سەر جادەکان و لە کارگە و مەیدانی کرێکاراندا و لە قوتابخانە کان وخەستەخانە ومزگەوتەکاندا ئەمانە ناچن کچ و ژنی یەزیدی ومەسیحی بکەنە کەنیزە ولە بازاردا کڕین و فرۆشتنیان پێ بکەن یا لە ناو قەفەسدا ئاگریان تێبەردەن ، ئەمانە ناچن ،وەک داعش هاورەگەزبازەکان و بێدینەکان و ئازادیخوازان بکوژن وسەریان ببڕن لەوانە یە ئەمە بکەن لێرەو لەوێ بەڵام بە پێ ی قانون نایکەن وەک داعش دەیکا ، ئەمانە تەنها مەترسی ئەوەیان لێ دەکرێ کە شەڕی تایفی هەڵگیسێنن بەڵام ئێستا هەموو فشارێک لە ئارادە بۆ ڕوونەدانی ئەم کارەساتەش ، هەرچۆنێک بێت ئەمانە دەسەڵاتەکیان پێ باشترە لەو دەسەڵاتەی داعش کە دەسەڵاتەکی ئەوپەڕی تەندڕەوەی میلیتانتنی و عەسکەری و وەحشیە ئەمانە دەسەڵاتەکی پەرلەمانیان قەبوڵە هەرچەندە بە لای ئەمەوە دەسەڵاتی پەرلەمانی ناتوانێ جواب دەرەوە بێت بە خواستی کۆمەڵگای بەشەری ودەسەڵاتی ئەقلیەتی کۆمەڵگایە کە دەسەڵاتی بورژوازیە . بەڵام وەک مەنسوری حیکمەت دەڵێ من دەسەڵاتی پەرلەمانیم پێ باشترە لە دەسەڵاتی میلیتانتی و سەربازی .
هەر لەسەر ئەو بنەمایانەی باسم کرد پێم وانیە تاکتیکێکی دروست و واقیعیتان هەڵبژاردبێ هاوڕێ سامان کەریم.

سەردار عەبدوڵا حەمە
٣٠/١٠/٢٠١٦

سەرکەوتن بە سەر داعش دا خواستێکی جیهانیە! … سەردار عەبدوڵا حەمە

ئەو کاتەی شاری(مەنبەج) لەسوریا بە ڕێگای سەربازی و لەلایەن هێزەکانی سوپای سوریای دیموکراتی(یەپەکە ویەپەژەوچەندین هێزی

عەرەبی ومەسیحی ویەزیدی) ئازاد کرا خەڵك لە تۆڕە کۆمەڵایەتیەکان ئەو وێنە و ڤیدیۆیانەیان بڵاو کردەوە سەبارەت بە خەڵکی شارەکە کە چەندە تینووی ئازادین چەندە پێویستیان بە کەش و هەوایەکی ئازادانەیە کە لایەن داعشەوە لێیان زەوت کرابوو ، بینیمان چۆن ژنان وکچان جلوبەرگی ئیسلامی داعشیان فڕێ داو بینیمان ئەوانەی ئارەزووی جگەرە کێشانیان بوو چۆن جگەرەکانیان دادەگیرساند.

دیارەخەڵکی شاری موسڵێش هەمان بارودۆخیان هەیە ئایا دەکرێ بەو خەڵکە بڵێین دانیشن ئەو هێزانەی ئەمڕۆ گەمارۆی موسڵیان داوە هێزی ئەو جەمسەرانەن کە خۆیان داعشیان دروست کردووە وە نایانەوێ داعش لە ناو بەرن درۆ دەکەن ئەوە نیە سەرکردەکانیان دەنێرن بۆ رەقە؟ .

ئایا دروستە بڵێین دەبێ پەلاماری سەربازی موسڵ ڕاگیرێ؟ یا دروستە ئ□و ب□□□ن تەنها هێزی خەڵکی موسڵە دەتوانێ کۆتایی بە تیرۆزیزمی داعش بهێنی ؟ وەڵامی هەموو ئەو پرسیارانە نەخێرە ، ئەو خەڵکە دەیەوێ ئازاد بێ لەو زەلکاوەی داعش ڕزگاری بێ ئیتر ناپرسێ ئەوە کێ یە ڕزگاری دەکا هەرکەسێ دەستی بگرێ ئەو ڕازیە هەروەک ئەوەی لە مەنبەج و رومادی و تکریت و جەلەولا وکۆبانی ڕووی دا، ئایا کارێکی خراپ بوو ئەم شارانە ئازاد کران بێ گومان نەخێر کارێکی خراپ نەبوو . ئەگەر خەڵک لەو قەفەسی بەندیخانە لەوقەسابخانە ی ئینسان سەربڕین وکوشت وکوشتارەی داعش بێتە دەرەوە و ژنان حیجابی ئیجباریان فڕێ بدەن، پیرەکان جگەرەکانیان بکێشن وگەنجەکان گوێ لە مۆسیقاو گۆرانی بگرن و سەتەلایتەکانیان دانێنەوە و لە ت□رک□مەڵایەتیەکاندا پەیوەست ببنەوە بە گەنجانی جیهانەوە کارێکی خراپە؟ بێ گومان نەخێر ئەوە دەسکەوتێکی گەورەیە بۆیان جا هەرکەس ئەمەیان بۆ بکات گرنگ نیە کێیە . خۆ ناکرێ ئێمە چاوەڕیی ئەوە بکەین خەڵک خۆی خۆی ڕزگار بکا بوەستێ تا ئیرادەی خۆی دروست دەکا ئایا چ کاتێک ئەم ئیرادە و هێزەی خەلک دروست دەکرێ ؟ دیار نیە! تا ئایندەیەکی نادیار . ئەمە قسەی بەیانی هەردوو حیزبی کۆمۆنیستی کرێکاری عێراق و کوردستانە . کە یەکێکیان داوای ڕاگرتنی ئەم شەڕە دەکا یەکێکیشیان هیچ ئومێدیکی بەم هێرشە سەربازیەی ئێستا نیە تەنها ڕێگا بە هاتنە مەیدانی ئیرادەی خەلکی موسڵ و عێراق و کوردستان دەزانێ بۆ لە ناوربردنی داعش ، واتە ئەوی□ش بە ناڕاستەوخۆ هەر دەڵێت ئەم شەڕە ڕاگیرێ و بوەستێ.

من باوەڕم بە ئیرادەی خەڵک زیاترە لە هەر هەوڵێکی تر . هیچ هێزیک بەرگەی ئەم ئیرادەیە ناگرێ وەک ئەوەی لە کۆبانی و کاتی خۆی لە لینین گراد هەبوو . نە تۆپ نە تەیارەو نە ساروخ نەهیچ چەکێکی پێشکەوتوو ناگاتە ئیرادەی یەکگرتووانەی خەڵک بە ڵام بە داخەوە بە هەر هۆیەکەوە بێت ئەم ئیرادەیە ئێستا لە مەیدان دا نیە بەڵام

ئەمە ئیتر بۆ و مانایە نییە هیچ ڕێگایەکی تر پەسەند نەکەین تا ژیانی خەڵکی ئەگەر کەمەکیش بگۆڕێ ، هەروەک لە خەباتی ئابوریدا باوەڕمان بە خەباتی سەندیکاکانیش هەیە ئەگەر دەسکەوتێ بۆ چینی کرێکار بە دەست بهێنێ . لە باری ئەمنی وئارامیشەوەدەبێ باوەڕ بە هەر ڕێگەیەکی تریش بکەین کە بتوانێ ئەمە دابین بکا جا ئەگەر لە سەداسەدیش نەبێ بە هەر ڕادەیەکیش بێت لە ئاست سفرەوە بەرەو ژوورتر بێت .

من پێم وایە تیرۆریزمی ئیسلامی بە تایبەتی داعش بەم هێرشە سەربازیە دەستی کەتا دەکرێ لە سەر ژیانی خەڵکی موسڵ و دەوروبەری ، خەڵک ئەو هەموو سەرکوت و سەربڕینەی داعشی لە کۆڵ دەبێتەوە شاری موسڵ وەک شارەکانی تر دەکەوێتە ژێر کۆنترۆلی دەسەڵاتی حکومەتی عێراق و کوردستانەوە واتە خەڵکی شاری موسڵ بە هەموو بیرو باوەڕێ دینی و غەیرە دینی وقەومیەکانیەوە دەتوانن پێکەوە ژیان بکەن وەک خەڵکی شارەکانی بە غداو بەسرەو کەرکوک و هەولێرو سلێمانی ، ئەنجا کێشەی خەڵکی شاری موسڵ وەک هەمان کێشەی خەڵکی ئەم شارانە دەبێ لە گەڵ دەسەڵاتدا . کەمن ئەمە بە ئاستێکی بەرزتر دەبینم بۆ ژیانی خەڵک تا ئەوەی داعش بمێنیتەوە بە سەر ژیانی ئەو خەڵکەدا کە نە مەسیحی نە یەزیدی نە کاکەیی نە کۆمۆنیست نە شوعی نە ئازدیخوازان ونە سکۆلاریستەکان بوێیان نییە لە ژێر دەسەڵاتی داعشدا بژین ژنەکانی ئەمانە یاسەر دەبەدرین ئاگریان تێ بەر دەدرێت یالاقە دەکرێن یا کڕین وفرۆشتنیان پێ دەکرێ ، لانی کەم ئەم جۆرە دیاردەو تاوانانە لە دەسەڵاتەکەی بەغداو هەولێردا نابینین .

ناکرێ ئەمە داوای ئەوە بکەین ئەم شەڕە بوەستێ دەبێ داوا بکەین ئەم شەڕە بەردەوام بێت تا سەرکەوتنی بەڵام لە هەمان کاتدا دەبێ داوا بکەین بۆمبارانی خەڵکی بێ گوناه بوەستێ لە لایەن هێزەکانی ئەمریکاو هاوپەیمانان و سوپای عێراق و پیشمەرگە یا پەکەکە ویەپەگە و هەر هێزێکی ترەوە بێت ، تەنانەت دەکرێ ناڕەزایەتی دەربڕین بچینە سەر جادە بۆ ڕاگرتنی بۆمباران و کوشتاری خەڵکی سیڤیل.

بە ناراستەوخۆ هاوڕێ یانی حککع و حککا کەوتونەتە ئەو هەڵەیەوە کە ئەم شەڕەیان بەراورد کردووە بە شەڕی ئەمریکا و عێراق لە ساڵی ٢٠٠٣ لە کاتیکا ئەو شەڕە کە بە هەژموونی ئەمریکابوو بە سەر جیهاندا لە دوای ڕووخانی بلۆکی شەرق (یەکێتی سۆڤیەت) وە لە نێوان دوو دەوڵەت بوو یا بڵێم لە نێوان ٣٠ دەوڵەت و حکومەتی بەعسدا بوو بەڵام ئەم شەڕەی ئێستا لە گەڵ ڕێکخراوێکی تیرۆریستی و فاشیستیدایە کە نەک تەنها مەترسیە بۆ سەر خەڵکی موسڵ و عێراق بەڵکو مەترسیە بۆ سەر کۆمەڵگای بەشەری ، لەناوبردنی ئەم ڕێکخراوە

بووەتە خواستەکی کۆمەڵگاکانی ئەم گۆی زەویە ، سەدام ئەم مەترسیەی نەبوو بۆ خەڵکی جیهان تەنها مەترسی بوو بۆ خەڵکی عێراق و کوردستان کە پێویستی نەدەکرد ٣٠ وڵات بێن پەلاماری بدەن دەبوو خەڵکی عیراق هان بدرایە بۆ شۆڕش و ڕووخانی ئەو ڕژێمە . وە من پێم وایە ڤایرۆسی بەعس ئەوەندەی ڤایرۆسی داعش کوشندە نەبووە ، من پێم وایە ئەگەر ئەم شەڕەی لەگەڵ داعشدا دەکرێ وەک شەڕی ٢٠٠٣ بوایە دیسانەوە خەڵکی ئازادیخواز وئینسان دۆست و سیکۆلاریستی جیهان دەهاتنە سەر جادەی شارەکانی ئەوروپا وئەمەریکاو ئوسترالیا ویابان و سەرتاسەری جیهان وەک ئەو کاتانە ی ناڕەزاییان دەر دەبڕی بە دژی ئەم جەنگەی ئێستای دژی داعشیش ناڕەزایەتیان دەر دەبڕی ، وەک ئەوەی ئێستا هەردوو حیزبی کۆمۆنیستی کرێکاری عێراق و کوردستان داوای دەکەن دەڵێن با خەڵکی ئازادیخوازی جیهان بێنە دەنگ بۆ ڕاگرتنی ئەم شەڕە و کوشتارە کە نەک خەڵکی جیهان تەنانەت خۆشیان لە هیچ شوێنێک نەهاتنە دەنگ ونەهاتن ناڕەزایەتیێک یا خۆپیشاندانە لە دژی ئەم شەڕەی موسڵ بکەن . ئەمانە بەڵگەی ئەوەن کە لە ناوبردنی داعش بووەتە خواستەکی جیهانی هیچ کاتێ خەڵک نایەوێ بێتە سەر جادە داوای ڕاگرتنی ئەو پەلامارە سەربازیە بکات بە سەر هێزیک کە مەترسیە بۆ سەر خەڵکی سیڤیلی جیهان هیچ کەس ویژدانی قبوڵ نەکا داوای ئەوە بکا کە تاوانبارانی کوژارانی ڕۆلەکانیان و کەسو کاریان کەلە شارەکانی نیویۆرک وپاریس و لەندەن و جنیف و ئۆتاوا و بەغدا وهەولێر ومەنبەج و موسڵ و ڕەقە و حەلەب و شارەکانی لیبیا و یەمەن بە سزای خۆیان نەگەن ، بۆیە هەڵەیەکی مێژوویە کە هیچ کەس و لایەنێک داوای ڕاگرتنی ئەم پەلامارە سەربازیە بکا، هەر بۆیە هاورێ یانی ححکع و حککا خۆشیان ناتوانن بە کردەوە ئەو قسەیەی خۆیان بەرنە سەرلە شوێنێک کۆببنەوەو گرد بوونەوە بکەن و خۆپیشاندان بکەن لە دژی ئەم شەڕە چونکە ئەم هەڵوێستەیان مەقبول نیە خۆشیان ئەوە دەزانن کە بەداخەوە ئەم هەڵویستەیان زیاتر بەرەو تەریک بوونە وەیان دەبات تا جەماوەری بوونەوەیان کەمن زۆر نیگەرانیشم چونکە من خۆم سەر بە هەمان بزووتنەوەکەی ئەوان بزووتنەوەی کۆمۆنیزمی کرێکاری دەزانم بە هیوام دان بەم هەڵەیدا بنێن و لە جیاتی هەنگاوە بۆ دواوە بنێن دوو هەنگاو بۆ پێشەوە بنێن .

سەردار عەبدوڵا حەمە
٢٣/١٠/٢٠١٦